

vergadering **32**
zittingsjaar 2014-2015

Woordelijk Verslag

Plenaire Vergadering

van 22 april 2015

INHOUD

OPENING VAN DE VERGADERING	5
VERONTSCHULDIGINGEN	5
INGEKOMEN DOCUMENTEN EN MEDEDELINGEN	5
VOORSTEL VAN RESOLUTIE van Wouter Vanbesien, Wilfried Vandaele, Ward Kennes, Emmily Talpe en Tine Soens betreffende het bannen van massavernietigingswapens – 326 (2014-2015) – Nr. 1 Voorstel tot spoedbehandeling	5
ACTUELE VRAAG van Robrecht Bothuyne aan Philippe Muyters, Vlaams minister van Werk, Economie, Innovatie en Sport, over het banenpact	
ACTUELE VRAAG van Yasmine Kherbache aan Philippe Muyters, Vlaams minister van Werk, Economie, Innovatie en Sport, over de recente aankondiging van de minister met betrekking tot het banenplan	
ACTUELE VRAAG van Miranda Van Eetvelde aan Philippe Muyters, Vlaams minister van Werk, Economie, Innovatie en Sport, over het voorstel van de minister voor een Vlaams banenpact na het uitblijven van een voorstel van de sociale partners	6
ACTUELE VRAAG van Peter Wouters aan Philippe Muyters, Vlaams minister van Werk, Economie, Innovatie en Sport, over de campagne rond ethiek in de sport	12
ACTUELE VRAAG van Hermes Sanctorum-Vandevoorde aan Joke Schauvliege, Vlaams minister van Omgeving, Natuur en Landbouw, over Vlaams klimaatgeld voor energie-intensieve bedrijven	14
ACTUELE VRAAG van Bart Nevens aan Joke Schauvliege, Vlaams minister van Omgeving, Natuur en Landbouw, over de invoering van een flexibel watertarief	
ACTUELE VRAAG van Rob Beenders aan Joke Schauvliege, Vlaams minister van Omgeving, Natuur en Landbouw, over de waterfactuur	
ACTUELE VRAAG van Tom Van Grieken aan Joke Schauvliege, Vlaams minister van Omgeving, Natuur en Landbouw, over de plannen van de minister met betrekking tot een flexibel watertarief	18
ACTUELE VRAAG van Bart Van Malderen aan Geert Bourgeois, minister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Buitenlands Beleid en Onroerend Erfgoed, over de eis van de minister-president om betrokken te worden bij de federale tax shift	
ACTUELE VRAAG van Koen Van den Heuvel aan Geert Bourgeois, minister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Buitenlands Beleid en Onroerend Erfgoed, over de eis van de minister-president om betrokken te worden bij de federale tax shift	
ACTUELE VRAAG van Matthias Diependaele aan Geert Bourgeois, minister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Buitenlands Beleid en Onroerend Erfgoed, over de eis van de minister-president om betrokken te worden bij de federale tax shift	24
ACTUELE VRAAG van Karim Van Overmeire aan Geert Bourgeois, minister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Buitenlands Beleid en Onroerend Erfgoed, over het nieuwe platform Trade4U van het federale Agentschap voor Buitenlandse Handel	31

ACTUELE VRAAG van Jo De Ro aan Hilde Crevits, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Onderwijs, over de leerkrachten op overschot volgens de VDAB en het lerarentekort in de scholen	34
ACTUELE VRAAG van Michel Doomst aan Ben Weyts, Vlaams minister van Mobiliteit, Openbare Werken, Vlaamse Rand, Toerisme en Dierenwelzijn, over de prioriteiten bij de uitbreiding van de trajectcontroles	38
VOORSTEL VAN RESOLUTIE van Karim Van Overmeire, Ward Kennes, Jean-Jacques De Gucht, Marc Hendrickx, Bart Somers en Karl Vanlouwe betreffende de herdenking van de honderdste verjaardag van de Armeense genocide – 328 (2014-2015) – Nrs. 1 en 2 Voorstel tot spoedbehandeling	40
ACTUELE VRAAG van Marino Keulen aan Ben Weyts, Vlaams minister van Mobiliteit, Openbare Werken, Vlaamse Rand, Toerisme en Dierenwelzijn, over het uitstellen van de invoering van een kilometerheffing voor vrachtwagens in België	
ACTUELE VRAAG van Karin Brouwers aan Ben Weyts, Vlaams minister van Mobiliteit, Openbare Werken, Vlaamse Rand, Toerisme en Dierenwelzijn, over het uitstellen van de invoering van een kilometerheffing voor vrachtwagens in België	41
ACTUELE VRAAG van Bart Somers aan Ben Weyts, Vlaams minister van Mobiliteit, Openbare Werken, Vlaamse Rand, Toerisme en Dierenwelzijn, over de minimale dienstverlening door De Lijn bij stakingen	44
REGELING VAN DE WERKZAAMHEDEN	48
ONTWERP VAN DECREET houdende de implementatie van de zesde staatshervorming en houdende diverse bepalingen inzake het beleidsdomein Werk en Sociale Economie – 293 (2014-2015) – Nrs. 1 tot en met 4 Algemene bespreking Artikelsgewijze bespreking	48 50
VOORSTEL VAN DECREET van Jean-Jacques De Gucht, Marius Meremans, Caroline Bastiaens, Yamila Idrissi en Bart Caron houdende wijziging van het Kunstendecreet van 13 december 2013 – 261 (2014-2015) – Nrs. 1 tot en met 5 Algemene bespreking Artikelsgewijze bespreking	51 55
VOORSTEL VAN RESOLUTIE van Wouter Vanbesien, Wilfried Vandaele, Ward Kennes, Emmily Talpe en Tine Soens betreffende het bannen van massavernietigingswapens – 326 (2014-2015) – Nr. 1 Voorstel tot spoedbehandeling Bespreking	55 56
VOORSTEL VAN RESOLUTIE van Karim Van Overmeire, Ward Kennes, Jean-Jacques De Gucht, Marc Hendrickx, Bart Somers en Karl Vanlouwe betreffende de herdenking van de honderdste verjaardag van de Armeense genocide – 328 (2014-2015) – Nrs. 1 en 2 Voorstel tot spoedbehandeling Bespreking	60 61
ROUWHULDE	65

ONTWERP VAN DECREET houdende de implementatie van de zesde staatshervorming en houdende diverse bepalingen inzake het beleidsdomein Werk en Sociale Economie – 293 (2014-2015) – Nrs. 1 tot en met 4	
Aangehouden stemming	66
Hoofdelijke stemming	67
VOORSTEL VAN DECREET van Jean-Jacques De Gucht, Marius Meremans, Caroline Bastiaens, Yamila Idrissi en Bart Caron houdende wijziging van het Kunstendecreet van 13 december 2013 – 261 (2014-2015) – Nrs. 1 tot en met 5	
Hoofdelijke stemming	67
VOORSTEL VAN RESOLUTIE van Wouter Vanbesien, Wilfried Vandaele, Ward Kennes, Emmily Talpe en Tine Soens betreffende het bannen van massavernietigingswapens – 326 (2014-2015) – Nr. 1	
Hoofdelijke stemming	67
VOORSTEL VAN RESOLUTIE van Karim Van Overmeire, Ward Kennes, Jean-Jacques De Gucht, Marc Hendrickx, Bart Somers en Karl Vanlouwe betreffende de herdenking van de honderdste verjaardag van de Armeense genocide – 328 (2014-2015) – Nrs. 1 en 2	
Stemming over het amendement	68
Hoofdelijke stemming	68
REGELING VAN DE WERKZAAMHEDEN	68
BIJLAGEN	
Aanwezigheden	70
Individuele stemmingen Vlaamse Volksvertegenwoordigers	70

OPENING VAN DE VERGADERING

Voorzitter: de heer Jan Peumans

– *De vergadering wordt geopend om 14.05 uur.*

De voorzitter: Dames en heren, de vergadering is geopend.

VERONTSCHULDIGINGEN

De voorzitter: Ik deel aan de vergadering mee dat er verontschuldiging zijn ingekomen van de volgende leden:

Rik Daems, Jan Durnez, Emmily Talpe, Ludo Van Campenhout, Karl Vanlouwe: ambtsverplichtingen;

Piet De Bruyn, Cindy Franssen: door het Vlaams Parlement toegestane zending;

Guy D'haeseleer, Kris Van Dijck, Sabine Vermeulen: gezondheidsredenen;

Barbara Bonte: zwangerschapsverlof.

Barbara Bonte is onlangs moeder geworden van niemand minder dan Alexander. Zij is in moederschapsverlof. (*Applaus*) (*Opmerkingen van de heer John Crombez*)

We zijn heel blij dat de heer Beenders al terug is, mijnheer Crombez. Ik dacht dat hij veel langer weg zou blijven. Ik wou hem eigenlijk bloemen bezorgen, maar dat hoeft bij dezen dus niet meer. (*Gelach*)

Welkom terug in het Vlaams Parlement! (*Applaus*)

INGEKOMEN DOCUMENTEN EN MEDEDELINGEN

De voorzitter: Dames en heren, de lijst met de ingekomen documenten en mededelingen werd op de banken rondgedeeld. (*Parl.St. VI.Parl. 2014-15, nr. 60/25*)

VOORSTEL VAN RESOLUTIE van Wouter Vanbesien, Wilfried Vandaele, Ward Kennes, Emmily Talpe en Tine Soens betreffende het bannen van massavernietigingswapens – 326 (2014-2015) – Nr. 1

Voorstel tot spoedbehandeling

De voorzitter: Dames en heren, met toepassing van artikel 50 van het Reglement van het Vlaams Parlement heeft de heer Björn Rzoska bij motie van orde het woord gevraagd.

De heer Rzoska heeft het woord.

De heer Björn Rzoska (Groen): Voorzitter, ik vraag het woord om bij hoogdringendheid een voorstel van resolutie op de agenda te plaatsen betreffende het bannen van massavernietigingswapens.

De voorzitter: We zullen daar in de loop van de vergadering over beslissen.

Het incident is gesloten.

ACTUELE VRAAG van Robrecht Bothuyne aan Philippe Muyters, Vlaams minister van Werk, Economie, Innovatie en Sport, over het banenpact

ACTUELE VRAAG van Yasmine Kherbache aan Philippe Muyters, Vlaams minister van Werk, Economie, Innovatie en Sport, over de recente aankondiging van de minister met betrekking tot het banenplan

ACTUELE VRAAG van Miranda Van Eetvelde aan Philippe Muyters, Vlaams minister van Werk, Economie, Innovatie en Sport, over het voorstel van de minister voor een Vlaams banenpact na het uitblijven van een voorstel van de sociale partners

De voorzitter: De heer Bothuyne heeft het woord.

De heer Robrecht Bothuyne (CD&V): Minister, we weten dat u een ambitieus man bent. In uw beleidsnota hebt u aangegeven dat u de komende 5 jaar 150.000 nieuwe jobs wilt creëren in Vlaanderen – u wilt althans de ondernemingen helpen om dat te doen. 330.000 mensen gaan de komende 5 jaar met pensioen. Ook die mensen moeten vervangen worden. Alles samen wilt u dus 480.000 vacatures helpen invullen in Vlaanderen.

Gelukkig krijgt u daar een aantal nieuwe bevoegdheden voor. Dankzij de zesde staatshervorming verhoogt het budget voor werkgelegenheidsbeleid van 1,5 naar 3,7 miljard euro, of zelfs iets meer. Er zijn een aantal nieuwe hefboomen, die u ertoe in staat moeten stellen om uw ambities waar te maken.

U bent daarmee aan de slag gegaan, samen met de sociale partners. U hebt intussen een eerste deelakkoord bereikt in de richting van een banenpact met betrekking tot het doelgroepenbeleid, waarbij u focust op de laag- en midden-geschoolde jongeren, 55-plussers en mensen met een arbeidshandicap. Maar daarnaast was er nog een ander luik dat moest worden ingevuld, onder andere werkervaringsprogramma's voor mensen die het echt moeilijk hebben op de arbeidsmarkt, langdurig werkzoekenden, leefloners en dergelijke meer. Er was ook het luikje opleiding en vorming: mensen die aan de slag zijn, moeten in staat zijn om ook in de toekomst aan de slag te blijven. Betaald educatief is zo'n nieuwe bevoegdheid. En ook andere opleidingsstimuli zou u gaan aanpakken.

U had de sociale partners tijd gegeven om samen tot een akkoord te komen. Dat is helaas nog niet gelukt, onder meer door de staking van vandaag. Nu, die staking is na vandaag voorbij, hopelijk kan het overleg dan weer hervat worden.

U hebt ondertussen brieven gekregen van zowel de vakbonden als de werkgeversorganisaties met hun bezorgdheden en vragen. U hebt intussen zelf aangekondigd om een eigen initiatief te nemen. Hoe zult u ervoor zorgen dat er een breed gedragen banenpact komt, zodat we zo veel mogelijk mensen die het moeilijk hebben op de arbeidsmarkt, aan een job kunnen helpen, en werkgevers kunnen helpen om die mensen aan te werven?

De voorzitter: Mevrouw Kherbache heeft het woord.

Mevrouw Yasmine Kherbache (sp.a): Minister, bij uw aantreden hebt u een ambitieus banenpact aangekondigd, om meer mensen aan het werk te helpen. Prima. U hebt daarbij gezegd dat u de nieuwe bevoegdheden die via de zesde staatshervorming zijn overgekomen, het doelgroepenbeleid, zou aanwenden om de loonkost te verlagen voor die groepen die het moeilijk hebben op de arbeidsmarkt. Prima.

Waar staan we nu wat het banenpact en het akkoord met de sociale partners betreft? Dat schijnt niet zo te vlotten. Dat verbaast me ook niet, want

bijvoorbeeld het gemeenschappelijk vakbondsfront heeft brieven gestuurd met een aantal vragen, maar u hebt daar niet op geantwoord. Na het gekibbel van de meerderheid in de media heb ik begrepen dat het sociaal overleg opnieuw zal worden opgestart. Ik hoop dat van harte, maar waar ik mij echt zorgen om maak, minister, is de inhoud van het banenpact.

Het doelgroepenbeleid heeft als directe impact een loonkostverhoging ten aanzien van een aantal zeer kwetsbare groepen: de laaggeschoolde jongeren, de langdurig werklozen van de middenleeftijd, namelijk de 25- tot 55-jarigen, en de 50-plussers, de 50- tot 55-jarigen.

Ik heb een aantal cijfervoorbeelden, waarop ik graag uw reactie hoor. Een laaggeschoolde jongere zal, wanneer uw beleid zou worden ingevoerd, het eerste jaar 2 procent duurder worden en het tweede jaar 5 procent. Sterker nog: een laaggeschoolde jongere zal duurder worden dan een jongere met een diploma secundair onderwijs. Op dat vlak is de keuze van de werkgever snel gemaakt.

Een langdurig werkloze tussen 25 en 55 jaar valt volledig uit de boot. Het gaat hier om een groeiende groep van meer dan 65.000 personen. Die groep zal 14 procent duurder worden met de doelgroepenmaatregel en maar liefst 50 procent duurder als de werkuitkering wordt afgeschaft. De 52-jarigen zullen dan 58 procent duurder worden.

Minister, bent u ertoe bereid, nu u het sociaal overleg wilt heropstarten, de loonkostverhogingen voor die kwetsbare groepen terug te draaien? Anders zult u die groep nog meer in de werkloosheid duwen.

Ik dank u.

De voorzitter: Mevrouw Van Eetvelde heeft het woord.

Mevrouw Miranda Van Eetvelde (N-VA): Minister, de sociale partners zijn er niet in geslaagd om tegen eind maart 2015 een voorstel te doen met betrekking tot het Vlaams banenpact. U hebt daarom, als minister, besloten om zelf actie te ondernemen en uw eigen plan op tafel te leggen. U hebt daarbij wel altijd benadrukt dat het sociaal overleg nog altijd alle kansen moet krijgen. Ik veronderstel dus dat voorstellen van de sociale partners nog altijd mogelijk zijn.

Ik wil verwijzen naar uw beleidsnota, waarin u specifiek omschrijft wat u bedoelt met het banenpact. Ik denk dat het heel belangrijk is om dat nog eens onder ogen te brengen van de collega's. Ik citeer uit uw beleidsnota: "In dit kader werken we op korte termijn met de sociale partners in het kader van Vlaams Economisch Sociaal Overlegcomité (VESOC) een banenpact uit zodat we kunnen investeren in het stimuleren van de aanwerving en het aan het werk houden van specifieke doelgroepen met een grotere afstand tot de arbeidsmarkt." Dat is voor mij zeer duidelijk. Het regeerakkoord heeft het dus over een korte termijn. Ik zal daar nu niet verder op ingaan. De afgelopen dagen is er al genoeg over gezegd en geschreven.

Minister, welke speerpunten hebt u als minister van Werk voor ogen in dit aangekondigd banenpact?

De voorzitter: Minister Muyters heeft het woord.

Minister Philippe Muyters: Collega's, het is goed om het proces van het banenpact nog eens te schetsen. Ik denk dat iedereen zich herinnert dat het banenpact drie delen zou hebben. Ten eerste, de doelgroepenkorting, de RSZ-korting voor doelgroepen. Er was een akkoord over de principes van de sociale partners, vakbonden en werkgevers. Daarop heeft de regering een voorstel geformuleerd en terug aan de sociale partners bezorgd voor advies.

Er is het tweede luik waarbij de sociale partners eensgezind hebben gezegd – en zij noemden dat het kwalitatief en versterkende luik – dat ze tegen 31 maart een voorstel zouden doen.

Een derde luik ging over het duaal leren en werken. Dat is nu niet aan bod gekomen. De regering heeft daarbij een voorstel geformuleerd en voor advies voorgelegd. De sociale partners hebben daarop een reactie gegeven.

Het sociaal overleg heeft dus op elk van die elementen op een andere manier ingespeeld.

Wat heb ik gezien, net zoals jullie? Op 31 maart heb ik voor dat kwalitatieve luik, waarbij het vooral gaat over opleiding, maar ook over werkervaring, geen voorstel gekregen van sociale partners.

Wat dacht ik dat het beste was? Net zoals bij doelgroepen en duaal leren: laat ons niet wachten, maar kijken naar een mogelijke volgende stap. Ik zie daarvan de grote lijnen. Ik heb het al in de krant gezegd. Ik lees het letterlijk voor: "De grote lijnen liggen er. Die zal ik in de regering bespreken, maar ook informeel met bonden en werkgevers."

Mijnheer Bothuyne, het is dus mijn bedoeling om, voordat ik naar de regering ga, die grote lijnen te toetsen met werkgevers en vakbondsorganisaties. Ik heb ook gezegd – dat staat ook in de krant – dat ik de beslissing van de regering, na dat informeel overleg en na het formuleren van het voorstel, opnieuw zal voorleggen aan de sociale partners. Ik hoop en ga ervan uit dat we op die manier een draagvlak kunnen creëren rond dat tweede luik. In dat tweede luik beperk ik het vandaag zelfs nog. Ik ga niet een voorstel formuleren over opleiding én werkervaring, maar alleen rond werkervaring, zodat de sociale partners ook nog de tijd hebben om over opleiding zelf een voorstel te doen.

We zitten niet stil. We doen voort. Dat is ook onze rol. Ik wil die betrokkenheid en dat draagvlak naar voren blijven brengen.

Mevrouw Van Eetvelde, u vroeg naar de speerpunten. Er zijn twee grote speerpunten. Met een aantal elementen die zijn overgekomen door de zesde staatshervorming hebben we de mogelijkheid om vrij complexe systemen te vereenvoudigen. Er zijn ongeveer tien verschillende systemen waarin jongeren leren en werken tegelijk. Laat ons naar één sterk nieuw systeem gaan van duaal leren en werken. Dat staat in de conceptnota van minister Crevtis en mezelf. Voor de doelgroepenkortingen zijn er 36 maatregelen. Laten we daar meer op focussen. In het regeerakkoord staat dat we willen focussen op drie groepen: de 55-plussers, jongeren en arbeidsgehandicapten. Ingaande op de principes van het doelgroepenbeleid van de sociale partners heb ik een voorstel geformuleerd. Dat is het eerste grote speerpunt: vereenvoudiging en efficiëntie.

Ten tweede was het hoog nodig om een aantal maatregelen die nogal passief waren, opnieuw te activeren. Er waren oorspronkelijk een aantal statuten om ervoor te zorgen dat mensen werkervaring opdeden om op die manier de afstand tot de arbeidsmarkt kleiner te maken. Achteraf is gebleken dat die maatregelen sommigen dertig tot veertig jaar in een statuut hielden. Ze verkleinden de afstand tot de arbeidsmarkt niet. Laat ons dat passief systeem opnieuw activeren. Laat ons bij mensen die werkervaring opdoen, echt focussen zodat ze tegelijkertijd competenties en ervaring kunnen opdoen zodat de afstand tot de arbeidsmarkt effectief korter wordt. Dat zijn de twee speerpunten.

Mevrouw Kherbache, ik heb uw berekeningen niet gezien. U hebt ze me ook niet op voorhand gegeven. Ik zal er dan ook niet op ingaan. Ik zal er u een andere geven. Als een werkgever een loonkost heeft van 4000 euro en als mijn

doelgroepenmaatregelen worden uitgevoerd, dan krijgt een werkgever die een 60-plusser aanwerft een korting van 1500 euro per kwartaal. Dat komt neer op een loonkostenkorting van 12 procent. We doen wat we moeten doen. Een doelgroepenkorting betekent dat die er niet is voor iedereen, maar dat er wordt gekozen voor bepaalde groepen waarop wordt ingezet. Het regeerakkoord stelt dat duidelijk.

Soms begrijp ik het niet goed. Op federaal niveau wordt er gesproken over een algemene loonkostenverlaging. Daar zegt sp.a dat er beter op doelgroepen kan worden ingezet. Als ik op doelgroepen inzet, zegt u mij dat ik het beter kan doen voor de hele groep van 25 tot 64 jaar. *(Applaus bij de meerderheid)*

Dat is waarschijnlijk oppositie voeren: altijd het tegenovergestelde zeggen van wat wordt voorgesteld.

Dit is voor mij een juist geheel. We creëren een draagvlak. Mijnheer Bothuyne, ik hoop dat ik u ervan heb overtuigd dat met de stappen die ik nog wil zetten voor ik naar regering ga en nadat ik naar de regering ben geweest, ik het sociaal overleg serieus meen. Ik wacht echter niet op een eerste voorstel van de sociale partners, maar leg zelf iets op tafel. Mevrouw Van Eetvelde, ik heb u gezegd wat de speerpunten zijn: vereenvoudiging en van passieve maatregelen terug actieve maatregelen maken. Ik ben ervan overtuigd dat we met de voorliggende maatregelen – en ik ben nog altijd bereid om wijzigingen aan te brengen als we tot een akkoord komen met de sociale partners – aan een echte loonkostenverlaging doen voor bepaalde doelgroepen en niet voor iedereen. Ik kan hiermee een banenpact creëren dat zijn effect zal hebben op de arbeidsmarkt. *(Applaus bij de N-VA en Open Vld)*

De heer Robrecht Bothuyne (CD&V): Minister, we zijn het eens met uw principes. U kiest voor die doelgroepen die het het moeilijkste hebben op de arbeidsmarkt. We zijn blij dat u gaat voor een breed draagvlak, dat u gaat voor een akkoord met de werkgevers en werknemers op alle aspecten van het beleid dat u wilt voeren.

Ik wil nog twee bekommernissen aanhalen. Ten eerste is ons door werkgeversorganisaties gesignaleerd dat de doelgroepenvermindering zoals ze vandaag is geconcipeerd, er dreigt voor te zorgen dat jongeren in bepaalde arbeidsintensieve sectoren, zoals horeca, bouw, en transport uit de boot vallen door de definitie van de loongrens. Wat kunt u doen aan die bezorgdheid?

Een tweede bezorgdheid die ik u wil meegeven, is er een van heel veel lokale actoren, lokale besturen, OCMW's en plaatselijke werkgelegenheidsagentschappen (PWA's), die op dit moment actief zijn rond werkervaring en die uiteraard ook graag betrokken willen worden in het beleid dat u hierrond wenst te voeren. Ik roep u op om ook met hen in dialoog te gaan.

Mevrouw Yasmine Kherbache (sp.a): Minister, u hebt geen antwoord gegeven op mijn vraag. Ik gaf aan dat een doelgroepenbeleid gericht moet zijn op degenen die het echt nodig hebben. Het palmares van uw beleid van de afgelopen vijf jaar is dat de langdurige werkloosheid fors gestegen is. Voor mensen uit die groep gaat u elke financiële incentive om hen aan te werven, gewoon schrappen. Die groep wordt 50 procent duurder!

Beste collega's, we kunnen dan allerlei inspanningen leveren om via werkervaring hun competenties op te krikken, maar als die groep duurder is dan andere werkzoekenden met een sterker profiel, is de keuze van de werkgever snel gemaakt. Dat is zonneklaar.

Minister, het zou wijs zijn om de gelegenheid te benutten om samen te zitten met de sociale partners om, zoals de vakbonden ook hebben gevraagd in hun

brief van 23 maart, iets te doen voor de laaggeschoolden en voor de langdurig werklozen, want u riskeert om ze nog meer en nog dieper in de werkloosheid te duwen. (*Applaus bij sp.a*)

Mevrouw Miranda Van Eetvelde (N-VA): Minister, ik dank u voor het antwoord. Er zijn inderdaad heel wat statuten en systemen die heel complex zijn en die langdurig werklozen begeleiden op hun weg naar werk. Ik vind ook dat het veel eenvoudiger moet. Veel van de maatregelen zijn te complex, te passief en te vrijblijvend.

Ik ken ook mensen die in het PWA-stelsel werken, al meer dan twintig jaar, en mensen die nog altijd het statuut van gesubsidieerde contractueel (gesco) hebben. Het zijn nepstatuten, zo heb ik het altijd geweten. De cijfers bestaan ook: hun kans op een echte job in het reguliere circuit is nihil. De filosofie moet erin bestaan om langdurig werkzoekenden een tijdelijke werkervaring te geven om competenties op te bouwen. Zo kunnen ze de stap zetten naar de gewone arbeidsmarkt.

Collega's, wat het sociaal overleg betreft, vind ik het ook jammer dat het in het slop zit. Ik hoop en denk dat er een kering is. We mogen de regering niet verwijten dat ze initiatieven neemt en voorstellen doet. Het is niet omdat de sociale partners niet willen dat de regering geen beleid mag voeren.

De voorzitter: Mevrouw Taelman heeft het woord.

Mevrouw Martine Taelman (Open Vld): Voorzitter, de minister zegt terecht dat er over het eerste deel van het banenpact wel degelijk al een overleg is geweest. Dat is trouwens geslaagd.

De minister geeft ook terecht aan dat hij de afspraken in het regeerakkoord om de sociale partners te betrekken, heeft geëerbiedigd. Maar overleg moet natuurlijk van twee kanten komen. Wij zijn ervan overtuigd dat een zo breed mogelijk draagvlak voor deze belangrijke maatregelen inderdaad goed en belangrijk is, maar ook de timing is heel belangrijk. We moeten er zo snel mogelijk voor zorgen dat er krachtige en goede maatregelen kunnen komen die zo snel mogelijk zo veel mogelijk jobs kunnen aanleveren.

Minister, hoe zult u die timing kunnen respecteren en zult u tegelijk ook terugkoppelen naar de sociale partners?

De voorzitter: De heer Annouri heeft het woord.

De heer Imade Annouri (Groen): Voorzitter, minister, uw partij heeft gisteren een nieuw campagnebeeld gelanceerd: de opengesperde hand. Wat zal het zijn? De opengesperde hand om de hand te reiken aan eenieder die mee wil onderhandelen over een sociaal akkoord, om iedereen mee uit te nodigen aan tafel? Of de opengesperde hand die eenieder wegduwt met wie u het niet eens bent zodat u uw eigen plannen toch kunt doorvoeren?

Minister, u krijgt van kwatongen vaak het verwijt dat u de minister bent van de werkgevers. Noem het jeugdige naïviteit, maar ik gun u absoluut het voordeel van de twijfel. Bewijst u dan ook dat het zo is. Het beste bewijs dat u daarvoor kunt geven, is om tot een akkoord te komen met zowel de werkgevers als de werknemers dat breed gedragen is en dat ervoor kan zorgen dat we hier in Vlaanderen met zijn allen verder kunnen gaan.

Minister Philippe Muyters: Mijnheer Annouri, ik kan u met de hand op het hart zeggen dat het mijn bedoeling is een akkoord tot stand te brengen. U zult dat ook ondervinden. We beschikken over een akkoord over de principes van het

doelgroepenbeleid. We beschikken over een advies over het duaal leren en werken. Ik praat hierover samen of apart met de werkgevers en de vakbonden. U herinnert zich allicht de biechtstoelprocedure, die vorige keer uiteindelijk toch tot een principieel akkoord over de doelgroepen heeft geleid. Ik zal die procedure in de toekomst opnieuw gebruiken om voor een zo groot en zo breed mogelijk draagvlak te zorgen. Ik wil zo dicht mogelijk bij een akkoord komen.

Dat ik zelf uit een werkgeversorganisatie kom, betekent niet dat ik de ene of de andere partij wil bevoordelen. Ik zal het ten aanzien van de werkgevers of de vakbonden niet slechter spelen. In mijn ogen is er maar een arbeidsmarkt. Werkgevers en werknemers dienen dezelfde belangen. Het gaat om een lange-termijnvisie. De mensen moeten een job kunnen vinden en kunnen werken. *(Applaus bij de meerderheid)*

Mijnheer Bothuyne, ik ben blij dat u me hebt gevraagd of het nog mogelijk is bepaalde zaken aan te passen. Dat kan. U weet echter dat we moeten voortwerken om het decreet met betrekking tot de doelgroepen rond te krijgen. Ik heb dat al uitgelegd.

Ik heb de Sociaal-Economische Raad van Vlaanderen (SERV) laten weten dat ik verder schrijf aan de teksten van het ontwerp van decreet. We moeten dit doen. Indien ik op een eventueel advies zou wachten, zou ik verkeerd bezig zijn. Indien wordt aangetoond dat bepaalde cijfers moeten worden gewijzigd, ben ik daartoe bereid. Sommige cijfers moeten misschien hoger of lager worden. Mijn budget ligt echter vast. Indien het binnen mijn budget past, ben ik hiertoe bereid. In essentie zou het ontwerp van decreet hierdoor niet wijzigen. Ik ben bereid rekening te houden met goede voorstellen.

U hebt terecht verklaard dat we hier nog andere partners dan de sociale partners bij zullen moeten betrekken om een breed draagvlak tot stand te brengen. Ik denk in dit verband aan de grote steden of zelfs aan alle steden en gemeenten. Wat de problematiek van artikel 60 betreft, denk ik eveneens aan de OCMW's. U hebt zelf naar de plaatselijke werkgelegenheidsagentschappen verwezen. We zullen hen hier zeker bij betrekken.

Mevrouw Kherbache, ik heb die vraag wel degelijk beantwoord. Er is een akkoord tussen de sociale partners. Ik wil het zelfs voorlezen. Wat de doelgroepenkorting betreft, hebben de sociale partners samen bepaalde groepen voorgesteld. Apart zouden ze misschien iets anders voorstellen, maar samen hebben ze een korting op de sociale zekerheidsbijdragen voorgesteld voor de jongeren, de 55-plussers en de personen met een handicap. Er staan geen andere groepen in dit principiële akkoord tussen de sociale partners vermeld.

De sociale partners vinden tevens dat we ook iets ten aanzien van andere groepen moeten doen. Ze vinden dat we iets voor de langdurig werklozen moeten doen. Als voorbeeld verwijzen ze in consensus naar het werkplekleren. Ik respecteer die consensus. Ik ben het er overigens mee eens dat een langdurige werkloze er het meest belang bij heeft opnieuw ervaring te kunnen opdoen en gedurende bepaalde tijd opnieuw aan het werk te kunnen. Hij moet zijn attitude, talent en competenties opnieuw kunnen gebruiken. Daar hebben de langdurig werklozen nood aan. We zullen hiervoor zorgen. Dit zal hier een deel van uitmaken en we zullen hier het accent op leggen. Volgens het principiële akkoord zijn de sociale partners het hier samen mee eens. Ik respecteer dit.

Mevrouw Taelman, ik heb uw vraag over de timing al deels beantwoord. Ik werk voort aan het ontwerp van decreet. Indien ik dit niet zou doen, zou ik de timing niet kunnen respecteren. Ik zal de andere maatregelen proportioneel of stap voor stap uitvoeren. Volgens mij kan ik de timing in stand houden. De timing is belangrijk, maar in mijn ogen blijft de inhoud uiteraard nog steeds het belangrijkste.

Mevrouw Van Eetvelde, de filosofie met betrekking tot de langdurige werklozen die u naar voren hebt gebracht, spoort volledig met wat ik wil doen. Volgens mij kunnen we op die manier een goed banenpact tot stand brengen. Dit moet liefst met alle sociale partners gebeuren.

De heer Robrecht Bothuyne (CD&V): Ik vind de reactie van de oppositie eigenlijk een beetje vreemd. Enerzijds wordt gepleit voor een allesomvattend sociaal akkoord. Dit moet een met de sociale partners overlegd banenpact worden. Anderzijds wordt met cijfers in de hand volop geschoten. Het is allemaal te weinig of niet goed genoeg. Het is het een of het ander. Ofwel is er respect voor het sociaal overleg en wordt er gewerkt aan een allesomvattend banenpact dat de problemen op onze arbeidsmarkt zo veel mogelijk tracht weg te werken, ofwel wordt oppositie gevoerd. Ik stel vast dat voor het laatste wordt gekozen.

Minister, ik ben blij dat u aan een breed gedragen banenpact wilt werken. Dit is meer dan enkel een toetsing. Het gaat om een echt akkoord met alle sociale partners, de werkgevers en de werknemers. Liefst worden hier ook de actoren op het terrein bij betrokken. Er ligt heel wat werk op de plank. We geloven erin dat u dit tot een goed einde zult brengen.

Mevrouw Yasmine Kherbache (sp.a): Minister, de drie doelgroepen die u opsomt, staan in het regeerakkoord. De sociale partners hebben gezegd dat ze het regeerakkoord niet zullen openbreken maar dat ze constructief zullen overleggen binnen dat kader. Als u volledig wilt zijn wanneer u citeert, dan moet u ook vermelden dat de vakbonden en zelfs de werkgevers hebben gezegd dat zij ook nog willen praten over een loonkostverlaging voor de langdurig werkzoekenden. Dat hebben ze in hun brieven ook aangegeven, maar daar wenst u niet op in te gaan. U bent daarbij niet aan uw proefstuk toe. Mijn vraag is dan ook nogmaals om loonkostverhogingen te vermijden. Elke dag worden we gekapitteld over het feit dat de loonkost te hoog is. Het zou op dat vlak totaal contra-productief zijn om zeker voor die kwetsbare groepen de loonkost te verhogen. De caissière van 47 jaar en de bandwerker van 52 jaar hebben er geen boodschap aan dat u zegt dat ze nog wat vorming moeten volgen. Die groep wordt veel duurder gemaakt. U kunt alvast op uw palmares schrijven dat u de eerste minister bent die hier de loonkost verhoogt voor de kwetsbare groepen. (*Applaus bij sp.a*)

Mevrouw Miranda Van Eetvelde (N-VA): Mevrouw Kherbache, u valt zo vaak in herhaling dat u uw eigen geloofwaardigheid ondermijnt.

Ik wil nog even terugkomen op de speerpunten die voor mij een goede aanzet zijn tot een goed banenpact. Zij vormen de basis voor een goede toekomst waar we aan moeten werken, liefst samen met de sociale partners. Zij moeten daarin hun verantwoordelijkheid nemen. Ik ben alvast heel positief gestemd dat u als minister van Werk uw verantwoordelijkheid neemt.

De voorzitter: De actuele vragen zijn afgehandeld.

ACTUELE VRAAG van Peter Wouters aan Philippe Muyters, Vlaams minister van Werk, Economie, Innovatie en Sport, over de campagne rond ethiek in de sport

De voorzitter: De heer Wouters heeft het woord.

De heer Peter Wouters (N-VA): Minister, in alle sporten is het belangrijk dat de trainers en clubs de sporters van jong tot oud begeleiden in sport. Daarnaast hebben ze nog een andere taak, namelijk ethiek bijbrengen. Er zijn veel clubs en sportfederaties die daar al op een goede manier mee bezig zijn. Maar de laatste weken hebben we gezien dat het werk nog altijd niet af is. Ik zal hier niet alle

voorvallen van de laatste weken opsommen, op die manier zou ik ze te veel eer aandoen.

Minister, het regeerakkoord en uw beleidsnota hechten veel belang aan ethiek, en dat is een positieve zaak. Vorige week hebt u samen met de Vlaamse Trainersschool (VTS) de campagne gelanceerd voor meer ethiek in de sport. Kunt u daar wat meer toelichting bij geven? Welke acties en maatregelen zullen u en de Vlaamse Trainersschool concreet nemen?

De voorzitter: Minister Muyters heeft het woord.

Minister Philippe Muyters: U hebt gelijk dat we daar al een hele tijd mee bezig zijn. Er is in het verleden een decreet over gezond en ethisch sporten goedgekeurd, en dat blijft de basis vormen voor de acties die we voeren. Samen met het Internationaal Centrum voor Ethiek in de Sport (ICES) doen we verschillende acties. Daarnaast maken we een lerend netwerk op waarin iedereen die met sport te maken heeft samen komt: het Agentschap voor de Bevordering van de Lichamelijke Ontwikkeling, de Sport en de Openlucht recreatie (Blos), het departement Sport, de Vlaamse Trainersschool, de federaties enzovoort. Zij komen daar samen om van elkaar te leren over ethiek en sport.

Dit jaar wordt er gefocust op de dilemma's waarmee trainers, coaches en opvoeders mee te maken krijgen in de sport. Dat is de eerste grote actie. De actie van de VTS sluit daar naadloos bij aan. De VTS zal opnieuw een campagne voeren over dilemma's waarmee coaches en trainers worden geconfronteerd. Zij zullen daar in hun blad op een ludieke manier met cartoons de aandacht op vestigen en oplossingen voorstellen. Wanneer een trainer met een dilemma zit, kan hij effectief het ethisch meest juiste element daaruit gebruiken.

Een derde voorbeeld is een project rond officials van de Vlaamse Sportfederatie. Ook daar gaat het over ethiek: hoe kun je op een goede manier niet akkoord gaan met beslissingen?

En ten slotte hebben we motiverend coachen. Ik vind dat zelf heel belangrijk. Een coach kan negatief reageren, maar hij kan ten aanzien van de jongeren motiverend werken en hen op die manier iets extra's bijbrengen. Dat is de weg die we moeten gaan.

Met al die acties samen wil ik, steeds met verschillende actoren en met het ICES, dat een goede rol speelt als coördinator, ervoor zorgen dat we spontaan een mentaliteitsverandering krijgen, en dat het aspect ethiek elke dag mee leeft in de sportwerking voor jongeren.

De heer Peter Wouters (N-VA): Minister, dank u wel. Ik ben heel verheugd over het hele plan dat u hebt vooropgesteld. Ik mis echter een klein issue. We moeten de ouders bij de trainers en alle opleidenden betrekken. Ook zij hebben een belangrijke functie als het gaat over ethiek binnen de sportopvoeding van hun kind en over ethiek in de volledige opvoeding van hun kind.

Ik heb nog een bijkomende vraag: wanneer zal voor u de campagne geslaagd zijn?

De voorzitter: De heer Bajart heeft het woord.

De heer Lionel Bajart (Open Vld): Minister en mijnheer Wouters, dank u voor het actueel maken van deze vraag. Minister, ik denk dat u juist, snel en prompt reageert op de hele heisa van vorige week. Ik steun u daar absoluut in. Ik sluit mij ook aan bij de vraag. We moeten niet te rap gaan, dat dient tot niets. Men kan niet op een-twee-drie een antwoord formuleren. Hoe ziet u de evaluatie van een en ander, en wanneer zult u een eerste keer evalueren?

De voorzitter: De heer Annouri heeft het woord.

De heer Imade Annouri (Groen): Ik sluit mij aan bij de vraag van de heer Wouters. Zijn opmerking is terecht. Ik noem één voorbeeld bij naam: het voorbeeld van KV Oostende vorige week, met de jeugdcoach die daar plots in een mediastorm terechtkwam. Dat was ook een kwestie van ethiek. Hij had een T-shirt meegegeven. Ook de rol van de ouders vond ik heel opvallend. Zij hadden de situatie verkeerd ingeschat en waren verbaasd door die hele heksenjacht op de social media die erop volgde. Minister, welke rol ziet u voor de ouders? Hoe gaat u hen betrekken bij de hele kwestie van de ethiek in de sport, vooral bij de jeugdverenigingen? Daar is dat het belangrijkste omdat het een scharniermoment is om lessen voor de toekomst uit te trekken.

Minister Philippe Muyters: Als wij werken voor de coaches en de trainers, moeten wij ook werken aan de manier waarop zij met de ouders omgaan. Hoe gaan zij aan de ouders richtlijnen geven over wat aanvaardbaar is en wat niet? Zij moeten afspraken maken met de ouders over wat er kan en wat er niet kan gebeuren langs de kant van het veld. Als een coach daar een beter zicht op heeft, kan hij afspraken maken met de ouders.

Wanneer is de campagne geslaagd? Wanneer doe ik een evaluatie? We zijn hier nu mee gestart. Zelf vind ik het geslaagd als we een begin van mentaliteitswijziging krijgen. Ik wil dit stimuleren, niet opleggen. Ik geloof niet dat je een mentaliteitswijziging kunt opleggen. Dit moet groeien. Ik ga daar geen datum op kleven. U weet dat een mentaliteitswijziging gewoonlijk iets van lange duur is. Ik moet eerlijk zeggen dat ik de eerste signalen al positief vind. Kijk naar de eerste reacties en naar wat de Vlaamse Trainersschool vandaag doet. Kijk naar de spontane initiatieven, zoals de petitie 'Ik zwijg tegen de Ref'. De jongeman die deze actie startte, stelde: "Laat ons dankbaar zijn dat we scheidsrechters hebben en laat ons stoppen met daar de hele tijd commentaar op te geven." Ik zie dat we meer en meer beseffen dat we die mensen dankbaar moeten zijn omdat ze vrijwillig scheidsrechter willen zijn. Het is heel belangrijk dat ouders hun kinderen naar het voetbal of een andere sport brengen. Wij moeten hen betrekken bij de stappen naar ethiek en naar een juiste houding ten aanzien van bepaalde voorbeelden. Dan denk ik dat we goed bezig zijn. Dat wil ik bereiken: bewustwording hierover en een mentaliteitswijziging.

De heer Peter Wouters (N-VA): Ik ben heel blij dat we kamerbreed, over de grenzen van meerderheid en oppositie heen, dezelfde visie hebben.

Mijnheer Annouri, ik heb dit speciaal niet aangehaald, omdat niemand van de collega's zich aangesproken zou voelen.

Ik ben een tevreden man als ik hoor dat iedereen dezelfde ethische normen in de sport handhaaft. (*Applaus bij de N-VA*)

De voorzitter: Mijnheer Wouters, wij zijn tevreden over uw eerste optreden in de plenaire vergadering. (*Applaus*)

De actuele vraag is afgehandeld.

ACTUELE VRAAG van Hermes Sanctorum-Vandevoorde aan Joke Schauvliege, Vlaams minister van Omgeving, Natuur en Landbouw, over Vlaams klimaatgeld voor energie-intensieve bedrijven

De voorzitter: De heer Sanctorum heeft het woord.

De heer Hermes Sanctorum-Vandevoorde (Groen): Minister, collega's, vandaag is het de Dag van de Aarde. Zoals jullie weten, wordt op de Dag van de

Aarde gevierd dat er enkele decennia geleden een modern groen bewustzijn is ontstaan. Gelukkig is dat bewustzijn alleen maar toegenomen.

De Amerikaanse president Barack Obama heeft van de gelegenheid gebruik-gemaakt om zijn politieke tegenstanders op te roepen om de rabiante ontkenning van klimaatverandering stop te zetten. Minister, collega's, de rabiante ontkenners van klimaatverandering zijn gelukkig niet aanwezig in het parlement, en ook niet in de regering. Maar het erkennen van klimaatverandering als een wetenschappelijk feit enerzijds en klimaatbeleid anderzijds, is niet hetzelfde.

Minister, terwijl het beeld van een Vlaamse kust onder water, of een deel althans, steeds dichterbij komt, blijft uw klimaatbeleid een slag in het water. Straffer nog, niet alleen ontbreekt het u aan klimaatbeleid, er blijkt ook recent 50 miljoen euro gestort op de rekeningen van enkele multinationals, waarvan sommige, niet allemaal, actief campagne voeren om de strijd tegen klimaatverandering tegen te houden. Dat is nog het strafste van allemaal. Minister, ik geef u de gelegenheid om dat uit te leggen.

De voorzitter: Minister Schauvliege heeft het woord.

Minister Joke Schauvliege: Voorzitter, collega Sanctorum, wij voeren effectief een intern klimaatbeleid in Vlaanderen: we spenderen 1,2 miljard euro per jaar aan interne maatregelen om de uitstoot van broeikasgassen naar beneden te halen.

Het klopt dat sinds de jaren 2000 in Vlaanderen er ook een compensatie wordt gegeven aan energie-intensieve bedrijven voor de extra kosten die ze hebben voor het voeren van het beleid om de CO₂-uitstoot naar beneden te halen.

Is dat iets heel uitzonderlijk? Neen, dat is iets wat Europees toegelaten wordt en wat in heel wat Europese lidstaten wordt toegepast. We hebben gekeken naar onze belangrijkste handelspartners, waaronder Duitsland en Nederland. Wij passen inderdaad hetzelfde systeem toe wat betreft compensatie voor de energie-intensieve bedrijven. Daar is niets mis mee. Dat is iets wat ook Europees erkend is.

Ik kan u zeggen dat er geen 50 miljoen euro uit het Klimaatfonds is uitbetaald aan die bedrijven. Er is een bedrag betaald uit het Hermesfonds aan bedrijven. *(Opmerkingen van de heer Hermes Sanctorum-Vandevoorde)*

Dat is een beslissing die is genomen vanuit Economie. Het is toch een belangrijke nuance die we hier vandaag moeten meegeven. Die beslissing bestaat al langer. Ik wijs erop dat dat reeds sinds de jaren 2000 is toegepast en ondertussen verder loopt in Vlaanderen.

Heeft dat als gevolg dat de CO₂-uitstoot daalt? Ja, dat heeft dat als gevolg. Wat is de bedoeling van die compensatie? Dat is dat door de hogere kosten die energie-intensieve bedrijven niet de beslissing nemen om zich te gaan vestigen buiten Europa waar er minder strenge normen zijn op het vlak van uitstoot van broeikasgassen. Als die bedrijven vertrekken, zou dat als gevolg hebben dat banen bij ons verdwijnen en dat die bedrijven aan minder strenge uitstootnormen in het buitenland onderhevig zijn. Daar kunnen ze dan meer CO₂ uitstoten. Daarom laat Europa juist toe dat er een compensatie is, dat we dat vergoeden, zodat banen in Vlaanderen blijven en dat aan de andere kant ook de strenge CO₂-normen die bij ons gelden, worden toegepast. Duitsland doet dat, Nederland doet dat en ook het Verenigd Koninkrijk doet dat. Het systeem bestaat dus ook bij onze belangrijkste handelspartners.

De heer Hermes Sanctorum-Vandevoorde (Groen): Minister, toen ik het bedrag van 50 miljoen euro zag dat wordt betaald vanuit het klimaatbeleid, was ik eerst tevreden. Ik dacht: fantastisch. Het is de eerste keer dat ik zo'n groot

bedrag zie dat extra naar klimaatbeleid gaat, zeker in vergelijking met het internationale Solidariteitsfonds voor klimaatbeleid. Wat hebt u daarin gestort? Nul euro. Wat gaat er extra naar het Vlaams klimaatbeleid in termen van reductie van broeikasgassen? 20 miljoen euro in het afgelopen jaar.

Minister, toen ik dat cijfer van 50 miljoen euro zag, dacht ik: we zijn eindelijk vertrokken. Maar wat blijkt? Het is een compensatie van een aantal bedrijven in de energie-intensieve industrie, waarbij u het maximale tarief hebt gehanteerd. U hebt hen vier keer meer uitbetaald dan waar ze volgens een correcte berekening recht op hebben. Lokale besturen, provincies en steden als Mechelen en Gent zetten stappen voorwaarts op het vlak van klimaatbeleid, en u zet stappen achterwaarts. Het lijkt wel een beleidsversie van de processie van Echternach. *(Applaus bij Groen en sp.a)*

De voorzitter: De heer Schiltz heeft het woord.

De heer Willem-Frederik Schiltz (Open Vld): Mijnheer Sanctorum, het is geen 50 maar 49 miljoen euro, maar dat is een detail.

Minister, het blijft een doorn in het oog dat de verdeling van baten en lasten van de emissieveilingen en van het Klimaatfonds nog altijd niet op punt staat. Kunt u daarover een stand van zaken geven? Enkele maanden geleden hebben we hierover gediscussieerd. Ondertussen is er niets nieuws gebeurd.

Het Hermesfonds wordt gebruikt als voorfinanciering van de compensatiemaatregel, maar dat lijkt me niet opportuun. Het Hermesfonds kan toch voor andere doeleinden worden gebruikt. Die voorfinanciering moet zo snel mogelijk worden beëindigd. De financiering moet gebeuren zoals het hoort, namelijk uit het Klimaatfonds zelf, of uit de rechtstreekse werkingsmiddelen van uw departement. Kunt u daar een woordje uitleg over geven?

De voorzitter: De heer Van Malderen heeft het woord.

De heer Bart Van Malderen (sp.a): Minister, het is een belangrijke zaak om bedrijven hier te verankeren, maar dat is maar een deel van het noodzakelijke tweeluik. We moeten de transformatie van onze economie stimuleren in de richting van veel meer energie-efficiëntie en veel meer duurzaamheid. Het moet me van het hart dat de regering in dat bedje ziek is. U hebt de ecologiepremie afgebouwd, u hebt de groene waarborg afgebouwd, u hebt klimaatefficiënte investeringen afgebouwd. Alstublieft, wees een beetje consequent in plaats van hier hoog van de toren te komen blazen.

De voorzitter: De heer Gryffroy heeft het woord.

De heer Andries Gryffroy (N-VA): Mijnheer Sanctorum, u probeert een uitgebreid debat in twee minuten te stoppen in enkele oneliners om daarmee succes te halen in de media. De discussie gaat veel verder.

Minister, in het regeerakkoord staat ook dat er prioritair zou worden ingezet op energiebesparende maatregelen voor gebouwen. Die middelen zouden uit het Klimaatfonds komen. Hoeveel staat het met het federaal onderhandelingsakkoord over de verdeling daarvan? Dat is een veel interessantere vraag dan hier te discussiëren over die 50 miljoen euro die is verankerd om de bedrijven hier te houden.

De voorzitter: De heer Bothuyne heeft het woord.

De heer Robrecht Bothuyne (CD&V): We hebben het hier al vaker over gehad, en daaruit is gebleken dat we wel degelijk een heel ambitieus klimaat- en rationeel energiebeleid voeren in Vlaanderen, niet alleen voor bedrijven, maar

ook voor gezinnen. Vorig jaar is er voor meer dan 80 miljoen euro premies uitbetaald aan gezinnen om energiebesparende maatregelen te nemen. Onze bedrijven staan aan de top van de wereld, mede dankzij het gevoerde beleid inzake energie-efficiëntie.

Mijnheer Sanctorum, wilt u dat tienduizenden jobs van de energie-intensieve industrie in Vlaanderen verdwijnen? Wilt u dat de bedrijven die hier worden ondersteund om energie-efficiënt beleid te kunnen voeren en te kunnen concurreren op wereldniveau, verhuizen naar regio's buiten de Europese Unie, waar uiteraard veel minder strenge normen worden gehanteerd inzake CO₂-uitstoot? Wilt u dat effectief?

Minister Joke Schauvliege: Collega's, ik wil nog eens herhalen dat de 'indirect carbon leakage' door Europa wordt toegestaan om ervoor te zorgen dat de werkgelegenheid in Europa blijft en dat de bedrijven hier aan een strengere controle van CO₂-uitstoot onderworpen zijn. Dat is het systeem van indirect carbon leakage. Europa staat elke lidstaat toe om zelf te beslissen welke compensatie ze geeft aan energie-intensieve bedrijven. Vlaanderen heeft naar de belangrijkste handelspartners gekeken – dat is, denk ik, logisch – om te zien wat zij geven. Als Vlaanderen een ander bedrag als compensatie geeft, lopen we het risico dat bedrijven naar het buitenland verhuizen.

We hebben naar Duitsland gekeken en we passen exact hetzelfde systeem toe als Duitsland. Heel wat van onze bedrijven die sterke concurrentie krijgen uit Duitsland, blijven nu toch bij ons omdat ze dezelfde compensatie krijgen. Dat is een afspraak van de Vlaamse Regering. Nogmaals, mijnheer Sanctorum, er is momenteel geen enkel bedrag of budget uit het klimaatbeleid betaald voor die indirect carbon leakage.

U zegt dat we geen intern beleid voeren, dat we achteruit gaan. Ik wil nog eens herhalen, want blijkbaar hoort u het niet of wilt u het niet horen, maar jaarlijks wordt 1,2 miljard euro betaald in Vlaanderen aan interne maatregelen. Mijnheer Van Malderen, ik wil dat ook aan u nog eens heel uitdrukkelijk vermelden, ook daar zitten heel wat maatregelen in richting industrie en ook de transitie die wij in Vlaanderen doorvoeren. Het is een bedrag dat ik niet zomaar uitvind; het staat uitdrukkelijk vermeld in het Vlaams Klimaatbeleidsplan.

We hebben in de Vlaamse Regering afgesproken dat we met het Klimaatfonds interne maatregelen kunnen betalen, ook internationale klimaatfinanciering en aankoop van klimaatrechten en de indirect carbon leakage. Dat kan pas worden betaald uit het Klimaatfonds als er inderdaad een akkoord is tussen de federale, de Vlaamse en de Waalse overheid. Dat is de burden sharing.

Een aantal collega's stellen daar vragen over. De onderhandelingen lopen nog steeds. Wie geld krijgt uit de federale pot van klimaatmiddelen, moet verhoudingsgewijs dezelfde inspanningen doen en dezelfde interne vermindering van uitstoot van CO₂ realiseren. Dat is een vraag van Vlaanderen. Dat is terecht. We willen de CO₂ naar beneden halen. Dat ligt op de tafel. Er is nog geen akkoord omdat nog niet iedereen ervan overtuigd is dat er een correlatie moet zijn tussen middelen uit dat fonds en intern klimaatbeleid voeren.

Wij wachten niet op die burden sharing, collega's. Ondertussen doen wij verder. We hebben een eigen klimaatbeleidsplan. We gaan uit van die -15 procent en werken verder aan interne maatregelen in Vlaanderen. Het klopt natuurlijk dat er op die manier een federale pot is. Ik zie de heer Schiltz een beetje onwennig op zijn stoel zitten en denken: waarom gaat dat niet vooruit. Het is natuurlijk vanuit de bezorgdheid dat er effectief interne maatregelen moeten worden genomen in alle Belgische gewesten en op federaal niveau. We onderhandelen heel sterk en eisen dat er op alle niveaus effectief wordt gewerkt aan die vermindering van de uitstoot van CO₂. Dat is een afspraak die we hebben gemaakt in de regering.

Mijnheer Sanctorum, uw betoog dat wij iets verschrikkelijks zouden doen, klopt natuurlijk niet. Het is een maatregel die ervoor moet zorgen dat de jobs hier bij ons blijven en dat er wereldwijd gewerkt wordt aan een vermindering van CO₂. Het is een maatregel die we perfect kunnen doen toepassen, die heel wat lidstaten in Europa doen, en die perfect aansluit bij een klimaatbeleid voor zover er intern beleid wordt gevoerd uiteraard. Ik herhaal: 1,2 miljard euro worden in Vlaanderen intern genomen.

De heer Hermes Sanctorum-Vandevoorde (Groen): Minister, u probeert met cijfers uw klimaatbeleid op te smukken. Dat is zeer contradictorisch want de cijfers spreken u staalhard tegen. Ik geef u een voorbeeld. De Europese Commissie heeft onlangs berekend hoever het staat met onze inspanningen, zoals u daarnet zei. Tegen 2020 moeten we 15 procent minder broeikasgassen uitstoten. We zijn een van de slechtste leerlingen van Europa. We zullen waarschijnlijk maar 4 procent CO₂ minder halen, en dat is op basis van uw eigen gegevens die u hebt doorgegeven aan de Europese Commissie. Zijn we goed bezig op het vlak van klimaatbeleid? Neen! Staalharde cijfers van de Europese Commissie spreken dat tegen.

Ik ben absoluut voor een ondersteuning van onze industrie, als het gaat over vergroening en energiebesparingen. Alle studies wijzen uit dat dat een competitiviteitsvoordeel geeft binnen Europa ten opzichte van erbuiten. Geld storten op een rekening van bedrijven die soms dubieuze praktijken toepassen, zeker in het klimaatverhaal, is volgens mij althans niet de oplossing. Minister, u schuift graag de verantwoordelijkheid door naar de Vlaming, maar zelf neemt u ze duidelijk niet. *(Applaus bij Groen en sp.a)*

De voorzitter: De actuele vraag is afgehandeld.

ACTUELE VRAAG van Bart Nevens aan Joke Schauvliege, Vlaams minister van Omgeving, Natuur en Landbouw, over de invoering van een flexibel watertarief

ACTUELE VRAAG van Rob Beenders aan Joke Schauvliege, Vlaams minister van Omgeving, Natuur en Landbouw, over de waterfactuur

ACTUELE VRAAG van Tom Van Grieken aan Joke Schauvliege, Vlaams minister van Omgeving, Natuur en Landbouw, over de plannen van de minister met betrekking tot een flexibel watertarief

De voorzitter: De heer Nevens heeft het woord.

De heer Bart Nevens (N-VA): Voorzitter, minister, collega's, 'water, water, water, wij drinken liever bier'. Het was vroeger een liedje. Vandaag heeft water voor ons een andere betekenis. Voor vele gezinnen in Vlaanderen roept water vandaag op: kwaliteit, betaalbaarheid, maar ook voldoende voorraad. Schaarste en overconsumptie, dat betekent water vandaag voor Vlaanderen.

Minister, u lanceerde in de media een berichtje dat u pleit voor een flexibele waterfactuur. Heel snel was er de reactie van de waterproducenten, bij monde van Marc Buysse van AquaFlanders, dat u fictie vertelt. Wij zouden graag weten, minister, wat er van aan is. Kunt u onze gezinnen, onze mensen die elke dag water verbruiken en betalen, vandaag al geruststellen?

De voorzitter: De heer Beenders heeft het woord.

De heer Rob Beenders (sp.a): Minister, ik stel u vandaag een vraag omdat u vorige week niet eerlijk hebt gecommuniceerd over de waterfactuur. U hebt letterlijk gezegd dat u ervoor zorgt dat gezinnen niet meer moeten betalen voor

hun water tenzij ze meer verbruiken. Maar ik wil uw geheugen even opfrissen. Vorig jaar hebt u in het kader van de besparingen 48 miljoen euro bespaard op de zuivering van drinkwater. Die besparing van u wordt doorgerekend in de facturen van de gezinnen aan welgeteld 32 euro per gezin. De waterfactuur gaat al omhoog met 32 euro. Dat is beslist beleid. Dat had u er vorige week bij moeten vertellen.

U weet ook dat de waterfactuur bestaat uit drie elementen. Die 32 euro zit in de bovengemeentelijke bijdrage. Er zit een koppeling in aan de gemeentelijke bijdrage, waardoor intercommunales en gemeenten hun riolering kunnen aanleggen. Door de besparing van de Vlaamse Regering zien we dat heel wat gemeenten en intercommunales hun gemeentelijke bijdrage doen stijgen. Ook daar wordt een factuur doorgerekend aan de gezinnen. En dan zegt u dat u de waterfactuur niet laat stijgen, op een moment dat de kostprijs van het water niet eens gekend is.

Minister, hoe kunt u beloven dat de waterfactuur niet stijgt als u de stijging al hebt beslist? (*Applaus bij sp.a*)

De voorzitter: De heer Van Grieken heeft het woord.

De heer Tom Van Grieken (Vlaams Belang): Minister, de paasvakantie is een politiek kalmere periode voor de regering. Dat moment hebt u aangegrepen om twee nieuwe ideeën te lanceren. U wilt dat elke Vlaming evenveel betaalt voor zijn drinkwater, ongeacht de regio. In de pers konden we al heel wat kritiek lezen, niet het minst van AquaFlanders en de Federatie van Vlaamse Drinkwaterbedrijven, bij monde van de heer Buysse. Daarnaast wilt u het flexibele watertarief invoeren. Wie meer verbruikt, moet meer betalen. Wie minder verbruikt, moet minder betalen

Zoals ik al zei, waren er al kritische stemmen in de pers. De vraag blijft: zal het progressieve tarief de waterfactuur doen stijgen? Uw medewerker heeft al gereageerd in de pers, maar die blijft wat vaag en op de vlakte. Ik krijg graag wat meer toelichting bij uw plannen.

De voorzitter: Minister Schauvliege heeft het woord.

Minister Joke Schauvliege: Collega's, u weet dat Vlaanderen sinds de zesde staatshervorming bevoegd is om de watertarieven vast te leggen. Dat is nieuw. Voordien kon dat niet, want het was een federale bevoegdheid. Die komt naar Vlaanderen. Natuurlijk hebben wij daarover afspraken gemaakt in het regeerakkoord en in mijn beleidsnota. Die heb ik vorige week herhaald naar aanleiding van het uitkomen van het eerste drinkwaterrapport. Het is geen lancering van iets nieuws; ik heb herhaald wat in het regeerakkoord staat en in de beleidsnota.

Binnen deze Vlaamse Regering hebben we afgesproken dat we het principe dat de vervuiler betaalt, meer zullen toepassen voor de waterfactuur. Aangezien Vlaanderen nu zelf bevoegd is om dat te bepalen, zullen we dat ook op die manier doen. De afspraak is dat we in Vlaanderen die 15 kubieke meter gratis water afschaffen, omdat dat natuurlijk niet overeenkomt met het principe dat de vervuiler betaalt. Immers, vanaf de eerste liter drinkwater die uit de kraan komt, maak je daar gebruik van. Dat wordt geleverd en moet nadien ook worden gezuiverd.

We hebben echter meteen ook afgesproken dat er een vaste vergoeding in de plaats komt, en dat de variabele vergoeding navenant daalt. Zo zal de totale waterfactuur niet duurder worden met het afschaffen van die 15 kubieke meter gratis water. Dat is wat ik heb gezegd en wat ook zo is afgesproken binnen de Vlaamse Regering.

We hebben in het regeerakkoord en in de beleidsnota ook gezegd dat er ook meer uniformiteit en transparantie moet zijn wat de waterfactuur betreft. We

weten allemaal dat er gigantische verschillen zijn. De vaste vergoeding varieert van 22 euro tot 70 euro. Dat is een enorm verschil, afhankelijk van waar je woont. Als consument heb je daar zelf niets aan. Louter naargelang waar men woont, is de vaste vergoeding heel verschillend. We hebben dus ook afgesproken dat we daar meer uniformiteit in zouden brengen. Er zullen nog kleine regionale verschillen kunnen zijn, omdat die kostenstructuur ook anders kan zijn, maar we zullen die vorken veel strikter maken, en die verschillen minder evident.

Cruciaal is dat we ook de afspraak hebben gemaakt dat we er natuurlijk voor moeten zorgen dat er een sociale correctie wordt toegepast voor mensen die het moeilijk hebben om de waterfactuur te betalen. Ook dat zal worden toegepast bij die nieuwe waterfactuur. We hebben ook afgesproken dat we ervoor moeten zorgen dat de gezinnen ook een korting kunnen krijgen op die vaste vergoeding, naargelang het aantal personen in een gezin.

Dat zijn de afspraken die we hebben gemaakt binnen de Vlaamse Regering. Ik heb die inderdaad herhaald, naar aanleiding van dat rapport van die diverse drinkwatermaatschappijen, omdat ik ook vragen kreeg over wat er zou gebeuren nu dat rapport er was. Dit moet natuurlijk worden vertaald in een aanpassing van het Drinkwaterdecreet en uitvoeringsbesluiten. Dat wordt volop voorbereid. We hebben daar ook al heel veel overleg over gehad met drinkwatermaatschappijen, de Vereniging van Vlaamse Steden en Gemeenten (VMSG), de Gezinsbond en verenigingen waar armen het woord nemen. Uiteraard zullen we dat voorleggen aan de Vlaamse Regering en het Vlaams Parlement.

Een andere zaak is de sanering. Een vraagsteller vroeg hoe dat nu zit en stelde dat dit eigenlijk al is aangepast. Dat is natuurlijk iets helemaal anders. Het afschaffen van de 15 kubieke meter gratis water zal niet het effect hebben dat die waterfactuur duurder wordt. Dit parlement heeft in 2014 beslist, en dat is in werking getreden in januari 2015, dat ook het principe dat de vervuiler betaalt, wordt toegepast voor de bovengemeentelijke saneringsbijdrage. U moet weten dat iedereen die belastingen betaalt, eigenlijk mee die waterzuivering in Vlaanderen financiert. Binnen de regering hebben we afgesproken dat we minder met dat algemene belastinggeld zouden betalen en dat we dat waterverbruik meer zouden doorrekenen, vanuit het principe dat de vervuiler betaalt, waar ook iedereen achter staat. Dat wil zeggen dat dit op dit moment al van kracht is. Dat betekent dat een derde van die totale zuiveringsfactuur in Vlaanderen nu nog met algemene middelen wordt betaald, en twee derde daadwerkelijk door de consument. De consument die meer verbruikt, zal ook meer bijdragen aan die sanering. Dat is natuurlijk iets helemaal anders dan de drinkwatertarieven en de afschaffing van de 15 kubieke meter gratis water. Men moet al die zaken duidelijk naast elkaar stellen. Die communicatie is op een correcte manier gebeurd. Het is een grote zorg van deze Vlaamse Regering en ook van mezelf dat er voldoende sociale correcties zijn, dat we rekening houden met de gezinnen en dat we ervoor zorgen dat de waterfactuur in haar totaliteit met het afschaffen van die 15 kubieke meter niet stijgt voor wie niet meer verbruikt. Dat is de stand van zaken en dat is hetgene waar de Vlaamse Regering voor gaat.

De heer Bart Nevens (N-VA): Minister, ik dank u voor uw antwoord. Ik onthoud dat u wilt zorgen voor een transparante factuur, met een sociale correctie voor mensen die het nodig hebben. U wilt daarover ook communiceren ten behoeve van de mensen. U wilt samen met de watermaatschappijen tot een uniforme rekening komen, zodat het duidelijk is wat de kostprijs is van het drinkwater hier in Vlaanderen, wat men moet betalen om dat drinkwater ook naderhand te zuiveren.

Ik hoop dat u zo snel mogelijk tot een overeenkomst komt met de drinkwaterproducenten, zodat we onze gezinnen gerust kunnen stellen, die

vandaag veel vragen hebben over hun drinkwaterfactuur, waarvan u zelf aanhaalt dat die vandaag niet transparant, niet uniform en niet flexibel is, en dat er weinig of geen corrigerende maatregelen zijn voor mensen die in armoede leven of die het moeilijk hebben om de factuur te betalen.

De heer Rob Beenders (sp.a): Minister, eigenlijk doet u vandaag exact hetzelfde als wat u vorige week in de kranten hebt gedaan. U zegt opnieuw dat de waterfactuur niet zal stijgen, tenzij je veel water gebruikt. En dan moet ik opnieuw in herhaling vallen: u spreekt over één component van de drie elementen van de waterfactuur. U hebt de waterfactuur voor de Vlaamse gezinnen al verhoogd door een besparing van 48 miljoen euro op de zuivering van drinkwater, wat 32 euro per gezin betekent. Durf nu toch eens eerlijk te communiceren dat de waterfactuur zal stijgen!

U praat maar over één component, namelijk de prijs van het water, maar over de andere twee componenten van de factuur is al beslist dat ze zullen stijgen. Wees nu toch eens eerlijk. U kunt niet beloven dat de waterfactuur voor de gezinnen even hoog blijft als ze geen exuberant waterverbruik hebben. U hebt al beslist over een stijging van de factuur. Wees nu toch eens eerlijk in uw communicatie! *(Applaus bij sp.a)*

De heer Tom Van Grieken (Vlaams Belang): Ik kan mij in dezen alleen maar aansluiten bij de voorgaande spreker. Ik blijf met de angst zitten dat uw voorstellen tot een verkapte belastingverhoging zullen leiden, die vooral de sociaal zwakkeren zullen treffen. We hebben al de afschaffing gehad van de 15 kubieke meter gratis water, wat toch niet niets was. En men gaat ook meer moeten betalen voor de zuivering van ons water.

En nu, ten derde, is er dat flexibel watertarief. Natuurlijk is het een goede zaak dat u het beloont als men een inspanning levert om bijvoorbeeld meer regenwater te gebruiken. Daarvoor mag u een pluim op uw hoed steken, maar wat met hen die dat niet kunnen? Wat met hen die niet de financiële middelen hebben om bijvoorbeeld een regenput te installeren? Zij zijn de dupe van dat flexibele watertarief. En als ze een huurappartementje hebben, zijn ze overgelaten aan de willekeur van een verhuurder die al dan niet wil investeren in bepaalde alternatieven om minder water te verbruiken.

De voorzitter: De heer Sanctorum heeft het woord.

De heer Hermes Sanctorum-Vandevoorde (Groen): Minister, het klopt wat de vraagstellers zeggen: het is gewoon een feit dat via een besparing in de begroting de drinkwaterfactuur zal stijgen, zonder dat de middelen voor afvalwaterzuivering toenemen. Dat is een feit, daar kunnen we van uitgaan.

Maar er is mij iets nog niet duidelijk, minister. In het Vlaamse regeerakkoord staat dat het vaste tarief zal worden versterkt, maar in uw communicatie de afgelopen week hebt u gezegd dat er een meer progressief tarief zal worden uitgewerkt. Het is het een of het ander. Volgt u het regeerakkoord of volgt u het niet?

De voorzitter: Mevrouw Taeldeman heeft het woord.

Mevrouw Valerie Taeldeman (CD&V): Voorzitter, minister, collega's, voor het paasreces hebben wij in de commissie Leefmilieu de waterbarometer van de Vlaamse Milieumaatschappij besproken. Uit die peiling blijkt dat 90 procent van de bevraagden duurzaam watergebruik zeer belangrijk vindt. Conform het regeerakkoord zal per 1 januari 2016 de 15 kubieke meter gratis drinkwater per gezinslid wegvallen. Ik wil hier in de plenaire vergadering nogmaals benadrukken dat het voor onze fractie zeer belangrijk is om bij de nieuwe tarieven blijvend

rekening te houden met de maatschappelijk kwetsbare doelgroepen, en ook met de grotere gezinnen. Daarom wil ik aan de minister vragen met wie zij overleg pleegt over die sociale correcties in de drinkwaterfactuur en hoe dat overleg loopt.

De voorzitter: Mevrouw De Vroe heeft het woord.

Mevrouw Gwenny De Vroe (Open Vld): Minister, ik heb u horen zeggen dat de waterfactuur niet duurder mag worden. Dat is inderdaad een afspraak die gemaakt is en die zal worden nagekomen. Dat is iets heel belangrijks dat u daarnet hebt gezegd.

Onze fractie juicht uiteraard uw plannen toe om naar een flexibel systeem te gaan. Ik moet eerlijk zeggen dat dit in mijn buurgemeente Steenokkerzeel al jaren wordt toegepast. Wij zijn aangesloten bij VIVAQUA in Brussel. Ik heb vernomen dat zij dit ook een zeer eerlijk systeem vinden. Ik heb daarover contact gehad met de schepen. Het stond ook in de krant.

We zijn dus zeer tevreden dat u naar een flexibel systeem wilt gaan. We zijn heel blij dat u de waterfactuur niet duurder zult maken voor de mensen.

Minister Joke Schauvliege: Collega's, ik wil nog eens herhalen dat wij sinds de zesde staatshervorming de mogelijkheid hebben om regulerend op te treden. Wanneer drinkwatermaatschappijen hun tarieven willen aanpassen, hebben wij de sleutel in handen om te zeggen of dat al dan niet goed is. Daarnet zei iemand: "Ik hoop dat u snel een akkoord bereikt met de drinkwatermaatschappijen." Het geeft ons een heel belangrijke stok achter de deur om te zeggen wat het tarief is en dat dat niet mag verhogen omdat die 15 kubieke meter water wordt afgeschaft. Dat geeft ons dus enorm veel kansen, die we ten volle willen benutten na die zesde staatshervorming.

Collega's, we hebben ook afgesproken – dat is het antwoord op de vraag van de heer Sanctorum – dat er een tweeledige structuur komt. Ten eerste is er een vaste vergoeding. Dat is vandaag ook al zo en bestaat bij nagenoeg alle drinkwatermaatschappijen. Daarnaast is er een variabele vergoeding. Het is die variabele vergoeding die flexibel zal zijn, die lager zal zijn als je minder water verbruikt en zal stijgen naargelang je meer water verbruikt.

We hebben afgesproken dat de sociale correctie en de gezinscorrectie worden toegepast op het vast tarief. Er zijn nu enorme verschillen tussen drinkwatermaatschappijen wat die vaste vergoeding betreft. Ik heb daarnet het voorbeeld gegeven van 22 euro en 70 euro. Het spreekt natuurlijk voor zich dat, als je een sociale correctie wilt doorvoeren, het niet eerlijk is dat die sociale correctie kleiner of groter is afhankelijk van waar je woont. Daarom is het essentieel dat we ervoor zorgen dat er meer uniformiteit is in Vlaanderen wat betreft die vaste en die variabele vergoeding. Daar moeten we naartoe werken. Dat kunnen we sturen doordat we nu bevoegd zijn om die drinkwatertarieven aan te passen.

Mijnheer Nevens, u zegt dat er vandaag geen sociale correcties zijn. Er zijn heel wat sociale correcties die ook nu al worden toegepast. Ook daar zijn er regionale verschillen, afhankelijk van de drinkwatermaatschappijen. U weet dat wij in de vorige legislatuur heel wat maatregelen hebben genomen om voor beschermde klanten tegemoetkomingen vast te leggen en ervoor te zorgen dat zij beter beschermd zijn tegen bijvoorbeeld het afsluiten van water. Zo krijgen zij gratis waterscans en dergelijke meer. We hebben heel wat maatregelen genomen. Het is voor mij een grote bekommernis dat wij die sociale bescherming en die aandacht voor gezinnen ook de komende jaren, met die nieuwe structuur, met het afschaffen van die 15 kubieke meter water, doortrekken in die watertarieven.

Mevrouw Taeldeman, uiteraard hebben wij heel wat contacten. Ik heb daarnet genoemd met wie wij overleggen. Uiteraard zijn er de drinkwatermaatschappijen zelf, maar ook de Gezinsbond, de organisaties waar armen het woord nemen en de Vereniging van Vlaamse Steden en Gemeenten (VVSG), omdat zij binnen hun lokale adviescommissies (LAC's), binnen de OCMW's te maken hebben met klanten die vragen hebben over de waterfactuur. Er is overleg gepleegd met al die actoren. Al die principes zijn besproken.

Nogmaals, we vertalen dit in een aanpassing van het Drinkwaterdecreet en in een uitvoeringsbesluit, zodat we daarmee naar de Vlaamse Regering kunnen gaan en naar het Vlaams Parlement.

Collega's, ik wil herhalen wat ik al overal heb gezegd. De juiste communicatie is dat het afschaffen van de 15 kubieke meter water niet betekent dat de waterfactuur voor de doorsnee Vlaming zal stijgen.

U verwijst naar hemelwater. Daarop zullen wij heel sterk inzetten voor nieuwbouw. Dat is trouwens verplicht. Maar uiteraard moeten we er rekening mee houden dat niet iedereen de kans heeft om dat te doen. Daarom hebben we afgesproken dat we in plaats van die 15 kubieke meter water naar een flexibel systeem gaan en dat die variabele vergoeding navenant zal worden aangepast. Voor wie een normaal waterverbruik heeft, zal het tarief van het drinkwater door het afschaffen van die 15 kubieke meter water niet stijgen.

De heer Bart Nevens (N-VA): Dit debat bewijst hoe het vandaag is. De waterfactuur is niet transparant en niet duidelijk. Ik hoop dat u snel werk maakt van de transparantie, met een goede communicatie naar de eindverbruiker zodat we opnieuw door het bos de bomen zien en dat alles in kannen en kruiken is met de waterfactuur. (*Applaus bij de N-VA*)

De heer Rob Beenders (sp.a): Ik blijf het jammer vinden dat u de beslissing met betrekking tot de besparing van 48 miljoen euro op de zuivering van drinkwater niet in uw betoog vermeldt. Die beslissing heeft er al voor gezorgd dat de waterfactuur zal stijgen. Stop met te zeggen dat de waterfactuur niet hoger zal worden. U hebt die al doen stijgen. Er zijn al heel wat intercommunales en gemeentebesturen die ook hun bijdrage hebben verhoogd. Vanaf het moment dat de factuur in de brievenbus zit, zullen we elkaar opnieuw spreken en zult u moeten toegeven dat door beslissingen van u en de Vlaamse Regering de waterfactuur effectief is gestegen. We spreken elkaar hierover nog! (*Applaus bij sp.a*)

De heer Tom Van Grieken (Vlaams Belang): Ook mijn angst hebt u niet weggenomen. Ik blijf op mijn honger zitten of ik blijf dorst hebben. Het is maar hoe u het bekijkt. In 2016 worden de maatregelen definitief. We zullen in 2017 zien wat dit betekent. U hebt mij er niet van kunnen overtuigen dat dit geen verkapte belasting is op de kap van de gewone Vlaming, vooral op die van de sociaal zwakkeren die niet de financiële middelen hebben om te investeren om minder water te verbruiken. (*Applaus bij het Vlaams Belang*)

De voorzitter: De actuele vragen zijn afgehandeld.

ACTUELE VRAAG van Bart Van Malderen aan Geert Bourgeois, minister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Buitenlands Beleid en Onroerend Erfgoed, over de eis van de minister-president om betrokken te worden bij de federale tax shift

ACTUELE VRAAG van Koen Van den Heuvel aan Geert Bourgeois, minister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Buitenlands Beleid en Onroerend Erfgoed, over de eis van de minister-president om betrokken te worden bij de federale tax shift

ACTUELE VRAAG van Matthias Diependaele aan Geert Bourgeois, minister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Buitenlands Beleid en Onroerend Erfgoed, over de eis van de minister-president om betrokken te worden bij de federale tax shift

De voorzitter: De heer Van Malderen heeft het woord.

De heer Bart Van Malderen (sp.a): Minister-president, we hebben u de afgelopen maanden eigenlijk heel vaak niet gezien en niet gehoord. We hebben u niet gehoord toen de Federale Regering de belastingen verhoogde en daarmee ook de energiefactuur, de waterfactuur, de afvalfactuur tot zelfs de zwembadfactuur van onze gezinnen. We hebben u niet gehoord toen bleek dat federale maatregelen aanleiding gaven tot jobverlies. We hebben u niet gehoord of gezien toen u plotseling 400 miljoen euro kritiekloos slikte naar aanleiding van uw verlate begrotingscontrole. We hebben u niet gehoord, niet gezien toen wij belangenconflicten inriepen tegen deze maatregelen.

En plots, gisteren, staat u daar met de vastberadenheid van een pitbull en zegt u: "Ik wil gehoord worden op het Overlegcomité naar aanleiding van de tax shift." Vastberaden, vastgebeten als een pitbull in dit dossier. Onmiddellijk zegt mevrouw Rutten: "Stil! Zitten!" Minister Van Overtveldt zegt: "Wij, het federale niveau, zullen het Vlaamse niveau wel informeren." Minister-president, wat zult u concreet doen op het Overlegcomité? Zult u de pitbull zijn die vecht, die zorgt voor meer zuurstof voor de Vlaamse gezinnen, bedrijven en lokale besturen? Zult u de pitbull zijn die bijdraagt aan een faire tax shift die de ruimte laat om dat te doen? Of bent u de chihuahua van Gwendolyn Rutten en bent u blij met de brokjes die Van Overtveldt u toegooit? (*Applaus bij sp.a*)

De voorzitter: De heer Van den Heuvel heeft het woord.

De heer Koen Van den Heuvel (CD&V): Minister-president, gisteren hebt u inderdaad op de radio verteld dat u een grotere betrokkenheid verwacht van de deelstaten bij de federale onderhandelingen over de tax shift. Wat bedoelt u concreet met 'betrokkenheid'? Is dit een vraag naar meer informatie? We weten allemaal wat enkele weken geleden is gebeurd. Op het einde van de rit tijdens de onderhandelingen over de begrotingscontrole is nog een factuur gekomen van 400 miljoen euro. Het is goed dat de transparantie van de doorstorten en de consequenties van federale maatregelen op de opbrengsten van gewestelijke opcentiemen worden uitgeklaard. U hebt alle steun van mijn fractie om dit op het federale niveau aan te kaarten op het Overlegcomité. Het is misschien handig dat uw partijgenoot, minister Van Overtveldt, wordt aangemoedigd door u om concreet de juiste stappen te zetten op korte termijn. Via de federale minister van Financiën moet daartoe een koninklijk besluit worden gemaakt.

Dus: alle steun daarvoor.

Ofwel is er natuurlijk betrokkenheid en wilt u de deelstaten effectief mee aan de onderhandelingstafel krijgen om de broodnodige tax shift mee waar te maken en in te vullen.

Hoe definieert u 'betrokkenheid van de deelstaten bij de tax shift op federaal niveau'?

De voorzitter: De heer Diependaele heeft het woord.

De heer Matthias Diependaele (N-VA): Minister-president, we hebben twee weken voor het paasreces plotseling 400 miljoen euro in onze nek geschoven gekregen van de federale overheid. U hebt daar toen wel degelijk op gereageerd. Ik begrijp de opmerking van de heer Van Malderen dus niet. U zei dat het een voorbeeld is van slecht bestuur. Dat is ook zo. Om een degelijk beleid te voeren, om goed te kunnen besturen, moeten we als overheid weten met welke instrumenten we aan de slag gaan, met welke cijfers de begroting kan worden opgemaakt.

Op dit moment weten we dat de federale overheid werkt aan een tax shift, een tax shift die moet gaan voor een loonlastenverlaging. Daar kunnen we natuurlijk achter staan. We weten ook dat door de Bijzondere Financieringswet – en ik wil het nu niet eens hebben over de kwaliteit van die Financieringswet – de tax shift gevolgen kan hebben op het Vlaamse budget.

Het is maar logisch dat u dan vraagt naar een overleg. Dat is ook het commentaar dat we deze ochtend in de kranten konden lezen. Ik was er heel blij om dat zowat alle commentatoren aanvaarden dat het logica zelf is dat u vraagt naar een overleg. Ik hoor de heer Van den Heuvel zeggen dat het de minister van Financiën is die daarover iets te zeggen heeft op federaal niveau. Ik hoop dat u dit als regering zult doen.

Het zou jammer zijn, mijnheer Van den Heuvel, dat u vraagt aan de N-VA om met een oplossing te komen zodat de rest kan volgen. Zo werkt het natuurlijk niet.

Minister-president, u bent het hoofd van deze Vlaamse Regering, u hebt de plicht om de Vlaamse belangen te verdedigen, vandaar uw vraag om overleg.

Ik sluit me wel aan bij de vraag van de heer Van den Heuvel. Hoe ziet u dat overleg concreet? Hoe moet het de komende weken vorm krijgen? (*Applaus bij de N-VA*)

De voorzitter: Minister-president Bourgeois heeft het woord.

Minister-president Geert Bourgeois: Mijnheer Van Malderen, een mooi ingestudeerd nummertje. Ik kijk al uit naar uw tweede ingestudeerd nummertje. Alleen vergist u zich een beetje. Neen, u vergist zich heel grondig. Er was één zaak in uw opsomming die betrekking heeft op de financiën van de Vlaamse overheid. En zoals de heer Diependaele zei, heb ik daar inderdaad op gereageerd, met name op de herberekening van de gewestelijke personenbelasting, het verlies van 400 miljoen euro. Ik heb daarop gereageerd voor, tijdens en na het Overlegcomité. Gisteren heb ik er in een interview opnieuw op gereageerd. En ik blijf ook bij die reactie. U moet dus beter bij de les blijven als u hier met ingestudeerde nummertjes komt over pitbulls en chihuahua's en weet ik wat allemaal. Doe uw werk wat beter!

U hebt, als ik me niet vergis, jarenlang deel uitgemaakt van de Federale Regering. En nu pleit u voor een tax shift. (*Rumoer*)

Nu pleit u voor een tax shift en het spijt u blijkbaar dat er nu een meerderheid is die voor het eerst, en nu al, in deze periode, heeft beslist om de kosten op arbeid met 5 procent te verminderen zodat er meer jobs en meer welvaart gecreëerd worden, er meer kan worden geëxporteerd en er meer investeringen kunnen worden aangetrokken.

Uw Limburgse vrienden zullen bevestigen dat wij in Limburg, kort na de aankondiging van de sluiting van Ford Genk, twee heel grote investeringen

gemist hebben, precies wegens het feit dat wij niet competitief genoeg zijn. Die twee heel grote en arbeidsintensieve investeringen zijn over de grens getrokken, niet naar Midden-Europa, niet naar Zuidoost-Azië, maar slechts enkele kilometers verder, over de grens met Nederland.

Wat heb ik gezegd over de tax shift? Ik zei – en heel veel mensen delen mijn mening – dat het voor Vlaanderen van bijzonder groot belang is dat er een tax shift gebeurt om de kosten op arbeid te verlagen. Ik heb gezegd dat zowel de werkgeversbijdragen als de werkbonus voor mijn part deel worden van de tax shift zodat de laagstverdienenden meer loon hebben en werken interessanter wordt. Dat is in het belang van Vlaanderen, van onze economie. We moeten meer jobs hebben, we moeten meer mensen aan het werk krijgen, we moeten de desindustrialisering, die jaren bezig is, kunnen tegenhouden. En dus moet er wat mij betreft nog een stap verder worden gezet dan de 5 procent korting die er nu al is.

Wat heb ik niet gezegd? Ik kan het natuurlijk niemand kwalijk nemen dat hij of zij mij verkeerd begrijpt. Ik heb niet gezegd – God beware mij – dat ik aan de federale onderhandelingstafel wil gaan zitten om te spreken over de tax shift, over de omvang en de ingrediënten ervan. U kent de aanbevelingen van de OESO. Het is een zaak van de federale overheid, het is niet mijn zaak. Ik zal me er niet in mengen: elk doet zijn werk, elk doet zijn job. Zo nemen wij de verantwoordelijkheid voor ons budget.

Wat ik wel heb gezegd, is dat ik overleg wil voeren over de gevolgen van een eventuele tax shift voor de Vlaamse overheidsfinanciën. Ik heb dit geleerd uit onze ervaring met het bedrag van 400 miljoen euro dat tijdens een begrotingsaanpassing en niet tijdens de begrotingsopmaak op ons is afgekomen. Er moet overleg zijn over de wijze waarop we hiermee omgaan.

Ik geef een klein voorbeeld. Als de federale overheid zou beslissen de personenbelasting met 5 miljard euro te verminderen, een hypothese die ik niet waarschijnlijk acht, zou dat een effect hebben op onze opcentiemen. De Vlaamse overheid heft ongeveer 7 miljard euro aan opcentiemen. Het effect op onze inkomsten zou jaarlijks 700 miljoen euro bedragen.

Mijnheer Van den Heuvel, ik vind het, sprekend voor Vlaanderen, mijn taak en mijn verantwoordelijkheid dit onder de aandacht te brengen. Volgens mij vergist u zich trouwens. U hebt naar minister Van Overtveldt verwezen en verklaard dat er een koninklijk besluit moet komen. Dit heeft met de autonomiefactor te maken. Ik heb het hier over de tax shift. Daarover moet wel degelijk overleg worden gevoerd.

Dit staat overigens in de Bijzondere Financieringswet. De federale overheid en de deelstaten moeten overleg plegen. De mensen die dit in de wet hebben ingeschreven en het nu abnormaal vinden dat overleg zou worden gepleegd, handelen in feite in strijd met de Bijzondere Financieringswet. Deze wet bepaalt dat over het fiscaal beleid overleg moet worden gevoerd.

Ik herhaal dat het hier communicerende vaten betreft. Een vermindering van de socialezekerheidsbijdragen van de werknemers en de werkgevers is een zeer goede zaak en heeft geen effect op onze inkomsten. Een aanpassing van de btw-tarieven en van de personenbelasting heeft wel een impact op onze inkomsten.

Ik vind het normaal dat dit overleg niet tussen een minister en een andere minister moet worden gevoerd. We moeten hier als regeringen over spreken. Dat is wat ik heb gezegd, en ik blijf hier ook bij. *(Applaus bij de N-VA)*

De heer Bart Van Malderen (sp.a): Minister-president, zelfs als slechte federale maatregelen geen invloed hebben op het budget van uw Vlaamse Regering, is het nog steeds uw taak aan de kant van de Vlaamse gezinnen, bedrijven en lokale

besturen te staan. U zou een bondgenoot moeten zijn. U duikt echter weg op het ogenblik dat er iets verschijnt dat volgens u niet voor u is bestemd.

De hamvraag heeft betrekking op de tax shift. Om welke tax shift gaat het? Als ik zie wat u tijdens de verlate begrotingscontrole met betrekking tot de schenkingsrechten holderdebolder hebt beslist, moet het me van het hart dat ik mijn hart vasthoud. Ik zie vooral cadeaus voor de mensen die al veel hebben.

Bent u bereid om met uw Vlaamse Regering binnen Vlaanderen en in samenwerking met de federale overheid een globale tax shift tot stand te brengen? Zal rechtvaardigheid hierbij vooropstaan? Zult u ervoor zorgen dat alle inkomens naar draagkracht bijdragen en zo de broodnodige zuurstof voor onze gezinnen, onze kmo's en onze lokale besturen creëren? Bent u daartoe bereid?

De heer Koen Van den Heuvel (CD&V): Minister-president, ik ben blij dat u hebt verklaard dat de federale minister van Financiën en Begroting de discussie van een aantal maanden geleden had kunnen vermijden door tijdig een koninklijk uitvoeringsbesluit over de problematiek van de autonomiefactor te schrijven. Dat is nu duidelijk.

Ik ben het er volledig mee eens dat er een volledige informatie-uitwisseling tussen beide bestuursniveaus moet zijn. Dit staat in de Bijzondere Financieringswet. Dit is hoe we uw oproep van gisteren hebben geïnterpreteerd. We steunen u op dat vlak volledig. Het is evident dat de Bijzondere Financieringswet ons heel wat fiscale autonomie verleent. We surfen dan ook mee op de inkomsten van de personenbelasting.

De vraag is natuurlijk hoe de Vlaamse Regering en het Vlaams Parlement hun eigen tax shift zullen invullen. Met de groene schenkingsrechten en een aantal aanpassingen van de verkeersbelasting hebben we de eerste stappen gezet. Volgens mij moeten we hier ook enkele ambities kunnen vertolken. Op dat vlak is onze fractie een zeer constructieve partner.

De heer Matthias Diependaele (N-VA): Minister-president, ik dank u voor uw antwoord. Zoals ik daarnet al heb verklaard, is het de logica zelve dat de overheid van een deelstaat haar belangen ten aanzien van de federale overheid zal verdedigen. Wanneer men effectief een goed beleid wil voeren voor de burgers, dan moet men weten waar men aan toe is en wat de gevolgen zijn van die federale maatregelen voor het eigen beleid. Ik denk dat dit een heel sterk signaal is en dat u absoluut die belangen zult verdedigen.

Mijnheer Van Malderen, ik schrok heel erg van uw uiteenzetting. Ik krijg schrik dat u mijn partij langs Vlaams-nationalistische kant wilt komen aanvallen, maar u mist natuurlijk geloofwaardigheid, en wel op twee punten. In eerste instantie mist u geloofwaardigheid – en dat lijkt me nogal evident – op het vlak van het Vlaams-nationalisme. In tweede instantie mist u geloofwaardigheid omdat u gedurende 25 jaar zowel in de Vlaamse als in de Federale Regering hebt gezeten en dat u de maatregelen die nu wel worden genomen, niet zelf hebt kunnen verdedigen. Gedraagt u dus niet als een heilige maagd, u mist elke geloofwaardigheid. *(Applaus bij de N-VA)*

De voorzitter: De heer Rzoska heeft het woord.

De heer Björn Rzoska (Groen): Minister-president, toen ongeveer een jaar geleden de regeringen werden gevormd, hebben u en een aantal andere mensen gezegd dat alles veel vlotter zou verlopen in het samenwerkingsverband België. Met gelijke regeringen aan weerszijden van de tafel zou alles als een sneltrein vooruitgaan. Ik stel echter vast dat u zelfs met een minister van Financiën aan de overkant van de straat uit uw partij, toch ergens de noodzaak voelt om bij wijze van spreken mee aan tafel te schuiven over die tax shift. Ik steun u daarin. U

steekt uw hand al uit, ik wilde het niet doen maar u doet het zelf, u doet het zelfs met tien vingers tegelijk, ik weet niet of dat helemaal in de partijlijn ligt maar dat is niet mijn verantwoordelijkheid. In het kader van het samenwerkings-federalisme kan ik begrijpen dat u mee aan tafel wilt zitten over de tax shift. U hebt het daarnet vooral gehad over de gevolgen, maar ik zou veel liever zien dat u als minister-president van de Vlaamse Regering op een heel actieve manier zelf aangeeft hoe u die tax shift ziet. Want een aantal instrumenten zitten inderdaad wel degelijk op het Vlaamse niveau. En ook ik vind, net zoals we in onze zuurstofbegroting naar voren hebben geschoven, dat die tax shift moet gaan in de richting van een verschuiving naar vermogen en milieuvervuiling. Minister-president, wat is het plan waarmee u naar de overkant van de straat trekt? Want wij kunnen zelf veel realiseren op Vlaams niveau maar op dit moment hebben we nog maar heel kleine stapjes gezet. *(Applaus bij Groen)*

De voorzitter: De heer Janssens heeft het woord.

De heer Chris Janssens (Vlaams Belang): Minister-president, ik had na uw krasse oproep om deel te mogen uitmaken van het debat over de tax shift even de indruk dat de Vlaamse Regering ontwaakt was uit haar communautaire winterslaap maar mijn hoop bleek van korte duur want u werd al heel snel teruggefloten door uw coalitiepartner. Ook uw partijgenoot, de federale minister van Financiën, zegt dat de regio's zich niet te veel illusies moeten maken dat ze bij dit debat betrokken zullen worden. Uiteindelijk hoor ik ook u zelf hier vandaag terugkrabbelen.

Uw oproep is eens te meer opvallend omdat het een motie van wantrouwen is voor uw partijgenoten, uw collega's in de Federale Regering. U hebt onlangs van die regering een factuur in de maag gesplitst gekregen van 400 miljoen euro en u wilt natuurlijk voorkomen dat iets gelijkaardigs opnieuw zou gebeuren. Als motie van wantrouwen ter attentie van uw partijgenoten en van uw coalitiepartners in de Federale Regering kan dat tellen. Ik vraag me dan af waar die eensgezinde, die symmetrische regeringen zijn die kort na de verkiezingen werden aangekondigd. Ik zie vooral, zowel in de Vlaamse als in de Federale Regering, veel verdeeldheid, zelfs over een tax shift, die eigenlijk geen belastingverschuiving maar een belastingverlaging zou moeten zijn. Ik stel vast dat zelfs daarover geen eensgezindheid bestaat. *(Applaus bij het Vlaams Belang)*

De voorzitter: Mevrouw Rutten heeft het woord.

Mevrouw Gwendolyn Rutten (Open Vld): Er ligt ambitie op tafel, ambitie om de belastingen te verlagen en te vereenvoudigen. En dan denk ik dat we het allemaal eens kunnen zijn dat het in het belang van de Vlaamse en eigenlijk gewoon de Belgische belastingbetaler is dat de PS niet mee aan tafel zit als wij die belastingen willen verlagen. Dat is het eerste en belangrijkste punt.

Waarom zo defensief? We zijn het er allemaal over eens dat die tax shift moet dienen om meer jobs te creëren, meer uitkeringen te betalen en meer mensen aan de slag te hebben. Hoe meer mensen aan de slag, hoe meer inkomsten voor Vlaanderen en hoe beter voor alle Vlamingen. Als dat onze ambitie is, dan moeten we niet bang zijn, maar dan moeten we een tandje bij steken.

In de begrotingscontrole hebben we samen de belastingen verlaagd op een slimme manier. We kunnen met onze eigen fiscale autonomie nog veel meer doen. Waarom breien we er geen Vlaamse tax shift aan, waarmee we onze fiscale autonomie gebruiken, bijvoorbeeld met RSZ-kortingen, om ervoor te zorgen dat er nog veel meer Vlaamse jobcreatie is? *(Applaus bij Open Vld)*

Minister-president Geert Bourgeois: Voorzitter, het debat voltrekt zich op een voorspelbare manier en wordt natuurlijk uitgebreid tot op het Vlaamse niveau. We hadden misschien onmiddellijk een breder debat kunnen voeren.

Mevrouw Rutten, u was erbij aanwezig, denk ik – maar ik ben het niet zeker, want u bent wat later binnengekomen –, toen ik zei dat het niet mijn bedoeling is om op het federale vlak mee te onderhandelen over de tax shift. U was erbij toen ik zei dat mijn prioriteit het verlagen van de loonkosten is. Wij delen die mening, u hebt ze net opnieuw uitgesproken. Wij hebben te veel druk op arbeid en te hoge loonkosten. Wij moeten die druk verlagen, daarvoor moet we die tax shift doorvoeren. Ik laat dat aan het federale niveau over, elk moet zijn eigen boontjes doppen.

Als u nu zegt dat dit een uitnodiging is om de PS aan tafel te krijgen, verdraait u mijn woorden of u begrijpt ze niet. Ik herhaal dat ik niet aan de federale onderhandelings tafel wil zitten, maar ik wijs erop dat ik het recht en de plicht heb om te spreken voor Vlaanderen en om erop te wijzen dat een tax shift mogelijk een grote impact heeft op de inkomsten van deze deelstaat. Ik heb daarnet daarvan een voorbeeld gegeven.

U bent de auteur van de Bijzondere Financieringswet, die, zoals de heer Van den Heuvel zei, in twee mechanismen voorziet waarover overleg moet gebeuren met de deelstaten. Er is ten eerste een KB dat de methodiek berekent van de fameuze autonomiefactor. Maar, mijnheer Van den Heuvel, u vergist zich. U zou eens moeten kijken wanneer de heer Van Overtveldt minister van Financiën is geworden. U moet weten dat de wijziging van de Bijzondere Financieringswet medio 2014 in werking is getreden, en dat de FOD Financiën bevestigt nu pas de tool te hebben om die berekening te doen. Laat ons daar dus niet te veel over discussiëren. Ik discussieer ook niet zoveel over die 400 miljoen euro, want dat komt toch op een bepaald moment tot een goed einde. Ik wil stabiliteit, ik wil dat u tijdig de cijfers krijgt en ik wil een oplossing voor het reusachtige ESR-probleem.

Mevrouw Rutten, de Bijzondere Financieringswet voorziet ook dat er elk jaar een overleg moet zijn tussen de staat en de deelstaten over het fiscale beleid. Verre van mij – en ik doe dat niet partijpolitiek – om te zeggen dat die of die partij aan tafel moet zitten. Als ik in het Overlegcomité zit, spreek ik daar als minister-president.

Mijnheer Van Malderen, u had aangekondigd dat u het over het schenkingsrecht zou hebben. Maar u had daar gisteren uitvoerig over kunnen debatteren met minister Turtelboom, die u op een zeer goede manier van antwoord heeft gediend. Zij heeft erop gewezen dat de schenkingstarieven niets te maken hebben met de federale fiscaliteit, dat ze geen tax shift zijn, maar een vereenvoudiging, een verlaging, een vergroening en een versterking van de privéhuurmarkt. Dat is wat die schenkingsrechten inhouden.

En inderdaad, er komt in Vlaanderen een debat op ons af over een tax shift. U weet wat er in het regeerakkoord staat over de kilometerheffing en het wegvignet. Minister Turtelboom heeft er ook op gewezen. In afwachting daarvan, goede collega's, zijn we met betrekking tot de leasingproblematiek opnieuw afhankelijk van samenwerkingsakkoorden met de andere deelstaten. Onlangs hoorde ik tijdens een debat met minister-president Magnette dat Wallonië niet mee stapt in een kilometerheffing voor personenwagens. Ik deel maar eventjes die feiten mee, om erop te wijzen in welke context wij moeten opereren. In het regeerakkoord werd ook de wil uitgedrukt om de woonfiscaliteit aan te pakken.

Collega's, als Groen mij steunt, ga ik inderdaad een stapje achteruit, want Groen steunt mij in iets wat ik niet wil en wat tegenstrijdig zou zijn met de autonomie van Vlaanderen en van het federale niveau. Ik wil dus niet aan de federale tafel zitten als men het daar heeft over de tax shift. Dat is een federale aangelegenheid. Het zijn federale bevoegdheden. Ik spreek voor Vlaanderen. Ik herhaal: ik wil weten of een tax shift een impact heeft op de fiscale ontvangsten, op de ontvangsten tout court van Vlaanderen. Ik wil weten wat de impact daarvan is, wat de gevolgen kunnen zijn, hoe we daarmee omgaan.

Collega's, ik geloof dat het heel duidelijk is wat ik gebracht heb. Ik heb een heel normale uitspraak gedaan, inderdaad een beetje geleerd door een onverwachte wending met betrekking tot de 400 miljoen euro ten gevolge van de herberekening van de gewestelijke personenbelasting, die pas gebeurd is bij de begrotingsaanpassing, niet bij de begrotingsopmaak in september. Ik vind het heel normaal dat een deelstaat, in de constellatie waarin we zitten, zegt: fiscale hervorming, tax shift, oké; prioriteiten, kosten op arbeid zijn absoluut heel belangrijk voor onze welvaart, voor het aantrekken van investeringen, voor het exporteren van onze goederen en diensten. Maar, caveat, dat kan een impact hebben op onze ontvangsten. Ook al is het 200 of 300 miljoen euro en geen 700 miljoen euro per jaar, mijnheer Van den Heuvel, ik neem aan dat u het met mij eens zult zijn dat dit van een bijzonder grote impact zal zijn voor onze financiën.

De heer Bart Van Malderen (sp.a): Minister-president, tot zesmaal toe hebt u gezegd dat u niet aan tafel wilt zitten, maar dat het genoeg is om het te weten. De vraag of u een pitbull dan wel een chihuahua bent, is daarmee beantwoord. Mevrouw Rutten, veel geluk ermee.

Minister-president, essentiël is dat u vandaag geen enkel signaal geeft aan Vlaamse gezinnen, bedrijven en lokale besturen, dat u actief binnen Vlaanderen en met de federale overheid wilt gaan voor een faire tax shift, waarbij de sterkste schouders evenredige inspanningen doen, waarbij we alle vermogens correct proberen te taxeren. Uw hervorming, zoals u het noemt, van de schenkingsrechten, zit volledig in die lijn: federaal geeft men cadeaus aan diamantairs, u geeft cadeaus aan de grotevilla-eigenaars. Dit is een constante op de beide niveaus en de Vlaming blijft ondertussen het gelag betalen. *(Opmerkingen bij de N-VA)*

Minister-president, u moet niet naar mij luisteren. Luister naar academici, luister naar de Fedustria's van deze wereld, luister naar de 70 procent Vlamingen die elke dag luider roepen om een faire tax shift en gelijkwaardige inspanningen van alle inkomens. *(Applaus bij sp.a)*

De heer Koen Van den Heuvel (CD&V): Minister-president, ik denk dat wij grotendeels op dezelfde golflengte zitten, behalve een discussietje over de rol van de federale minister van Financiën over de autonomiefactor. Ik vind dat een zeer sterke minister van Financiën op zes maanden tijd wel een uitvoerings-KB kan schrijven. Ik denk echter dat dat een discussie in de marge is. Fundamenteel over de tax shift zelf, ben ik er volledig mee eens dat we volledig moeten worden geïnformeerd.

Wij zijn ook ambitieus over de tax shift, mevrouw Rutten. Ik ben blij dat u dat ook bent. Ik heb de voorbije dagen andere zaken gelezen. Welkom bij een ambitieuze tax shift. Ook op Vlaams niveau zijn wij bereid om die discussie aan te gaan, om de stappen die we de voorbije maanden hebben gezet, in de toekomst te verdiepen. *(Applaus bij CD&V)*

De heer Matthias Diependaele (N-VA): Mijnheer Van Malderen, u had het daarjuist over honden en u probeert zich hier te gedragen als een leeuw, maar eigenlijk bent u maar een poesje. U had het de laatste jaren zelf kunnen doen maar u hebt het niet gedaan. En nu gaat u nog eens verwijten sturen naar degenen die het wel doen! Dat vind ik jammer. Dat vind ik flauw. Dat vind ik een beetje laf.

Mevrouw Rutten, ik ben blij, ik ben zeer blij! Echt waar! U hebt het eindelijk begrepen! U en uw partij zijn gisterochtend eindelijk wakker geworden met de analyse die wij al jaren maken! Wij leven inderdaad in een land met twee democratieën! U hebt gelijk! Natuurlijk heeft dat zijn consequenties. Natuurlijk betekent dat dat op die plaatsen waar je overleg moet plegen, die vertegenwoordigers van die overheden, van die democratieën die daar verkozen zijn, daar aan tafel zitten. Dat, mevrouw Rutten, is een consequentie van een staatsbestel dat hier de laatste dertig tot veertig jaar is uitgetekend. Had u de voorbije tien of

twalf jaar, of bij de twee staatshervormingen waar u aan meegewerkt hebt, meer ambitie gehad, dan hadden we die problemen vandaag niet gehad. Ambitie uit uw mond lijkt mij een beetje ongeloofwaardig. (*Applaus bij de N-VA*)

De voorzitter: De actuele vragen zijn afgehandeld.

ACTUELE VRAAG van Karim Van Overmeire aan Geert Bourgeois, minister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Buitenlands Beleid en Onroerend Erfgoed, over het nieuwe platform Trade4U van het federale Agentschap voor Buitenlandse Handel

De voorzitter: De heer Van Overmeire heeft het woord.

De heer Karim Van Overmeire (N-VA): Minister-president, het belang van export is hier net al even naar voren gekomen. Voor bijna 300 miljard euro, als ik me niet vergis, hebben onze Vlaamse bedrijven geëxporteerd in 2014. Het is natuurlijk belangrijk dat die Vlaamse bedrijven goed ondersteund worden. Binnen België is dat de bevoegdheid van de gewesten. Binnen Vlaanderen is dat Flanders Investment & Trade (F.I.T.).

Het is toch prima wanneer koningen, prinsen, prinsessen, ministers-presidenten, ministers, diplomaten en agentschappen F.I.T. ondersteunen in de uitvoering van zijn rol en functie. Daarbij is het belangrijk dat iedereen in zijn rol blijft en volgens de regels van het spel speelt. Dat brengt me opnieuw bij het Agentschap voor Buitenlandse Handel, dat in 2002 is opgericht met een samenwerkingsakkoord. De taken zijn duidelijk gedefinieerd: het organiseren van de gezamenlijke missies en informatie verlenen ten behoeve van de gewestelijke diensten.

Het verrast me dat ik in een perscommuniqué moet lezen dat het Agentschap voor Buitenlandse Handel zijn dienstverlening gaat uitbreiden, dat het nog meer dan vroeger rechtsreeks naar de bedrijven zal gaan en zelfs een bijdrage of lidgeld zal vragen, dat een team van medewerkers klaarstaat om vragen van de bedrijven te beantwoorden. Dan ga je heel ver weg van het samenwerkingsakkoord van 2002 en van de taakverdeling die daarin is gedefinieerd en van de opdracht die het agentschap duidelijk heeft gekregen.

Minister, wat is uw standpunt over die recente evolutie?

De voorzitter: Minister-president Bourgeois heeft het woord.

Minister-president Geert Bourgeois: Het initiatief dat is aangekondigd, is een uitbreiding van een bestaand initiatief, waarbij de Dienst voor Buitenlandse Handel nu al selectieve informatie doorgeeft aan bedrijven, ook aan Vlaamse bedrijven. Het gaat over specifieke informatie die via de ambassades binnenkomt. Als er in een land een vraag is om bepaalde goederen of diensten te leveren, bepaalde aanbestedingen of overheidsopdrachten uit te schrijven, gebeurt dat vanuit de account van de Dienst voor Buitenlandse Handel, maar met het logo en de contactgegevens van Flanders Investment & Trade. Dat gebeurt om praktische redenen omdat die informatie daar toekomt, omdat daar de ICT-mogelijkheden zitten.

Zoals in het concept van het samenwerkingsakkoord, komt het erop neer dat F.I.T. de contactpersoon is. Wat nu gebeurt, is een uitbreiding daarvan, een app om de aandacht van onze bedrijven te vestigen op overheidsopdrachten die wereldwijd worden uitgeschreven – voor zover die informatie beschikbaar is – of specifieke vragen voor leveringen. Ze komen daar binnen. Zij hebben de ICT, wij hebben die informatica niet. Daarom hebben ze er een app voor gemaakt.

Bedrijven kunnen dan naargelang van hun interesse – de voedingssector, de high tech, om het even wat – daarop inschrijven en die informatie verkrijgen. Alleen

gaat die informatie uit van de Belgische Dienst voor Buitenlandse Handel en niet van F.I.T. Ik zal daar een opmerking over maken.

Wat nog belangrijker is, en wat ik aan onze bestuurders vraag in de Dienst voor Buitenlandse Handel, is dat het toesturen van de informatie, weliswaar vanuit een federaal account, volgens dat format zou gebeuren. Ik heb hier een voorbeeld van wat aan een bedrijf is toegestuurd met F.I.T. De gegevens van het bedrijf heb ik zwartgemaakt. F.I.T. kan die mensen verder helpen. Het is in het belang van de bedrijven dat ze contact kunnen hebben met een van onze vele vertegenwoordigers in het buitenland, die de markt kent en die daarbij kan helpen.

De heer Karim Van Overmeire (N-VA): Minister-president, ik heb het samenwerkingsakkoord bij. Er is weinig marge voor interpretatie. Ik lees artikel 5: "De gewesten en de federale overheid hebben rechtstreeks en kosteloos toegang tot de databanken van het agentschap. Elke andere natuurlijke of rechtspersoon dient voor informatie en alle aspecten eigen aan de buitenlandse handel, zich te wenden tot de gewestelijke dienst belast met de buitenlandse handel, al naargelang het gewest waar hij gevestigd is."

Dat is de regel. Ik stel voor, ook in het belang van de bedrijven die voordeel hebben bij één instantie waartoe ze zich kunnen wenden, en niet drie instanties die parallelle dienstverlening doen, om één loket hebben, namelijk F.I.T. Alles kan dan vertrekken vanuit F.I.T., als men het goedvindt dat F.I.T. dat pragmatisch organiseert. Met alle begrip voor de praktische aspecten van de dienstverlening, maar we moeten de lijnen duidelijk kalken. Het is niet de eerste keer dat het agentschap ter sprake komt. Die eindeloze incidenten leiden tot niets, ze zijn ook niet goed voor onze bedrijven. De lijnen zijn duidelijk en die moeten we hanteren.

De voorzitter: De heer De Croo heeft het woord.

De heer Herman De Croo (Open Vld): Minister-president, gelukkig leeft ons land van de export, voor 80 procent van het bnp is dat zo. Dus moeten we er alles aan doen om die export te bevorderen. Of de kat nu grijs of wit is, als ze maar muizen vangt. Ik ben pragmatisch in die aangelegenheden. Men kan nooit overgeïnformeerd geraken.

U hebt twee pertinente zaken gezegd. Sommige informatie komt via de ambassades. Er zijn nog altijd landen waar Vlaanderen geen vertegenwoordiger heeft, maar waar wel een ambassade is. Gewoonlijk is de samenwerking ter plaatse of via Brussel oordeelkundig en positief. Wat kan mij dat nu deren! Of ik nu informatie krijg, up-to-date, via een app die een uitbreiding biedt van de bestaande informatie, die mij kans geeft als investeerder om een zaak te realiseren, en eventueel een overheidsopdracht aan te gaan, wat kan mij het dan deren langs welk kanaal dat gebeurt?

Van de bedrijven met twee- à driehonderd werknemers heeft de overgrote meerderheid een bestuurs- of exploitatiezetel in meer dan één gewest. Waarom is er dan geen gecoördineerde samenwerking? Waarom niet positief zijn? Waarom niet één zaak voor ogen hebben? Dat is de verbetering van de uitvoer.

De voorzitter: Mevrouw Turan heeft het woord.

Mevrouw Güler Turan (sp.a): Mijnheer De Croo, ik wil u bedanken voor uw wijze woorden. Het kan ons niet schelen hoe de investeerder binnenkomt, als hij maar binnenkomt!

Maar het grootste probleem van uw meerderheidscollega die de actuele vraag stelt, is juist dat de federale overheid aan bevoegdheidsoverschrijding doet. Die CD&V-minister daar, die zit in de 'boîte' van Vlaanderen. Daar valt wat voor te

zeggen, Buitenlandse Handel is inderdaad wel Vlaams, maar ik volg de heer De Croo: als ze maar binnenkomen, en als we ze maar informeren.

We hebben dit in de commissie Buitenlands Beleid verschillende keren besproken. De minister-president wil wegen op deze dossiers en we willen dat Vlaanderen een gesprekspartner wordt van Europa en allerlei internationale instellingen. Ik vind Buitenlandse Handel, export en internationale handelsakkoorden een heel belangrijk item om als deelstaat een standpunt over in te nemen.

Ik sluit af, voorzitter, er lopen heel belangrijke onderhandelingen over het handelsakkoord tussen Europa en de Verenigde Staten, het Transatlantic Trade and Investment Partnership (TTIP). Laten we daar als in het Vlaams Parlement grondig over debatteren, ons door experts laten bijstaan en daar een standpunt over innemen. Dan zijn we als deelstaat iets waard, want dan hebben we tenminste als deelstaat een mening over iets dat belang heeft.

Minister-president Geert Bourgeois: Om met dat laatste te beginnen, mevrouw Turan, we hebben een belangrijk debat gevoerd over het TTIP. Ik heb gezegd dat er een impactanalyse loopt en dat die klaar zal zijn in de zomer. Laat ons zulke debatten in het bestek van een actuele vraag over de Dienst Buitenlandse Handel die te maken heeft met het aantrekken van investeringen van Vlaanderen en met export vanuit Vlaanderen, daar niet mee verwarren.

U kunt alles bij alles betrekken. Ik merk dat, voorzitter, en dat is het systeem. Er is een actuele vraag, men begint associatief te denken en dan komen er tien andere bedenkingen bij. Goed, ik heb me daar allang bij neergelegd. Maar dit past nu werkelijk als een tang op een varken, mevrouw Turan. *(Opmerkingen van mevrouw Güler Turan)*

Ik wil het debat niet ontwijken, maar we moeten het op een ander moment dieper en uitgebreider voeren.

Mijnheer De Croo, mijnheer Van Overmeire, er is een samenwerkingsakkoord en dat moet wat mij betreft, worden toegepast. Tot nu toe gebeurt dat, pragmatisch maar correct. Pragmatisch in die zin dat als er informatie wordt verspreid via ambassades, dat gebeurt via de geëigende agentschappen die de enigen zijn, mijnheer De Croo, die beschikken over de mensen om de bedrijven te helpen, zowel hier als in het buitenland. F.I.T. is een agentschap met groot vertrouwen. De Belgische Dienst voor Buitenlandse Handel heeft maar enkele medewerkers en doet dat op die manier.

Nu breidt men dat uit met een app, dat is informatie die binnenkomt via de ambassades. Wel, daar wil ik ook dat er op die manier gedispacht wordt, precies omdat onze bedrijven er belang bij hebben dat ze contact kunnen opnemen met F.I.T. over hun aanbestedingen en leveringen. F.I.T. heeft veel meer vertegenwoordigers dan België ambassades heeft in het buitenland. We zitten wereldwijd zeer goed ingeplant. Die mensen doen uitstekend werk, de tevredenheidsgraad bij de ondernemingen over F.I.T. is bijzonder groot, dat gaat tot 90 procent. Het is een sterk agentschap.

Ik pleit ervoor dat hier dezelfde methodiek wordt gehanteerd. Mijnheer Van Overmeire, F.I.T. heeft die ICT van de Belgische Dienst voor Buitenlandse Handel niet en die is niet compatibel. Wij doen besparingen, we hebben de middelen niet om een heel nieuw systeem uit te bouwen. Dit is de meest pragmatische manier. Tot nu toe ging het per e-mail met een account van de Belgische Dienst voor Buitenlandse Handel en vervolgens met de contactgegevens van F.I.T. Conform het samenwerkingsakkoord en in het belang van de bedrijven moet die app ook op die manier gebeuren. Dat gaan we in de raad van bestuur ter sprake brengen.

Ik ben het daar eens met de heer De Croo, dat we er zo veel mogelijk en op een zo goed mogelijke manier voor moeten zorgen dat we contracten binnenhalen en dat we kunnen exporteren. Daar komt het op aan. Het gaat altijd over zeer specialistische informatie, die niet te verkrijgen is hier via de klassieke kanalen.

De heer Karim Van Overmeire (N-VA): Mijnheer De Croo, zulke merkwaardige woorden voor zo'n wijs man. Wat zegt u eigenlijk? Overheden doe maar op? Doe maar wat u interessant en nuttig vindt? Een overheid heeft verschillende niveaus. Er zijn instellingen en agentschappen. Zij hebben allemaal hun opdrachten. Om die duidelijk te maken is er een samenwerkingsakkoord gemaakt, mijnheer De Croo, waarop vooral handtekeningen van liberale excellenties staan. Het is door uw partij mee onderhandeld. Ik vraag nu om de afspraken die hier staan, gewoon toe te passen. Dat is goed voor de overheid, want dan kan elk zich concentreren op zijn eigen opdracht. Het is vooral goed voor de bedrijven: die weten dan bij wie ze terecht kunnen. Ik bedank u, minister-president, voor de aandacht die u besteedt aan de problematiek die ik hier naar voren heb gebracht. *(Applaus)*

De voorzitter: De actuele vraag is afgehandeld.

ACTUELE VRAAG van Jo De Ro aan Hilde Crevits, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Onderwijs, over de leerkrachten op overschot volgens de VDAB en het lerarentekort in de scholen

De voorzitter: De heer De Ro heeft het woord.

De heer Jo De Ro (Open Vld): Voorzitter, minister, collega's, het verhaal van Ine en Jasmine dat vandaag een aantal kranten haalde, toont nog eens duidelijk aan dat studeren om leerkracht te worden één zaak is, maar dat werk vinden in het onderwijs, er blijven werken en er elke dag voor gaan een andere zaak is. Waarschijnlijk tot hun eigen verbazing hebben heel veel mensen die in dezelfde situatie zitten, gereageerd op hun initiatief op de sociale media. Ze geven uiting aan de frustratie om zelf vruchteloos te zoeken naar werk in het onderwijs, in tijden dat er toch regelmatig wordt gesproken over een lerarentekort.

Er zijn getuigenissen van mensen die tientallen, en de meest ongelukkige, zelfs meer dan honderd sollicitatiebrieven schrijven, en helaas zelden een antwoord krijgen. De iets gelukkigere mensen vinden interim, sommige tot hun tevredenheid, andere haken af. De meest gelukkige, maar die verhalen lees je natuurlijk minder, zijn de mensen die onmiddellijk werk vinden doordat ze een stageplaats hadden.

De reactie van de VDAB is terecht dat er lerarentekorten zijn voor sommige vakken en op sommige plaatsen, maar op andere plaatsen en voor andere vakken niet. In de reactie stelt de VDAB ook dat sommige mensen die op zoek zijn naar een job in het onderwijs, zelf wat problemen veroorzaken doordat ze niet in elke school willen gaan werken en sommige steden en scholen mijden.

Ik heb met veel tevredenheid gezien dat u het probleem erkent en dat u er empathisch op hebt gereageerd, minister. U zegt ook aan oplossingen te werken en te denken. Onze fractie wil het engagement dat die mensen willen opnemen en hun goesting om les te geven niet laten wegstromen uit onze maatschappij, uit het onderwijs. Hoe kunnen we dat als Vlaamse Regering en u als minister aanpakken?

De voorzitter: Minister Crevits heeft het woord.

Minister Hilde Crevits: Dank u wel, mijnheer De Ro, voor de vraag. U wijst ermee op een van de uitdagingen voor ons onderwijs vandaag. Ik geef eerst wat nuance bij de cijfers. Het klopt dat er vandaag in de media cijfers verschenen zijn van de VDAB, maar dat zijn de cijfers van al wie werk zoekt en geïnteresseerd is

in een loopbaan in het onderwijs. Dat zijn niet de mensen die noodzakelijk een onderwijskwalificatie hebben. We hebben nog vandaag gebeld met de VDAB, zij stellen dat 60 tot 70 procent een onderwijskwalificatie op zak heeft.

Het cijfer voor de vacatures bij de VDAB is ook niet exact. Het zou kunnen dat de vacatures een veelvoud zijn, omdat scholen niet verplicht zijn om, als ze een vacature hebben, die te melden aan de VDAB. In 2010 was er een project waarbij scholen samenwerkten met de VDAB. Toen zag je meteen dat er drie keer zo veel vacatures waren als wat in de databank van de VDAB zat.

Voor mij is het dus heel belangrijk dat we een concreet zicht krijgen op die vacatures. Ik plan dan ook een sensibilisatiecampagne gericht op de scholen: ik vraag hun om, als ze een vacature hebben, te proberen die door te geven aan de VDAB, zodat mensen – jongeren of anderen – die werk zoeken in het onderwijs, er snel een zicht op krijgen waar de vacatures zijn.

Bekijken we dan de onderwijsniveaus, dan zien we dat het aantal jongeren die zoeken naar een job, met bijna een derde is gestegen bij de kleuterleiders. Daar zit dus eigenlijk het grootste probleem. In de lagere school en de eerste en tweede graad van het secundair onderwijs is dat aantal echter gedaald. We zien dus een fluctuerende beweging, met een aantal regio's die zeer sterk te lijden hebben onder een tekort en een grote uitstroom, namelijk de regio's Brussel en Antwerpen.

Mijnheer De Ro, ik denk dat we op drie fronten moeten werken. We moeten die lerarenopleiding versterken. We moeten er zeker voor zorgen dat elke jongere die afstudeert, capabel en voldoende gewapend is om in een grootstedelijk context te werken, om die uitdaging als een heel positieve uitdaging te zien. We moeten ook – ik heb dat al vaker gezegd – samen met de sociale partners, de werkgevers en de werknemers, bekijken hoe we ervoor kunnen zorgen dat de loopbanen in ons onderwijs sneller duurzamer worden. De vaste benoeming is een element ter zake, maar je hebt natuurlijk ook de jonge starters. Ik denk dat u zelf een project hebt waarbij diverse scholen samenwerken en in pooling jobs aanbieden. Dat lijkt me een goed model om ook elders in Vlaanderen te gaan toepassen. Schaalvergroting kan ter zake een zeer positieve bijdrage leveren. De onderhandelingen met de vakbonden daarover worden zeer binnenkort opgestart. Ik hoop om zeker tegen juni, juli, augustus de bouwstenen klaar te hebben, om de maanden daarna dan effectieve sterke loopbaanmaatregelen te kunnen nemen.

De heer Jo De Ro (Open Vld): Minister, ik dank u voor uw antwoord. Uw eerste punt was terecht. Voor collega's uit de steden waar er echt wel lerarentekorten zijn en waar we dus moeten putten uit mensen die buiten onze steden wonen en bij ons komen werken, is het heel frustrerend vast te stellen dat er anno 2015 in Vlaanderen nog altijd mensen zijn die afstuderen uit een lerarenopleiding en niet werden klaargestoomd voor scholen zoals wij die kennen en waarmee we dagelijks bezig zijn. Ik kijk naar een aantal collega's. Dat moet ophouden. Op dat punt moeten we echt de lerarenopleidingen op hun verantwoordelijkheid wijzen: ze moeten mensen voorbereiden door stages en door hun aanpak.

Er is echter nog een punt waarbij we als overheid iets verder moeten gaan. U zegt te willen sensibiliseren opdat vacatures transparanter zouden verschijnen. Ik ben zelf bestuurder in een stad. Heel veel collega's zijn dat. Steden zijn terecht verplicht om transparant te werken. Die maken de vacatures publiek. Ik hoor jonge leerkrachten die zoeken naar werk, zeggen dat ze tientallen websites van diverse scholengemeenschappen en scholengroepen moeten raadplegen om die vacatures te vinden. Dat vergroot de frustratie. Alle leerkrachten in Vlaanderen worden betaald met Vlaams belastinggeld. Het sociaal secretariaat voor de leerkrachten is door de Vlaamse overheid ingericht. Het is misschien raar voor een liberaal om te pleiten voor een verplichting, maar ik vind dat alle vacatures in het

onderwijs op één plaats beschikbaar moeten zijn, zodat jonge mensen in ieder geval die frustratie niet meer kennen. Mocht u op dat vlak een initiatief nemen, dan hebt u voor 100 procent de steun van onze fractie. (*Applaus bij Open Vld*)

De voorzitter: De heer Daniëls heeft het woord.

De heer Koen Daniëls (N-VA): Mijnheer De Ro, dat lijkt me inderdaad een zeer terechte vraag. Als N-VA-fractie zijn we daar ook mee bezig. Het is immers natuurlijk een problematiek als je aan de ene kant gemotiveerde leraren hebt die niet terechtkunnen in het onderwijs, en aan de andere kant een onderwijs dat schreeuwt om gemotiveerde leerkrachten.

Minister, misschien is het ook wel eens interessant om een stand van zaken te geven met betrekking tot het lerarenloopbaandebat. Dit raakt daar immers aan. Als N-VA vinden we het echter toch ook minstens even belangrijk om die aanstormende studenten – en nu zijn er weer heel wat die in het zesde jaar moeten kiezen wat ze gaan studeren – ook goed te informeren. Vlaanderen is één zaak, maar ik denk dat we dat regionaal zullen moeten bekijken. U zegt immers zeer terecht dat we in sommige regio's profiel a zoeken, en in andere profiel b. Ik denk dat we ter zake ook heel duidelijk moeten communiceren, in het licht van oriëntering, wat mensen waar kunnen doen, waar mensen wat van werk kunnen vinden en waar niet. Ik denk dat we dat mee moeten opnemen in de oriëntering.

De voorzitter: Mevrouw Helsen heeft het woord.

Mevrouw Kathleen Helsen (CD&V): Minister, ik wil ingaan op twee elementen van uw antwoord. Ten eerste zegt u, zeer terecht, dat we ervoor moeten zorgen dat er in de lerarenopleiding nog meer aandacht is voor de complexe situatie in de grootsteden, waarmee leerkrachten moeten leren omgaan. Ik wil u echter ook vragen om te bekijken op welke manier we een grotere groep jongeren in de grootsteden kunnen motiveren om de keuze te maken voor het lerarenberoep. Want als we kijken hoeveel jongeren er in onze grootsteden opgroeien en hoeveel er daarvan kiezen om de lerarenopleiding te volgen, blijkt dat we daar nog werk aan de winkel hebben. Het is van groot belang dat we die doelstelling vooropstellen en kunnen halen.

Ten tweede wil ik vragen om in het overleg met de sociale partners te bekijken op welke manier er meer ruimte kan komen voor een hrm-beleid in de scholen. Dit voorbeeld toont aan dat dat echt een grote noodzaak is en dat daar meer ruimte voor moet komen. Deze jonge mensen solliciteren in veel scholen, maar krijgen van weinig scholen zelfs maar een antwoord. Dat draagt niet bij tot de motivatie om voort te werken in het onderwijs.

De voorzitter: Mevrouw Meuleman heeft het woord.

Mevrouw Elisabeth Meuleman (Groen): Minister, de opeenvolgende pensioenmaatregelen hebben hier natuurlijk ook niet bij geholpen. Op Vlaams niveau is de terbeschikkingstelling afgeschaft, op federaal niveau is de pensioenleeftijd verhoogd, waardoor er op vijf jaar tijd maar liefst vijf jaar is bijgekomen dat leerkrachten moeten werken.

Veel van die leerkrachten willen dat wel, maar ze willen misschien ook wel eens iets anders doen. Zij kunnen op een andere manier in scholen ingezet worden, kunnen jongere collega's begeleiden en minder uren lesgeven, waardoor ook tijd vrijkomt voor jonge collega's om extra lestaken op te nemen. Dat is iets belangrijks, dat past in het hele lerarenloopbaandebat: hoe kunnen wij het werk werkbaar maken voor oudere leerkrachten én jonge mensen kansen geven? Dat is essentieel. Wat zijn uw plannen daarvoor?

Minister Hilde Crevits: Dank u wel, collega's. U hebt allemaal samen alle bouwstenen aangereikt waaraan we volop aan het werken zijn.

Collega De Ro, ik vind dat u een punt hebt. We moeten er absoluut voor proberen te zorgen dat, als er ergens vacatures zijn, men dat ook weet. De vorige minister heeft inspanningen geleverd om daar voor een doorbraak te zorgen, maar scholen houden ook aan hun vrijheid op dat vlak. Het zou te maken kunnen hebben met regionale keuzes die ze willen maken. Ik weet het niet. Maar ik zal daar initiatieven rond nemen. Het moet een verplichting zijn, zegt u. Ik houd nogal van de positieve stimulans en het tonen dat het echt een meerwaarde is als je dat doet.

Collega Daniëls, u hebt een heel terecht punt aangehaald: wat is waar nodig, en op welke manier moet je dat inpassen? Dat is zeker juist. Het sluit ook aan bij wat mevrouw Helsen zegt. Ik ben er wel meer dan ooit van overtuigd dat elke lerarenopleiding in Vlaanderen jongeren weerbaar moet maken om les te geven in een grootstedelijke context, want de problematiek die je nu misschien iets meer hebt in Antwerpen en Brussel, zul je over tien, twintig jaar sowieso overal krijgen. Onze samenleving wordt veel kleuriger. Je ziet nu al dat het ook op het platteland helemaal anders is dan tien jaar geleden. Ik denk dus dat we daar echt drastische keuzes moeten maken. We hebben het er in de commissie ook al over gehad hoe belangrijk taal is. Ik kan dat hier nog eens bevestigen.

Die opleiding heeft dus een aantal nieuwe ingrediënten nodig om jongeren weerbaar te maken en ook om te vermijden dat ze na een paar jaar plots vertrekken, niet omdat ze geen werk hebben, maar omdat ze niet voldoende voorbereid zijn op de job die ze moeten uitoefenen.

Mevrouw Helsen, ik ga akkoord met wat u zegt over het hrm-beleid in de scholen. Dat is een zeer terecht punt. Dat kunnen we opnemen met de koepels en de netten.

Mevrouw Meuleman, wat u zegt over werkbaar werk, hangt rechtstreeks samen met hoe flexibel we loopbanen van leraren zien. Het is niet alleen dat je langer moet werken, maar ook dat je tien, twintig, dertig jaar in het onderwijs staat. Mocht ik die job uitoefenen, dan kan ik mij perfect voorstellen, mijn eigen karakter kennende, dat ik ook graag zeer variabel werk zou hebben. Ik ben er groot voorstander van dat je wat meer flexibiliteit in de loopbaan brengt. Dat moeten we bekijken met de sociale partners. Er zijn al heel wat informele gesprekken gevoerd. Ik hoop dat zij daarin mee willen stappen. Ik weet dat scholen en leraren vragende partij zijn, maar we moeten er natuurlijk voor zorgen – en dat is ook mijn verantwoordelijkheid – dat de leraar niet de speelbal wordt van degene die bepaalt voor welke klas hij of zij staat. Als die de leerkracht zo en zo flexibel inzet, kan die persoon zo ook gedemotiveerd raken.

We moeten dus een balans vinden tussen een stabiele, sterke loopbaan en voldoende flexibiliteit.

Ik heb net aan de heer De Ro gezegd dat het mijn bedoeling is om tegen het zomerreces al wat zicht te hebben en dan naar het grondige overleg over te gaan. Ik zal proberen mij strak aan die timing te houden.

De heer Jo De Ro (Open Vld): Minister, bij sociaal overleg is het vaak zo dat de sociale partners heel wat op tafel leggen dat zij willen binnenhalen. U hebt hier steun in een brede groep mensen voor het vermijden van frustratie bij jonge mensen die echt wel geen gewone, maar de gemotiveerde, maatschappelijk belangrijke beroepskeuze maken om leerkracht te worden.

Ik hoop dat de belangen van die mensen die in het toekomstig onderwijs moeten staan, mee aan tafel worden genomen. Ik hoop dat het niet te veel over statuten zal gaan, maar dat het echt in hun belang zal zijn dat we binnen enkele maanden

met eerste resultaten komen en op het terrein binnen een paar jaar effectief zien dat de zoektocht naar werk veel minder frustratie oplevert en dat de informatiedoorstroming naar toekomstige leerkrachten beter is. Zo kunnen we bereiken dat er op elke plaats een goede, gemotiveerde leerkracht is. Ik denk dat we elkaar daarin vinden.

De voorzitter: De actuele vraag is afgehandeld.

ACTUELE VRAAG van Michel Doomst aan Ben Weyts, Vlaams minister van Mobiliteit, Openbare Werken, Vlaamse Rand, Toerisme en Dierenwelzijn, over de prioriteiten bij de uitbreiding van de trajectcontroles

De voorzitter: De heer Doomst heeft het woord.

De heer Michel Doomst (CD&V): Minister, de trajectcontroles doen het. Dat is gebleken uit de ervaring die we er tot nu toe mee hebben gehad. Ze zijn ook nodig. Ze blijken door de automobilisten trouwens te worden ervaren als een big brother die ze kunnen appreciëren en die voor hen toelaatbaar is als controle op rijgedrag.

Op vorige actuele vragen hebt u al geantwoord door te zeggen dat het voor gewestwegen wellicht van 7 naar 21 zal gaan. U hebt ook al geantwoord op de vraag naar mobiele trajectcontrole. Voor de uitbreiding op autosnelwegen refereert u echter altijd naar het eindrapport dat door de taskforce Handhaving zou worden opgemaakt. Ik lees in de media dat u een aantal mogelijkheden hebt ingeschat als positief, bijvoorbeeld op de E40 tussen Leuven en Brussel, op de E313 tussen Antwerpen-Oost en Ranst, terwijl u hebt gezegd dat het niet zal gaan op de Kennedytunnel. Ik leer daaruit dat we nu inderdaad een gouden gids hebben om die trajectcontroles in te schatten.

Minister, kunnen wij nu eindelijk die prioriteitenlijst hebben, zodat nu ook de lokale besturen en de mensen die daarom bekommerd zijn, weten wat de prioriteiten zijn die werden vastgelegd door die taskforce?

De voorzitter: Minister Weyts heeft het woord.

Minister Ben Weyts: Er zijn twee te onderscheiden systemen. Enerzijds is er trajectcontrole op de autosnelwegen. Wij kiezen daarbij volledig zelf de tracés en financieren dat volledig zelf vanuit het Vlaamse Gewest. Anderzijds is er de trajectcontrole op de gewestwegen. Dat is een bevoegdheid van de politiezones.

Op de autosnelwegen zijn er vandaag twee trajectcontroles. Eigenlijk zijn het er vier, omdat het in beide richtingen gaat. Ik voeg er dus twee aan toe. Enerzijds is er het traject op de E40, Woluwe tot Heverlee. Anderzijds is er het traject op de E313 tussen Antwerpen-Oost en Ranst.

Daarnaast zijn er de gewestwegen. Hoe werken we daar? De politiezones financieren, maar wij duiden de prioritaire zones aan. Op basis van welke criteria doen we dat? Op basis van het aantal ongevallen en snelheidsovertredingen.

Wat deed men vroeger? Enkel een prioriteitenlijst aanleggen – ook voor autosnelwegen trouwens – op basis van het aantal ongevallen. Dat is echter niet relevant. Je moet kijken naar de oorzaak van die ongevallen, of die ongevallen vooral worden veroorzaakt door snelheid. Op basis van een specifiek algoritme brengen we de verschillende tracés in kaart en komen we tot een prioriteitenlijst. Momenteel staan daar voor de gewestwegen 25 tracés op. Vervolgens stappen we naar de betrokken politiezones waarin die prioritaire tracés liggen. We zeggen dan: "Kijk, wij willen mee financieren ter waarde van 40 procent, op voorwaarde dat jullie ook financieel over de brug komen."

Als de politiezone daar niet toe bereid is, dan gaan we naar de volgende op de lijst. We hebben een lijst van 25 prioritaire tracés. Het is mijn bedoeling om er 8 te realiseren en te financieren. In een eerste fase van de taskforce zijn de tracés voor de autosnelwegen vastgelegd, onze eigen prioriteiten dus. Daarna volgen de gewestwegen. De lijst bevat er nu 25, maar er moeten er nog bij komen. Op de volgende vergadering kiezen we de 8 bijkomende tracés voor trajectcontrole op de gewestwegen.

De heer Michel Doomst (CD&V): Als ik het goed begrijp, is men bezig met het finaliseren van de lijst. Dit gebeurt op basis van techniciteit, gemeten snelheid en aard van de ongevallen in het verleden. Mag ik veronderstellen dat we tijdens de komende weken de definitieve vastlegging van de prioriteiten zullen kennen?

De voorzitter: Wie is geïnteresseerd in de lijst?

De heer Vandenbroucke heeft het woord.

De heer Joris Vandenbroucke (sp.a): Minister, ik heb eerder een technische vraag voor u. U zegt dat u bijkomende trajectcontroles zult installeren op onder andere autosnelwegen. We zijn daar zeer grote voorstander van, want de voordelen zijn erg groot. Tegelijkertijd zet u steeds meer dynamische infoborden langs autosnelwegen waarmee de maximumsnelheid wordt aangepast aan de drukte en dergelijke. Past de trajectcontrole zich daaraan aan? Is het technisch mogelijk om op wegvakken waar de maximumsnelheid variabel is, de trajectcontrole mee te laten variëren?

De voorzitter: De heer De Clercq heeft het woord.

De heer Mathias De Clercq (Open Vld): U hebt mobiele trajectcontroles aangekondigd. Welke timing stelt u voorop om dit te realiseren?

De voorzitter: Mevrouw Pira heeft het woord.

Mevrouw Ingrid Pira (Groen): Op basis van de studie zult u geen trajectcontrole uitvoeren aan de Kennedytunnel. Dat is nochtans een van de kwetsbaarste punten in het Vlaamse wegennet. Elke dag zijn er ongevallen, vallen er slachtoffers en zijn er files. Zowel VAB, Touring als het Belgisch Instituut voor de Verkeersveiligheid (BIVV) roepen al jaren dat dit een alarmerende toestand is. Ze wijzen op overdreven snelheid, te weinig afstand tussen de vrachtwagens en te veel weefbewegingen. Wat zult u doen aan die alarmerende toestand op korte termijn?

De voorzitter: De heer Van Miert heeft het woord.

De heer Paul Van Miert (N-VA): Minister, op 16 maart 2015 stelde ik een gelijkaardige vraag. Ik heb ondertussen het antwoord van uw diensten mogen ontvangen. U stelt dat het afwegingskader voor de keuze tussen mobiel of vast scannen nog helemaal moet worden uitgeklaard binnen de taskforce. Dat is een van de belangrijke factoren in het geheel. Wat is de timing van de keuzebepaling?

Minister Ben Weyts: Wat betreft de financiering van de prioriteitenlijst, hebben we eerst de keuzes gemaakt voor het autosnelwegennet. Nu zijn we bezig met de keuzes voor gewestwegen. Op 25 juni is de volgende vergadering van de taskforce. Op basis daarvan stappen we naar de politiezones om te vragen of ze bereid zijn hierin mee te stappen.

Waarom niet de Kennedytunnel? We maken de prioriteitenlijst op basis van het aantal ongevallen die veroorzaakt worden door snelheidsovertredingen. U zegt zelf dat er in de Kennedytunnel een hoog aantal weefbewegingen zijn. Die veroorzaken heel wat ongevallen. Ze gebeuren niet in belangrijke mate als

gevolg van snelheidsovertredingen, maar door weefbewegingen. Wat zijn elementen waarom bepaalde tracés niet worden opgenomen? Dat is een groot aantal weefbewegingen en dynamische verkeersborden. Dat laatste is niet het meest dominante of decisieve criterium, maar speelt wel mee in de overweging om keuzes te maken. U hebt daar een punt, mijnheer Vandenbroucke.

En tot slot, de timing. We gaan dit jaar voor de aanduiding van acht extra trajectcontroles op de gewestwegen. De keuze voor de twee extra op de autosnelwegen, heb ik al gemaakt. Nu begint de uitrol en de aanbesteding ervan. Wat de autosnelwegen betreft, is in de eerste jaarhelft van volgend jaar al gepland om de eerste extra trajectcontrole te installeren.

Er is ook mijn voorstel om te bekijken of er een mobiele toepassing van de trajectcontrole kan komen. We zijn de markt nu aan het bevragen. Er is interesse. Ik heb er goede hoop op. Ik weet wel dat er heel wat kritische geluiden over gekomen zijn, ook uit dit parlement. Ik heb er goede hoop op dat we dit effectief zullen kunnen realiseren en dat we vanuit Vlaanderen het voortouw zullen nemen in de ontwikkeling van een nieuwe technologie: mobiele trajectcontroles. Hopelijk zullen ze ook aanleiding geven tot een fundamentele mentaliteitswijziging op ons volledige net.

De heer Michel Doomst (CD&V): Ik heb nu duidelijkheid over de timing. Ik kijk uit naar juni, naar de regionale spreiding en naar de lokale besturen die er maximaal op zullen inspelen. Dit was een heel zinvolle gedachtewisseling.

De voorzitter: De actuele vraag is afgehandeld.

VOORSTEL VAN RESOLUTIE van Karim Van Overmeire, Ward Kennes, Jean-Jacques De Gucht, Marc Hendrickx, Bart Somers en Karl Vanlouwe betreffende de herdenking van de honderdste verjaardag van de Armeense genocide – 328 (2014-2015) – Nrs. 1 en 2

Voorstel tot spoedbehandeling

De voorzitter: Dames en heren, met toepassing van artikel 50 van het Reglement van het Vlaams Parlement heeft de heer Matthias Diependaele bij motie van orde het woord gevraagd.

De heer Diependaele heeft het woord.

De heer Matthias Diependaele (N-VA): Voorzitter, ik vraag het woord om bij hoogdringendheid een voorstel van resolutie op de agenda te plaatsen betreffende de herdenking van de honderdste verjaardag van de Armeense genocide. De tekst is ondertussen gefinaliseerd.

De voorzitter: We zullen daar in de loop van de vergadering over beslissen.

Het incident is gesloten

ACTUELE VRAAG van Marino Keulen aan Ben Weyts, Vlaams minister van Mobiliteit, Openbare Werken, Vlaamse Rand, Toerisme en Dierenwelzijn, over het uitstellen van de invoering van een kilometerheffing voor vrachtwagens in België

ACTUELE VRAAG van Karin Brouwers aan Ben Weyts, Vlaams minister van Mobiliteit, Openbare Werken, Vlaamse Rand, Toerisme en Dierenwelzijn, over het uitstellen van de invoering van een kilometerheffing voor vrachtwagens in België

De voorzitter: De heer Keulen heeft het woord.

De heer Marino Keulen (Open Vld): Voorzitter, minister, goede collega's, we hebben via de media vernomen dat de invoering van de kilometerheffing voor vrachtwagens wordt uitgesteld tot april 2016. We hebben daarover heel recent nog van gedachten gewisseld in de commissie Mobiliteit. Toen werd nog stellig verkondigd dat de kilometerheffing voor vrachtwagens begin 2016 in werking zou treden. Vanuit de commissie werd er toen nog op aangedrongen om een tand bij te steken wat betreft het op punt zetten van de wetgeving. Ik begrijp dat de vertraging uiteraard ook geldt voor de andere gewesten.

Heel wat sectoren van de economie zijn onderworpen aan de kilometerheffing voor vrachtwagens. Ze bevinden zich op dit ogenblik in het ongewisse. Wat is nu precies de stand van zaken? Wat zal er gebeuren om het bedrijfsleven de juiste toedracht en een juist toekomstperspectief te bieden? *(Applaus van de heer Herman De Croo)*

De voorzitter: Mevrouw Brouwers heeft het woord.

Mevrouw Karin Brouwers (CD&V): Voorzitter, minister, volgend jaar zal er een kilometerheffing worden ingevoerd voor vrachtwagens boven 3,5 ton. Wij vinden dat een goed idee, uiteraard wegens de milieukost, maar ook wegens de infrastructuurkosten die voor een stukje kan worden verrekend. Het is eigenlijk een mooie vertaling van de principes dat de vervuiler betaalt en dat de gebruiker betaalt. Uiteindelijk zullen we voor het eerst de 600.000 buitenlandse vrachtwagens die jaarlijks over onze wegen rijden, mee laten betalen voor ons wegennet. Dat is positief.

We hebben natuurlijk wel wat discussies gehad, onder meer over de dichtheid van het wegennet waarop de heffing van toepassing zal zijn. Maar vooral over de tarieven is er bij de betrokken economische sectoren, transport, landbouw, voeding en zo meer, nog steeds ongerustheid. U hebt gezegd dat uw administratie volop overleg aan het plegen was.

Vorige week kwam plots het bericht dat alles met twee maanden zal worden uitgesteld, tot 1 april 2016. Dat biedt natuurlijk de kans om het overleg met de betrokken economische sectoren op het politieke niveau te trekken. Zult u gebruikmaken van de tijd die erbij is gekomen om overleg op politiek vlak te voeren zodat we toch kunnen komen tot een kilometerheffing die zo breed mogelijk gedragen is?

De voorzitter: Minister Weyts heeft het woord.

Minister Ben Weyts: Voorzitter, ik zal eerst op de laatste vraag antwoorden. Dit is tegelijkertijd wel en niet het geval. Ik maak gebruik van die termijn om verder overleg te plegen. Wat ons betreft, is er geen uitstel. Het uitstel is er gekomen op vraag van Satellic, de instantie die voor de technische uitrol van het systeem moet zorgen. Er is vastgesteld dat de meest kritische tests misschien niet zullen worden doorstaan. Om die reden is wat meer tijd gevraagd. Daarnaast is er een

probleem met de Single European Payments Area (SEPA). Dit heeft betrekking op de digitale betalingsmodaliteiten. Op basis van deze twee technische elementen is gevraagd de invoering uit te stellen van 1 februari 2016 tot eind maart of eigenlijk 1 april 2016.

Het blijft onze ambitie om tegen medio mei 2016 naar het Vlaams Parlement te komen. Die termijn blijft overeind. Ik heb het overleg ondertussen al gepland. De leidende ambtenaar, de heer Boelaert, heeft een rapport opgeleverd. Hij heeft een eerste 'tour de horizon' uitgevoerd. Op basis hiervan en na dialogen met een tiental organisaties, vooral koepelorganisaties, heeft hij een rapport geschreven. Ik heb dat rapport ondertussen aan die organisaties bezorgd. Ik heb daar onmiddellijk een uitnodiging tot verdere gesprekken aan gekoppeld. Mijn secretariaat heeft me laten weten dat die gesprekken ondertussen bijna allemaal in de agenda zijn opgenomen. Ze zullen de komende twee weken plaatsvinden.

Het is de bedoeling te landen met een finaal voorstel inzake de tarifiering, het onderliggend wegennet en de flankerende maatregelen waarin we zouden kunnen voorzien.

De heer Marino Keulen (Open Vld): Minister, ik wil u even herinneren aan Registratie, Ticketing en Boordcomputer (ReTiBo): het meetinstrument om het juiste aantal reizigers dat gebruikmaakt van de dienstverlening van De Lijn, te meten. Wat de operationalisering van die technologie betreft, hebben we ondertussen al veelvuldige vertragingen meegemaakt. Het is duidelijk dat u hier niets aan kunt doen. Dat dateert nog uit het verleden. U wilt nu echter moderne technologie en ICT-toepassingen introduceren om de kilometerheffing voor vrachtwagens te operationaliseren.

Ik wil u wat goedbedoeld advies geven. U zou iemand van de administratie of desnoods van uw kabinet moeten aanstellen die die haast dagelijks moet opvolgen. Voor u het weet, is dit de eerste, maar niet de laatste vertraging.

In het bedrijfsleven ligt het aantal supporters van de kilometerheffing voor vrachtwagens niet erg hoog. We hebben die keuze gemaakt. We hebben dit contractueel in het Vlaams regeerakkoord vastgelegd. Een vertraging is menselijk. U moet er echter voor zorgen dat het hierbij blijft. U moet dit op de voet opvolgen. Wat de uitrol betreft, is ReTiBo het voorbeeld dat niet moet worden gevolgd.

Mevrouw Karin Brouwers (CD&V): Minister, uw antwoord is zeer geruststellend. U zult het overleg verder uitdiepen. Vlaanderen is een kmo-land, en we hopen dan ook dat er hier en daar nog wat aanpassingen voor de kleinere vrachtwagens kunnen volgen. We hebben dit in de commissie ook al opgemerkt. Een aantal sectoren vragen hierom. We hopen dan ook dat u goed luistert en bereid zult zijn een aantal zaken en ongerijmdheden in het eerste ontwerp aan te passen.

Ik ben eveneens tevreden dat dit op zich geen uitstel van de decreetgeving zal betekenen. Ik hoop dat de heer Keulen wat aan doemdenken doet en dat het niet zo ver als met ReTiBo hoeft te komen. Een verder uitstel kan effectief niet. Het moet voor de betrokken economische sectoren liefst zo snel mogelijk duidelijk worden waar we naartoe gaan.

U hebt verklaard dat u hiervoor zult zorgen. Dat is positief. We kunnen niet langer wachten. Elk uitstel betekent immers ook een belangrijke inkomstenderving voor Vlaanderen.

De voorzitter: De heer Vandenbroucke heeft het woord.

De heer Joris Vandenbroucke (sp.a): Minister, u hebt aangekondigd dat u medio mei 2015 met een ontwerp van decreet naar de commissie zult komen. Ik besluit hieruit dat u inmiddels een advies van de Raad van State hebt ontvangen. Ik veronderstel dat dit advies geen enkel probleem ziet in de constructies die in het voorontwerp van decreet waren opgenomen.

Hebt u inderdaad een advies van de Raad van State gekregen en werden daarin een aantal problemen gesignaleerd die hebben genoopt tot een aantal grotere aanpassingen die we midden mei mogen verwachten?

De voorzitter: De heer Rzoska heeft het woord.

De heer Björn Rzoska (Groen): Minister, ook mijn fractie steunt uiteraard de invoering van die slimme kilometerheffing voor vrachtwagens. Dat is een heel belangrijke, nodige en politiek moedige stap. In die zin hoop ik inderdaad dat de vertraging die u nu oploopt, gewoon een technische vertraging is, zoals ook de vorige sprekers aangeven.

Uit de gedachtewisseling die we hebben gehad in de commissie, herinner ik me dat er toch ook wel wat deining was over dat onderliggend netwerk van wegen dat mogelijk mee in de tarifiering zou komen. Ik kan de vraag motiveren op basis van een hele artikelenreeks die we dezer dagen zien en waarbij ook de filegevoeligheid van de gewestwegen naar boven komt, het onderliggende netwerk. Minister, blijft u erbij dat ook dat onderliggende netwerk moet worden opgenomen in de tarifiering?

De voorzitter: De heer Sintobin heeft het woord.

De heer Stefaan Sintobin (Vlaams Belang): Minister, tijdens de gedachte-wisseling met de Mobiliteitsraad van Vlaanderen (MORA) op 19 maart is duidelijk gebleken dat nog een aantal randvoorwaarden niet vervuld waren om tot een kilometerheffing te komen. U stelde toen dat er nog nooit zoveel overleg over een dossier was gepleegd. Nu komt u vandaag, ongeveer een maand voor de indiening van het ontwerp van decreet in het parlement, zeggen dat het overleg is opgestart. Op 25 maart heeft de transportsector naar u, maar ook naar de minister-president, een brief gestuurd om te zeggen dat zij nog altijd geen antwoord kregen op hun vragen, dat er nog geen tegemoetkomingen zijn en dat de randvoorwaarden dus nog niet vervuld zijn. Minister, hoe zult u het klaarspelen om in één maand tijd tegemoet te komen aan de eisen van de transportsector om ervoor te zorgen dat de kilometerheffing geen belasting-verhoging wordt voor onze bedrijven?

De voorzitter: De heer Van Miert heeft het woord.

De heer Paul Van Miert (N-VA): Minister, over de praktische afwikkeling van het project en het uitstel met twee maanden dat wij afgelopen weekend hebben vernomen, zijn er een aantal terechte vragen over contractuele verplichtingen en dergelijke. U hebt ons op dat vlak echter gerustgesteld.

Wat ik vooral heb onthouden uit de communicatie en de interviews, is dat er afgelopen weekend vooral bezorgdheid was over de beleidskeuzes van de sector zelf over tarifiering en over de verschillen in tarifiering tussen de gewesten. Mijn bijkomende vraag was welk traject u nog voor ogen had voor overleg en wanneer u dacht te kunnen landen, maar u hebt daar al op geantwoord. Ik kijk dan ook vol vertrouwen uit naar de verdere afwikkeling van dit project.

Minister Ben Weyts: Wat de moderne technologie betreft, deel ik natuurlijk enige vrees. De vergelijking met ReTiBo gaat echter niet op omdat de betrokken technische partner datzelfde systeem ook al heeft uitgerold in Duitsland. Er is dus

een vergelijkbare basis. Het technische aspect is in handen van anderen, daar kan ik niet over oordelen maar er zijn duidelijke contractuele relaties. In geval van uitstel spreken we dan ook over een schadevergoeding. De technische organisatie is vanzelfsprekend gemotiveerd om tot een sluitend systeem te komen tegen de vooropgestelde termijn.

Vlaanderen is het enige gewest dat zo uitvoerig overleg heeft georganiseerd. Ik heb niet gezegd dat het overleg is opgestart maar wel dat de tweede ronde van dat overleg is opgestart. We hebben dat goed en consciëntieus aangepakt in die zin dat we een tiental koepelorganisaties hebben gehoord. Op basis van de rapportering daarvan zullen we proberen te landen, opnieuw in dialoog met diezelfde tien koepelorganisaties die representatief zijn voor het Vlaams middenveld en het Vlaams sociaal-economische veld. Het wegennet hoort daar ook bij, dat is voorwerp van discussie. Over wat daaronder valt, bestaan verschillende scenario's en tegenstrijdige standpunten van verschillende partners aan tafel. Dat ligt ook op tafel als punt van discussie.

We spreken inderdaad niet alleen over de autosnelwegen maar ook over de sluiptwegen die kunnen worden gebruikt, net om te verhinderen dat al te veel gemeenten het slachtoffer zouden worden en dat we het verkeer zouden aanzuigen naar bepaalde dorpskernen, met alle gevolgen voor files en veiligheid van dien. Dat is niet de bedoeling. Daarom brengen we de sluiptwegen onder in dat wegennet.

Het overleg loopt. We hebben in de commissie een goede discussie gevoerd op basis van het MORA-advies. De conclusie was daar dat we uiteindelijk niet zo ver zitten van elkaar en van het MORA-advies en de finale doelstellingen daarin. Ik start de tweede ronde van het overleg en hoop daarin binnen de vooropgestelde termijn te kunnen landen met een concreet voorstel.

De heer Marino Keulen (Open Vld): De tweede ronde is meestal de ronde waarin er spijkers met koppen worden geslagen, minister. Open Vld heeft in de commissie bepleit om te bekijken of er voor de kleinere ondernemingen, met die lichtere vrachtwagens van maximum 3,5 ton, vrijstellingen mogelijk zijn.

Dan is er het onderliggende wegennet en het sluiptverkeer. Haal niet onderuit wat u met de kilometerheffing voor vrachtwagens net beoogt met betrekking tot bijkomende leefbaarheid. Pak in het overleg de duidelijkheid mee. De mensen hebben daar sowieso principieel recht op. Maar het is ook voor de werkbaarheid van onze bedrijven belangrijk dat men precies weet hoe de vork aan de steel zit en wat precies de timing is.

Mevrouw Karin Brouwers (CD&V): Minister, overleg is belangrijk. In die tweede ronde zullen inderdaad de spijkers met koppen moeten worden geslagen. U zult allicht niet aan alle maar toch aan een deel van de verzuchtingen tegemoet kunnen komen. Maar u moet daar nu knopen doorhakken. Wij vragen u om zo snel mogelijk naar het parlement te komen met het ontwerp van decreet. Wij kijken ernaar uit.

De voorzitter: De actuele vragen zijn afgehandeld.

ACTUELE VRAAG van Bart Somers aan Ben Weyts, Vlaams minister van Mobiliteit, Openbare Werken, Vlaamse Rand, Toerisme en Dierenwelzijn, over de minimale dienstverlening door De Lijn bij stakingen

De voorzitter: De heer Somers heeft het woord.

De heer Bart Somers (Open Vld): Voorzitter, minister, beste collega's, vandaag worden de Vlamingen voor de derde keer op rij gegijzeld met een

ronduit politieke staking. Ouders treffen bij de kinderkribbes gesloten deuren aan. Mensen die op hun werk moeten zijn, vinden geen trein of bus. Bedrijven kunnen niet rekenen op het vrachtverkeer op de binnenwateren. En dat omdat één vakbond om louter politieke redenen vindt dat het land moet worden gegijzeld. Ik vind dat een schande, minister. In dit parlement is er een meerderheid die groter is dan welke meerderheid ooit in de geschiedenis van het Vlaams Parlement. En toch denkt een vakbond met enkele duizenden militanten ons land en de mensen te moeten treffen in hun persoonlijk leven.

Minister, mijn vraag is heel eenvoudig. Gaan we dit over ons heen laten gaan, of gaan we maatregelen nemen waardoor we aan de burgers kunnen garanderen dat ze recht hebben op basismobiliteit, dat er een minimale dienstverlening wordt ingevoerd bij De Lijn? *(Opmerkingen en gelach bij sp.a)*

U lacht, maar als ik heel cynisch zou zijn, zou ik zeggen: laat het ABVV maar doen want dat is de beste remedie tegen het socialisme in Vlaanderen. *(Applaus bij de meerderheid)*

Minister, u gaat binnenkort met De Lijn moeten onderhandelen over een nieuwe beheersovereenkomst. Overweegt u als minister om in die nieuwe beheersovereenkomst maatregelen in te schrijven om een minimale dienstverlening te garanderen voor De Lijn, ook in het geval van stakingen?

De voorzitter: Minister Weyts heeft het woord.

Minister Ben Weyts: Ik betreur natuurlijk, net al u, die staking en vooral dan het gegeven dat hier niet zozeer de kapitaalkrachtigen worden getroffen, want die vinden letterlijk wel een andere weg, maar vooral de kleine man, de kleine werkwillige. Die is uiteindelijk het slachtoffer van zulke acties.

De bevoegdheidskwestie is hier het eerst aan de orde. De rechtsleer is op dat vlak nogal duidelijk. De bijzondere wet op de hervorming der instellingen van 1980 stelt in artikel 87, paragraaf 5, heel duidelijk dat de federale overheid bevoegd blijft voor het regelen van de sociale betrekkingen tussen de werkgevers, de overheid en de syndicale partners.

Daar hebben we dus te maken met het gegeven dat de federale overheid bevoegd is en anderzijds ook met het dilemma dat dit debat over de minimale dienstverlening altijd opflakkert, net op een moment dat je zeker weet dat het debat niet tot een goed einde zal kunnen komen, net in het heetst van een sociale strijd.

Wat betreft de beheersovereenkomst: we kunnen natuurlijk niet in een beheersovereenkomst vervatten wat de vakbonden zouden moeten doen. Wat we wel kunnen doen, is vragen aan De Lijn om maximaal afspraken te maken met de syndicale partners, een soort gentlemen's agreement. Die bestaan eigenlijk vandaag al. Vandaag zijn er afspraken om bijvoorbeeld ervoor te zorgen dat er in de loop van de dag niet zomaar een staking uitbreekt, al was het maar om te verhinderen dat schoolkinderen die met het openbaar vervoer naar school zijn gegaan, 's avonds niet meer terug kunnen. Er bestaat al een basis.

Ik zie ook vandaag een initiatief van De Lijn Vlaams-Brabant, waarbij men ervoor gekozen heeft om in eerste instantie de lijnen die gebruikt worden door de scholieren, te vrijwaren en om daarop te focussen. Ik hoop dat we ervoor kunnen zorgen dat we minstens op termijn afspraken kunnen maken over de zwaksten, de meest kwetsbaren, zoals jongeren en scholieren, zodat die gevrijwaard worden en kunnen rekenen op die mobiliteit en niet in de kou worden gezet. Men kan misschien voortwerken op de bestaande gentlemen's agreements om bijvoorbeeld te bekijken of men niet een bepaald basisnet kan vrijwaren van

stakingen. Uiteindelijk is het toch de bedoeling van de vakbonden om een sterk signaal te geven dan wel om zo veel mogelijk gewone mensen en gewone werkwilligen te treffen.

De heer Bart Somers (Open Vld): Minister, ik dank u alleszins dat u de bezorgdheid en de verontwaardiging van onze fractie ten aanzien van deze politieke staking deelt en dat u zoekt naar wegen om daar iets aan te doen. Ik vind dat op zich een goede zaak.

Er is natuurlijk nog een andere weg die we zouden kunnen bewandelen. Dat is de weg die collega Keulen heeft gesuggereerd op een zeker moment: waarom zouden we De Lijn en de collectieve dienstverlening van De Lijn niet veel meer openbreken naar de private sector? In ons land zijn er heel veel private ondernemers die wel bereid zijn om te werken en niet te staken. In de mate dat we daar de private sector een grote ruimte in geven, denk ik dat we veel minder stakingen zullen hebben en veel beter zullen kunnen garanderen dat de mensen, wanneer ze op een bus moeten kunnen rekenen, ook een bus te hunner beschikking zullen hebben. *(Applaus bij Open Vld en de N-VA)*

De voorzitter: De heer Vandenbroucke heeft het woord.

De heer Joris Vandenbroucke (sp.a): Collega Somers, u zegt: "als ik cynisch zou zijn". U bent ronduit cynisch vandaag. U komt hier vandaag pleiten voor een minimaal aanbod op deze stakingsdag. Er zijn inderdaad heel wat bussen die vandaag niet uitrijden. Maar van die bussen zullen er vanaf volgende week vrijdag, op 1 mei, een aantal nooit meer uitrijden, door de besparingen die u oplegt aan De Lijn. *(Applaus bij sp.a)*

Dat zijn bussen die dagelijks het minimumaanbod zijn voor heel wat Vlamingen in landelijk gebied, en op zondag. Wat uw partij voorstelt, maar tegenwoordig ook collega's van CD&V, laat vermoeden dat deze Vlaamse Regering haar handen wil aftrekken van De Lijn. Geen openbaar vervoer meer als toegankelijk en betaalbaar alternatief, maar het overlaten aan derden, tegen welke prijs dan ook! Dat is uw model! Het is door de ongerustheid daarover dat de bussen vandaag voor één dag op stal blijven staan! *(Applaus bij sp.a)*

De voorzitter: De heer Rzoska heeft het woord.

De heer Björn Rzoska (Groen): Voorzitter, collega's, mijnheer Somers, ik deel een aantal van uw bezorgdheden, en een aantal ook wat minder. Maar laat ik uitgaan van het positieve. Het is inderdaad belangrijk dat mensen kunnen rekenen op een dienstverlening. Een dienstverlening zoals openbaar vervoer is een cruciale ruggengraat. In die zin vind ik het antwoord van de minister wel een goed antwoord.

U weet even goed als ik dat er indertijd bij de NMBS regelmatig wilde stakingen waren. Maar sinds er een stakingsprotocol is – u noemt het een gentlemen's agreement, mij maakt niet uit welke naam het kind heeft –, is het aantal wilde stakingen naar beneden gegaan en is er wel degelijk een en ander op een andere manier geregeld tussen de werkgevers en de werknemers.

Ik denk dat we naar zo'n model moeten gaan. Ik vind het persoonlijk bijzonder jammer dat de reiziger, de klant als tegenstander in plaats van als bondgenoot wordt gebruikt. Ik sta ervoor open dat de minister – in de mate dat hij dat kan, want in een beheersovereenkomst kan dat niet – De Lijn in de richting van een gentlemen's agreement duwt. Dat draagt een deel van de oplossing in zich.

De voorzitter: Mevrouw De Ridder heeft het woord.

Mevrouw Annick De Ridder (N-VA): Ik neem akte van het feit dat sp.a duidelijk geen problemen heeft met de acties van de ACOD vandaag, dat ze het goed vindt dat het openbaar vervoer en crèches worden platgelegd, dat het grote slachtoffer van deze staking opnieuw de reiziger, de burger, de werkende Vlaming is. Heel veel mensen hebben zich geërgerd aan die zoveelste actie vandaag.

Minister, ik hoor dat het, gelet op de bevoegdheidsverdeling, niet vanzelfsprekend is om een soort gegarandeerde dienstverlening tot stand te brengen. Ik betreur dat, waarschijnlijk samen met zeer velen hier aanwezig. Het parlement moet dat punt in het voorstel van resolutie over de nieuwe beheersovereenkomst opnemen. We moeten aandacht hebben voor het gentlemen's agreement dat daarin kan worden uitgebreid.

Minister, het verschil in stakingsbereidheid tussen de pachters en de leiding eigen regie interesseert me in het bijzonder. Ik weet niet of die cijfers beschikbaar zijn. Het zou me wel interesseren als u die kunt opzoeken en aan het parlement bezorgen.

De voorzitter: De heer de Kort heeft het woord.

De heer Dirk de Kort (CD&V): Toen deze staking gisteren werd aangekondigd, was er ook een oproep tot carpooling. Waarom die dag niet gebruiken om aan carpooling te doen? Ik vond dat een heel positieve oproep. Mijnheer Vandenbroucke, dat is wat we verder moeten doen.

Minister, kunt u, gebruik makende van zulke dagen, als die nog worden aangekondigd, een oproep doen om meer gebruik te maken van zulke systemen van vervoer?

Minister Ben Weyts: We hebben hier een voorzitter van het Vlaams Parlement die het goede voorbeeld heeft gegeven, mijnheer de Kort, en ook nog een mooi meisje heeft meegenomen. Ik weet niet of het een met het ander te maken had, of dat het zijn gewoonte is of dat het alleen deze dag gebeurde.

De voorzitter: Minister, ik wist helemaal niet hoe dat meisje eruitzag, voor alle duidelijkheid. *(Gelach)*

Minister Ben Weyts: Maar u ontkent de feiten niet. *(Gelach)*

Ik heb geen exacte cijfers over de stakingsbereidheid van de pachters, maar op basis van wat ik verneem van de regionale directies van De Lijn, is de impact van de staking daar veel beperkter dan bij het reguliere personeel van De Lijn. Dat is een vaststelling. Ook daar zijn de sociale partners en de vakbonden natuurlijk vertegenwoordigd. In de praktijk is de impact van de staking daar iets minder. Ik wil werk maken van zulke afspraken en zal De Lijn vragen om met de syndicale partners concrete afspraken proberen te maken om de meest kwetsbaren te vrijwaren van de stakingsimpact. Misschien is dat een opstapje om meer en concrete afspraken te maken, zodat wat overblijft vooral het signaal is dat men met die staking wil geven, veeleer dan het blokkeren van vele mensen. Ik kan begrijpen dat dat ook niet de bedoeling is.

Mijnheer Vandenbroucke, we willen een efficiënt, betaalbaar en aantrekkelijk openbaar vervoer. Net op basis van die overwegingen worden er inderdaad soms lijnen geschrapt. Als er lijnen zijn waarop de belastingbetaler 28 euro per rit per reiziger moet opleggen, dan vinden we dat niet efficiënt, niet betaalbaar en niet rechtvaardig, want dat is geld van de belastingbetaler, dus ook van de gewone man. De overheid moet daartegen optreden en zeggen dat dit niet te verantwoorden is. Zo gaan we te werk en ik ben niet bang om zulke beslissingen hier te verdedigen. *(Applaus bij de meerderheid)*

De heer Bart Somers (Open Vld): Minister, ik ben blij met uw reactie en met de intenties die u uit en met de analyse die we samen maken.

We hebben niet helemaal hetzelfde gezegd. De socialistische vakbond heeft nu al gezegd dat ze waarschijnlijk op 12 mei opnieuw de mensen gaan gijzelen. Als u zegt: we komen te laat met onze reactie, denk ik dat we goed op tijd komen. We moeten ons nu goed voorbereiden en nadenken over het verder openbreken van dat monopolie zodat degenen die wel bereid zijn om te werken hun rol kunnen spelen.

Ten slotte, en dat vind ik heel belangrijk, heb ik een heel groot verschil gemerkt op de oppositiebanken. Ik heb een oppositiepartij gezien die hier ten strijde trekt, maar die niet een paar duizend militanten steunt in het gijzelen van het land en die mee pleit voor een degelijke dienstverlening. Ik heb een andere partij gezien, sp.a, die voluit achter die staking staat. We zullen dat bekendmaken in heel Vlaanderen. Ik ben ervan overtuigd dat het overgrote deel van de mensen achter onze analyse staat! (*Applaus bij de meerderheid*)

De voorzitter: De actuele vraag is afgehandeld.

REGELING VAN DE WERKZAAMHEDEN

De voorzitter: Dames en heren, we schorsen de vergadering.

– *De vergadering wordt geschorst om 16.51 uur.*

– *De vergadering wordt hervat om 16.59 uur.*

ONTWERP VAN DECREET houdende de implementatie van de zesde staatshervorming en houdende diverse bepalingen inzake het beleidsdomein Werk en Sociale Economie **– 293 (2014-2015) – Nrs. 1 tot en met 4**

Algemene bespreking

De voorzitter: Dames en heren, aan de orde is het ontwerp van decreet houdende de implementatie van de zesde staatshervorming en houdende diverse bepalingen inzake het beleidsdomein Werk en Sociale Economie.

De algemene bespreking is geopend.

De heer Hofkens, verslaggever, heeft het woord.

De heer Jan Hofkens (N-VA): Voorzitter, collega's, ik heb de eer u verslag te brengen van de besprekingen in de commissie over het ontwerp van decreet houdende de implementatie van de zesde staatshervorming. Een aantal decretale aanpassingen waren nodig om de inkanteling van de nieuwe bevoegdheden in het beleidsdomein Werk te realiseren. Het is een vrij technisch maar toch zeer belangrijk ontwerp van decreet.

Collega Van Eetvelde sprak als eerste. Ze wenst snel een regeling inzake controle en sanctionering van werkzoekenden, en betreurt dat de activering en controle van de beschikbaarheid van werkzoekenden nog vasthangt aan een federaal normatief kader. Ze haalde ook aan dat de oprichting van een aparte controledienst positief is, maar stelde de vraag naar de operationele uitwerking van deze dienst. De minister antwoordde dat hiervoor veertig voltijdequivalenten worden ingeschakeld.

Collega Kherbache vindt het aangewezen om de overdracht te benutten om de bevoegdheden van de Afdeling Toezicht en Handhaving, de Vlaams sociale

inspectie, uit te breiden inzake controle op discriminatie. Zij vindt dat alle verboden vormen van discriminatie door deze afdeling moeten kunnen worden gecontroleerd. Hierover heeft zij een amendement ingediend in de commissie. Ook merkte zij op dat in het decreet Evenredige Participatie op de Arbeidsmarkt niet verwezen wordt naar de bevoegdheid van de inspectiedienst inzake de controle van discriminatie. Het ontbreken van een wettelijke basis voor de controle is volgens haar een stap achteruit. Hierover heeft zij eveneens een amendement ingediend.

Collega Talpe stelt een vraag naar de timing van de operationalisering van de elektronische communicatie in de werking van de VDAB, maar de timing was op het ogenblik van de bespreking nog niet bekend.

Ikzelf heb het voorstel gelanceerd om van deze inkanteling gebruik te maken om een Vlaamse Codex Arbeidsmarkt uit te werken – een beetje naar het voorbeeld van de Vlaamse Fiscale Codex – waarin alle huidige en komende decreten inzake arbeidsmarkt kunnen worden gecodificeerd.

Ook de heer Bothuyne ondersteunde deze vraag. Hij meende dat de bijkomende Vlaamse bevoegdheden een opportuniteit bieden om een dergelijke codex mogelijk te maken.

De heer Bothuyne had ten slotte nog een opmerking bij de amendementen die door mevrouw Kherbach werden ingediend. Hij wees erop dat de hoorzitting inzake discriminatie eind april in de commissie is gepland. Tevens werd er een juridische studie besteld, die ook zal worden besproken. Het decreet kan op een later tijdstip indien nodig nog worden aangepast, maar op dit ogenblik kan geen vertraging worden opgelopen. Dat werd ook door andere collega's onderschreven.

De twee amendementen van mevrouw Kherbach werden verworpen met twaalf stemmen tegen twee. De eindstemming was positief: twaalf stemmen voor en twee onthoudingen.

De voorzitter: Mevrouw Kherbach heeft het woord.

Mevrouw Yasmine Kherbach (sp.a): Voorzitter, ik wil heel kort het amendement toelichten dat vandaag voorligt. De heer Hofkens heeft omstandig verslag uitgebracht. Het amendement wil een serieus manco in het voorstel van decreet repareren. Het voorstel van decreet is erop gericht om de inspectie bevoegd te maken voor de nieuwe arbeidsmarktbevoegdheden die Vlaanderen krijgt. Eén element is niet meegenomen: de inspectiediensten krijgen niet de bevoegdheid om dienstenchequebedrijven te controleren op het vlak van discriminatie.

In de commissie is gezegd dat we hoorzittingen gaan organiseren. Collega's, die hoorzittingen zijn erop gericht om de bestrijding van discriminatie te versterken. Vandaag ligt een voorstel van decreet voor dat een stap terug zet op het vlak van handhaving van discriminatie in de dienstenchequesector. Herinner u het onderzoek van het Minderhedenforum in februari. 60 procent van de dienstenchequebedrijven ging in op discriminerende vragen. Toen is hier kamerbreed terecht gezegd dat er werk van moest worden gemaakt om discriminatie effectiever te bestrijden. De minister heeft dat ook aangegeven. Vandaar ook die hoorzittingen.

We moeten vermijden dat we vandaag een voorstel van decreet goedkeuren, de eerste keer dat we nieuwe bevoegdheden krijgen, waarmee we op dat vlak een stap terug zetten. Vanavond besteedt een reportage van de VRT in het programma Volt nogmaals aandacht aan de problematiek van discriminatie. Er

zal opnieuw worden bevestigd dat er te veel wordt ingegaan op discriminerende vragen. Het zou een zeer slecht signaal zijn om vandaag een voorstel van decreet goed te keuren dat een stap terug zet in de bestrijding van discriminatie.

Het is een reparatie. Nadien kunnen we uiteraard, en dat hoop ik, minister, nog verdere stappen zetten. Ik wil nu vermijden dat we een stap terug zetten. Dank u.

De voorzitter: Minister Muyters heeft het woord.

Minister Philippe Muyters: Mevrouw Kherbache, ik wil reageren op uw amendement. Ik begrijp wel wat u naar voren brengt, maar ik denk dat u er geen rekening mee houdt dat de controle geregeld wordt in artikel 39 van het Gelijkekansendecreet. U gaat ook voorbij aan het feit dat de lijst van artikel 2, paragraaf 1, eerste lid, van het Inspectiedecreet slechts een exemplarische lijst is. De eigenlijke bevoegdheid wordt altijd in de basisdecreten geregeld. De goedkeuring van een amendement zoals u voorstelt, zou tot gevolg kunnen hebben dat er een wetsconflict ontstaat tussen artikel 2, paragraaf 1, van het Inspectiedecreet en het Gelijkekansendecreet. Het hoort dus niet hier thuis om dit amendement goed te keuren.

Mevrouw Yasmine Kherbache (sp.a): Minister, de sociale inspectie is niet bevoegd om het Gelijkekansendecreet te controleren. Dat is net het grote probleem. Daarom moeten we die leemte opvangen. Ik stel voor dat uw inspectie bevoegdheid krijgt als het gaat over discriminatie op de arbeidsmarkt en in de dienstensector. Dat is essentieel. Voor de overheveling was de federale sociale inspectie bevoegd. Ik wil ervoor zorgen dat de Vlaamse sociale inspectie daarvoor bevoegd wordt. U verwijst naar het Gelijkekansendecreet, maar jammer genoeg is dat nu de oplossing niet.

Minister Philippe Muyters: Ik denk ook dat de afspraak was dat er een juridisch advies zou worden gevraagd over de vraag welke bevoegdheden Vlaanderen heeft met betrekking tot gelijke kansen in dienstenchequebedrijven. Dat is wat we hebben afgesproken, en dat zal worden besproken in de commissie. Ik heb toen ook in de commissie gezegd dat we een eerste advies hebben van onze eigen administratie, dat zegt dat, zelfs na de overheveling in uitvoering van de zesde staatshervorming, de bevoegdheid met betrekking tot discriminatie voor het overgrote deel bij de federale overheid blijft. Laten we, zoals afgesproken, het advies afwachten dat we nog bijkomend hebben gevraagd aan een juridisch kantoor, alvorens we die stap verder zetten.

Mevrouw Yasmine Kherbache (sp.a): Minister, ik heb u toen ook al geantwoord dat het decreet zeer duidelijk is: het gaat over de controle op discriminatie met betrekking tot onze eigen bevoegdheden. Je moet elk decreet altijd bevoegdheidsconform interpreteren. Het juridisch advies dat u hebt gevraagd, dat is in de context van de discussie van de hoorzittingen, om de bestrijding te versterken. Dan kunt u daadwerkelijk nog eens nader onderzoek doen naar extra bevoegdheden. Hier gaat het echter niet over controles met betrekking tot bevoegdheden die we niet hebben: het gaat over controles met betrekking tot bevoegdheden die we wél hebben. Ik wil echt vermijden dat we vandaag het signaal geven dat we op dat vlak een stap terug zetten.

De voorzitter: Vraagt nog iemand het woord? *(Neen)*

De algemene bespreking is gesloten.

Artikelsgewijze bespreking

De voorzitter: Dames en heren, aan de orde is de artikelsgewijze bespreking van het ontwerp van decreet. (Zie *Parl.St.* VI.Parl. 2014-15, nr. 293/1)

– *De artikelen 1 tot en met 20 worden zonder opmerkingen aangenomen.*

Er is een amendement tot invoeging van een hoofdstuk 7/1, dat bestaat uit een artikel 20/1. (Zie *Parl.St.* VI.Parl. 2014-15, nr. 293/4)

De stemming over het amendement wordt aangehouden.

– *De artikelen 21 tot en met 44 worden zonder opmerkingen aangenomen.*

De artikelsgewijze bespreking is gesloten.

We zullen straks de hoofdelijke stemming over het ontwerp van decreet houden.

VOORSTEL VAN DECREET van Jean-Jacques De Gucht, Marius Meremans, Caroline Bastiaens, Yamila Idrissi en Bart Caron houdende wijziging van het Kunstendecreet van 13 december 2013

– 261 (2014-2015) – Nrs. 1 tot en met 5

Algemene bespreking

De voorzitter: Dames en heren, aan de orde is het voorstel van decreet van Jean-Jacques De Gucht, Marius Meremans, Caroline Bastiaens, Yamila Idrissi en Bart Caron houdende wijziging van het Kunstendecreet van 13 december 2013.

De algemene bespreking is geopend.

De heer De Gucht heeft het woord.

De heer Jean-Jacques De Gucht (Open Vld): Voorzitter, geachte leden, minister Gatz heeft het al verscheidene keren herhaald, en ik geloof dat ik niet enkel voor mezelf spreek, maar voor iedereen in de commissie Cultuur als ik zeg dat cultuur een enorme meerwaarde levert aan onze samenleving. Kunst inspireert en ontroert. Kunstenaars houden de samenleving een kritische spiegel voor. Ik weet dat ik hiermee in herhaling val, maar in gesprekken heb ik soms wel eens de indruk dat men dit onderschat: cultuur zorgt voor een ongelooflijke toegevoegde waarde voor onze economie.

Kunst verbindt mensen, ongeacht hun hyperdiverse achtergrond. We moeten als samenleving onze cultuurhuizen, onze culturele organisaties en kunstenaars koesteren. Het is aan ons om daarvoor te zorgen en een kader te bieden waarbinnen ze zich artistiek kunnen uitleven, een kader dat hen niet belemmert, maar ondersteunt. Daarom is het voorstel van decreet dat hier voorligt, van zo groot belang. Het stuurt het decreet van 2013 bij op enkele gebieden waar de oorspronkelijke doelstelling ondergesneeuwd dreigde te geraken. Met het vandaag voorliggende voorstel werken we een aantal praktische problemen weg die in het Kunstendecreet van de vorige legislatuur waren geslopen. Het zijn aanpassingen die zullen zorgen voor een nog performanter wetgevend kader voor de kunstensector.

Een eerste praktisch probleem vloeit voort uit het feit dat de culturele verantwoordelijkheid van de provincies eind 2016 afloopt. Het spreekt voor zich dat dit betekent dat het protocol met de Vereniging van de Vlaamse Provincies (VVP) eind 2016 afloopt. Dit was nog niet ingeschreven in het Kunstendecreet.

Een volgende onnauwkeurigheid schuilt in het afschaffen van de bepaling met betrekking tot de toekenning van een rechtspersoon aan kunstenaars. Het Kunstendecreet voorzag in de mogelijkheid voor elke kunstenaar om een rechtspersoon aan te duiden. Concreet stond die rechtspersoon in voor de financiële verantwoording van de toegekende subsidies aan de kunstenaar. Jammer genoeg werd met het wegvallen van de financiële verantwoordingsplicht

de bepaling dat een kunstenaar een rechtspersoon kan aanduiden, niet langer opgenomen. Het perverse effect van het verwijderen van die bepaling is dat het voor een kunstenaar complexer zou kunnen worden als hij of zij die middelen wenste te gebruiken voor eigen tewerkstelling. Het wegvallen van die maatregel was naar onze mening geen goede zaak. Om de kunstenaar gepast te kunnen ondersteunen, werd deze bepaling bijgevolg opnieuw toegevoegd.

Een andere aanpassing gaat over de voorwaarde die in het oorspronkelijke voorstel werd ingeschreven dat een rechtspersoon drie jaar moet bestaan. Dat schoot voorbij aan de primaire doelstelling om ervaring als criterium te nemen. Daarom is niet langer de bestaanstermijn van de rechtspersoon van belang, maar wel de professionele ervaring van het merendeel van de initiatiefnemers. Het merendeel moet vandaag minstens drie jaar professionele activiteit kunnen aantonen.

Een volgend probleem betreft de indexering van de lonen. Men was vergeten op te nemen dat de regering mag beslissen om de werkingssubsidies te laten stijgen om te compenseren voor gestegen lonen die uitbetaald moeten worden door de indexering. Dat wordt nu mogelijk gemaakt, met als voorwaarde dat het past binnen de goedgekeurde kredieten van het parlement.

De passages rond het verhaalrecht waren ook aan een verfijning toe. Met het nieuwe Kunstendecreet werd het repliekrecht geschrapt. Het verhaalrecht werd daardoor de enige uitweg voor een indiener om verzet aan te tekenen tegen een advies. Voor een indiener die een negatief advies heeft verkregen, is het logisch dat hij die wegneemt. Maar door het schrappen van het repliekrecht, werd het verhaalrecht ook voor hen die een positief advies hebben gekregen, maar niet over de gehele lijn, de enige manier om hun verhaal te halen.

Dat had enkele perverse gevolgen. Ten eerste hoeft het niet te verbazen dat dit een enorme planlast met zich zou meebrengen, een administratieve last die zou maken dat de doorlooptijd van de procedure enorm zou verlengen. Ten tweede verwerd het verhaalrecht op die manier tot een een-op-twee-kan. Zij die een positief advies hebben gekregen, zouden via het verhaalrecht een nog beter advies kunnen verkrijgen. En indien dat niet zou lukken, zouden ze nog steeds kunnen terugrijpen naar het oorspronkelijke advies – opnieuw planlast, dus.

Ten derde zou het de collegialiteit kunnen ondermijnen tussen de beoordelaars. Collega's zouden in twee verschillende commissies twee verschillende adviezen indienen. U kunt zich vast voorstellen in welke sfeer collega's terechtkomen als ze een verschillend advies geven.

Daarom wordt het repliekrecht met dit voorstel van decreet opnieuw opgenomen. Op die manier geven we aan indieners die een positief advies krijgen, de mogelijkheid tot een schriftelijke reactie, zonder zich de beschreven negatieve gevolgen op de hals te halen. De commissie die het oorspronkelijke advies heeft gegeven, wordt in dat geval aangevuld met één extra beoordelaar.

Conform de aanpassingen van het verhaalrecht bij de werkingssubsidies wordt dit ook aangepast bij de kunstinstellingen en de ondersteunende organisaties. Aangezien die echter onbeperkt in de tijd erkend zijn en hun werking bij de beoordeling niet dreigt te worden stopgezet, is het verhaalrecht hier niet van toepassing. Een beoordeling beslist immers over de hoogte van hun subsidiebedrag – beheersovereenkomst en dergelijke meer – en niet over het voortbestaan.

Een andere aanpassing die een snellere dossierafhandeling beoogt, heeft betrekking op de residentietoelagen. Daartoe hebben we een aanpassing ingeschreven die stelt dat waar de beoordeling van de kandidaten voor de residentietoelagen

niet door de residentieplek zelf gebeurt, deze beoordeling niet door een beoordelingscommissie zal gebeuren, maar wel door een door de Vlaamse Gemeenschap aangewezen dienst. Dat zal een snellere dossierafhandeling toelaten.

Tot slot trachten we met artikel 21 het Vlaams Architectuurinstituut een decretale basis te geven voor zijn subsidies voor 2015-2016, aangezien in artikel 73ter geen rekening gehouden werd met de specifieke situatie van het Vlaams Architectuurinstituut.

Met deze aanpassingen, collega's, wordt tegemoetgekomen aan enkele kleine vergetelheden en praktische problemen van het Kunstendecreet. Het beoogde doel is een nog performanter kader te creëren, opdat de creatieve sector zich kan uitleven in datgene waarin hij uitblinkt.

Ik dank jullie, en wil er nog even bij vermelden dat dit Kunstendecreet onderschreven is door de gehele commissie, dus door alle partijen in dit halfroond. *(Applaus)*

De voorzitter: Mevrouw Idrissi heeft het woord.

Mevrouw Yamila Idrissi (sp.a): Als sp.a gaan wij akkoord met de aanpassingen die worden voorgesteld en die door collega De Gucht uitgebreid naar voren zijn gebracht. Er is advies gevraagd aan de Raad van State en aan de Strategische Adviesraad voor Cultuur, Jeugd, Sport en Media (SARC). Die opmerkingen zijn ook mee opgenomen. Er is ook tegemoetgekomen aan de vragen die de SARC had.

Over een tweetal jaar zullen we opnieuw naar een evaluatie van dit Kunstendecreet moeten gaan, omdat er nog een aantal opmerkingen zijn die we nu niet hebben meegenomen, bijvoorbeeld de criteria voor de selectie voor de beoordelingscommissies.

Ik ben heel blij met de consensus die er over deze aanpassing is. Ik hoop dat we dat in de toekomst zo kunnen houden voor dit Kunstendecreet.

De voorzitter: De heer Caron heeft het woord.

De heer Bart Caron (Groen): Voorzitter, collega's, Groen is mede-indiener van dit decreet. We zullen het dus uiteraard ook goedkeuren en steunen. Daarover bestaat er geen twijfel.

Het is een voorstel van decreet en dus hoeft de minister hier niet te zijn, maar persoonlijk vind ik het een beetje jammer dat hij er zelf niet is. Dat wil ik vandaag toch even zeggen. Dit decreet laat de minister immers toe om ook zijn visie, zoals uitgedrukt in zijn visienota, helemaal te realiseren. Die rol van de minister wil ik onderstrepen. De balans tussen grote en kleine organisaties, de balans tussen de canon en de vernieuwing, het inzetten op jonge kunstenaars, het inzetten op internationale uitwisseling en het stimuleren van het ondernemerschap in de sector: het zijn allemaal punten die de minister onderstreept in zijn visienota. Ik vind het jammer dat ik hem nu niet persoonlijk kan zeggen dat hij ook met deze aanpassing van het Kunstendecreet voluit kan rijden voor zijn doelstellingen. Maar goed, het is nu eenmaal zo.

Collega's, er is in dit decreet heel veel aandacht voor die verschillende functies van de kunsten. Ik zal er niet in detail op ingaan. Ze worden allemaal gerespecteerd. Ik ben ook blij dat deze correctie dezelfde steun kan hebben als het originele Kunsten-decreet dat in de vorige legislatuur kamerbreed werd voorbereid en goedgekeurd. Soms is de rol van een parlement groot in het onderstrepen van het algemeen belang van iets. Wel, het belang van een goed kunstenbeleid is zo'n zaak van algemeen belang. Ik ben dan ook blij dat het decreet kamerbreed wordt goedgekeurd.

Natuurlijk is een decreet geen wet van Meden en Perzen. Het gaat over kunsten, niet over vierkante meters asfalt die worden gegoten of de dikte van een grindlaag die moet worden aangelegd op de weg. Je kunt het niet allemaal meten en wegen op een weegschaal. Er is heel veel subjectiviteit, intersubjectiviteit, smaak, appreciatie in een kunstenbeleid. Een minister – en nogmaals: hij is er niet – kan met zo'n decreet vanalles doen. Hij kan er fantastisch veel prachtige doelstellingen mee realiseren, maar hij kan een sector ook schade toebrengen en zelfs kapotmaken, mocht zijn intentie helemaal negatief zijn. Maar daar ga ik nu even niet van uit, laat mij daarin duidelijk zijn.

Ik wil maar zeggen dat het een hulpmiddel, een toolbox is met heel veel interessante instrumenten. Je moet natuurlijk goed omgaan met die toolbox en er mooie resultaten proberen uit te krijgen.

Ik wil nog even onderstrepen dat er morgen in de commissie Cultuur een hoorzitting plaatsvindt over de visienota Kunsten. Dat is een van de stappen die in dit Kunstendecreet worden beschreven. Die visienota is breedvoerig en zeer degelijk gemaakt, maar mist misschien wat scherptes, ontbeert misschien wat uitdrukkelijke keuzes. Die scherptes vinden we misschien eerder terug in interviews van de minister dan in de visienota. Zo gaat dat nu eenmaal in de politiek. Er staan wel een aantal duidelijke accenten in, namelijk de aandacht voor de grote kunstinstellingen, maar ook dingen zoals aandacht voor jazz, kinder- en jeugdtheater, kleinschalig muziektheater en een aantal andere zaken.

Collega's, mag ik hopen dat u allen en de minister morgen een aantal van onze accenten in het kunstenbeleid zult delen en ook verwerkelijken? Zo is er de aandacht voor het sociaal-artistieke werk, de kunsten die ook een maatschappelijke component hebben en die component mee uitdragen, die mensen meetrekken en integreren in de samenleving. Er is ook de aandacht voor cultuureducatie. Hoe belangrijk is het niet om de bouwstenen te hebben om van cultuur te kunnen genieten? Het is net zoals bij eten: als je iets niet kent, is het erg moeilijk om het meteen lekker te vinden. Wel, als je de letters niet kent, kun je ook niet genieten van een boek. Cultuureducatie geeft je de hulpmiddelen om te genieten.

Ten slotte zou ik een pleidooi willen houden om in het kader van dit Kunstendecreet veel aandacht te hebben voor interculturaliteit, voor de superdiversiteit in de samenleving die vandaag te weinig aan bod komt in het al te blanke, op de middenklasse gerichte cultuurbeleid. Dat is een bijzonder belangrijke uitdaging.

Ik sluit mij voor de rest aan bij de opmerkingen van de heer De Gucht: dit decreet moet de uitvoerbaarheid van het kunstenbeleid verbeteren. Het zal dat ook doen. Ten slotte moet het ook rechtszekerheid garanderen voor die vele kunstenorganisaties en kunstenaars in Vlaanderen wier werk niet mogelijk zou zijn zonder onze steun. (*Applaus bij sp.a en Groen*)

De voorzitter: De heer Meremans heeft het woord.

De heer Marius Meremans (N-VA): Als cultuurminnende partij en mede-indiener van het Kunstendecreet tijdens de vorige legislatuur zijn we nu ook blij dat we dit voorstel van decreet volmondig kunnen steunen.

We doen dat nu, we hebben dat in het verleden gedaan en we zullen het in de toekomst blijven doen aangezien de kunsten en cultuur voor onze partij van Vlaams-nationalisten een deel van onze eigenheid en identiteit zijn, tot spijt van wie het soms benijdt. Ik dank de heer De Gucht voor zijn uitvoerige verslag. Mevrouw Idrissi heeft gelijk dat we dit na verloop van tijd zullen moeten evalueren.

De voorzitter van de commissie had het meer over de visienota en de hoorzitting van morgen dan over het voorstel van decreet. Ik hou me aan het voorstel van

decreet. Zo hoort het nu eenmaal. Ik doe geen voorafnames van zaken die nog moeten worden uitgesproken. Wat betreft de visienota kan ik wel zeggen dat de keuzes er wel degelijk in staan en dat we daar ook achter staan. We zijn blij dat onze accenten erin zijn opgenomen. Dit is een kamerbreed gedragen voorstel van decreet. Ik hoop dat we in de toekomst voor de kunsten kunnen blijven gaan naar een breed draagvlak. *(Applaus bij de N-VA)*

De voorzitter: Vraagt nog iemand het woord? *(Nee)*

De algemene bespreking is gesloten.

Artikelsgewijze bespreking

De voorzitter: Dames en heren, aan de orde is de artikelsgewijze bespreking van het voorstel van decreet.

De door de commissie aangenomen tekst wordt als basis voor de bespreking genomen. (Zie *Parl.St.* VI.Parl. 2014-15, nr. 261/5)

– *De artikelen 1 tot en met 21 worden zonder opmerkingen aangenomen.*

De artikelsgewijze bespreking is gesloten.

We zullen straks de hoofdelijke stemming over het voorstel van decreet houden.

VOORSTEL VAN RESOLUTIE van Wouter Vanbesien, Wilfried Vandaele, Ward Kennes, Emmily Talpe en Tine Soens betreffende het bannen van massavernietigingswapens – 326 (2014-2015) – Nr. 1

Voorstel tot spoedbehandeling

De voorzitter: Dames en heren, vanmiddag heeft de heer Björn Rzoska bij motie van orde een voorstel tot spoedbehandeling gedaan van het voorstel van resolutie van Wouter Vanbesien, Wilfried Vandaele, Ward Kennes, Emmily Talpe en Tine Soens betreffende het bannen van massavernietigingswapens.

De heer Vanbesien heeft het woord.

De heer Wouter Vanbesien (Groen): Dit voorstel van resolutie haakt inhoudelijk in op de eerste gifgasaanval die exact honderd jaar geleden plaatsvond in Vlaanderen. In die zin is het gepast om dit voorstel van resolutie vandaag en hoogdringend te behandelen.

De voorzitter: Vraagt nog iemand het woord? *(Nee)*

Dan stemmen wij bij zitten en opstaan over het voorstel tot spoedbehandeling.

De volksvertegenwoordigers die het voorstel wensen aan te nemen, wordt verzocht op te staan.

De tegenproef.

Het voorstel tot spoedbehandeling is aangenomen. Dan stel ik voor dat het voorstel van resolutie van Wouter Vanbesien, Wilfried Vandaele, Ward Kennes, Emmily Talpe en Tine Soens betreffende het bannen van massavernietigingswapens onmiddellijk wordt behandeld.

Is het parlement het daarmee eens? *(Instemming)*

Het incident is gesloten.

Bespreking

De voorzitter: Dames en heren, aan de orde is het voorstel van resolutie van Wouter Vanbesien, Wilfried Vandaele, Ward Kennes, Emmily Talpe en Tine Soens betreffende het bannen van massavernietigingswapens.

De bespreking is geopend.

De heer Vanbesien heeft het woord.

De heer Wouter Vanbesien (Groen): Dames en heren, ik heb maar enkele zinnen nodig om de essentie van het voorstel van resolutie te vatten. Het is exact honderd jaar geleden dat voor de eerste keer gifgas werd gebruikt in een oorlog. Het was in onze regio, in Vlaanderen. Exact honderd jaar geleden werd voor de eerste keer duidelijk dat massavernietigingswapens onmenselijk zijn en daarom onaanvaardbaar. En de herdenkingen duwen ons met de neus op de feiten. Die feiten brengen ook een verantwoordelijkheid mee om dit nooit meer te laten gebeuren.

Zeventig jaar geleden is de horror nog op een hoger niveau gebracht. Hiroshima en Nagasaki hebben ons heel duidelijk gemaakt dat het gebruik van kernwapens even onmenselijk en even onaanvaardbaar is. De grenzen van de beschaving werden ver overschreden. Om die reden hebben we een duidelijke vraag voor de Federale Regering. Het is aan de Vlaamse Regering om die vraag over te maken. Zet u in, zorg ervoor om in overleg met onze partners de kernwapens, die onmenselijke tuigen, uit de wereld en dus ook uit Vlaanderen te bannen. *(Applaus bij Groen, de N-VA, CD&V, Open Vld en sp.a)*

De voorzitter: De heer Vandaele heeft het woord.

De heer Wilfried Vandaele (N-VA): Voorzitter, de heer Vanbesien was inderdaad heel kort. Vlaanderen, Europa en de wereld herdenken volop de Grote Oorlog, de Eerste Wereldoorlog, die vele miljoenen slachtoffers maakte en waar met name in de Westhoek nog dagelijks tastbare sporen van worden opgegraven. Een oorlog ook die een stempel heeft gedrukt op Vlaanderen en een slogan als 'nooit meer oorlog' in de Vlaamse Beweging heeft binnengebracht.

De heer Vanbesien zei het al, vandaag is het dag op dag 100 jaar geleden dat in West-Vlaanderen, op een even zonnige dag als vandaag, voor het eerst een massavernietigingswapen is gebruikt, namelijk chloorgas. Ook al is in 1993 internationaal afgesproken om dergelijke oorlogsgassen niet meer te gebruiken, we weten dat gifgas in sommige conflicten nog wordt gebruikt, heel recent nog in Syrië.

Vandaag roept onze Vlaamse minister-president op om massavernietigingswapens te bannen en eindelijk ook de internationale afspraak na te komen om geen chemische wapens meer te gebruiken. Het voorstel van resolutie dat hier voorligt, sluit naadloos aan bij de oproep van de minister-president. Ook kernwapens zijn immers massavernietigingswapens en ook die willen wij graag wereldwijd terugdringen.

Wij kiezen voor een realistische, redelijke benadering in de overtuiging dat we op die manier de beste resultaten kunnen boeken. Dat betekent dat wij belang hechten aan een internationale, multilaterale aanpak. Wij hebben nu eenmaal afspraken binnen de NAVO en binnen Europa, en het is dan ook in die context dat wij het gesprek willen voeren. Het zou ongetwijfeld een symbolische betekenis hebben als morgen de kernkoppen van het Vlaamse grondgebied worden weggehaald, maar ik vrees dat het bij dit symbolische effect zou blijven. In het ruimere perspectief zou zo'n eenzijdige stap weinig zoden aan de dijk zetten als

onze buurlanden hun kernwapens behouden en de grote spelers zoals Rusland, China en Indië kernwapens blijven produceren. Wij willen dus niet naïef zijn, maar realistisch en vragen dat de Federale Regering met de NAVO-partners en met de Europese partners aftoetst welke stappen heel concreet kunnen worden gezet in de richting van nucleaire ontwapening.

Ik wil de collega's ook graag danken omdat we hier kamerbreed onze bezorgdheid uiten. Het is collega Vanbesien van Groen die de aanzet heeft gegeven. Wij hebben het initiatief met de N-VA mee getrokken en de collega's van CD&V, Open VLD en sp.a hebben er meteen ook hun schouders onder gezet. Zoals steeds het geval is met resoluties die kamerbreed worden gesteund, zal elke fractie wel eigen klemtonen leggen. Dat zal met deze resolutie niet anders zijn en die ruimte is er ook. Maar het is de verdienste van dit voorliggende voorstel van resolutie dat we het debat over massavernietigingswapens, van chloorgas tot kernkoppen, over de partijgrenzen heen op gang trekken.

Wat ons betreft moet dat uiteindelijk leiden tot een wereld, een Europa en een Vlaanderen zonder massavernietigingswapens en dus ook tot een kernwapenvrije wereld, een kernwapenvrij Europa en een kernwapenvrij Vlaanderen. Ik dank u. *(Applaus bij de N-VA, CD&V, Open Vld, sp.a en Groen)*

De voorzitter: De heer Kennes heeft het woord.

De heer Ward Kennes (CD&V): Voorzitter, collega's, vandaag is onze collega Jan Durnez gastheer voor de internationale conferentie 'Een eeuw massavernietigingswapens: genoeg!'. Het werd al gezegd: dag op dag 100 jaar geleden gingen in de Westhoek dozen open met chloorgas. Het gas dreef over de vijandelijke linies en verspreidde dood en ellende.

Op dat moment kon men zich wellicht niet inbeelden dat toen een belangrijk keerpunt bereikt werd in de oorlogsvoering. Het chloorgas en later ook het fosgeen, het mosterdgas en andere gifgassen sleurden iedereen mee die ze op hun weg ontmoetten. Oorlog werd nog meedogenlozer en ontzag niemand meer.

Toen ik deze voormiddag in de file stond, hoorde ik Reginald Moreels die vertelde over zijn interventie als Arts zonder Grenzen in het Koerdische Halabja in 1988. Daar was toen net door het Saddam-regime een gifgasaanval op de burgerbevolking gebeurd. En vorig jaar werd de wereld opgeschrikt door gifgasgebruik in Syrië.

Soms zakt de moed ons in de schoenen omdat steeds weer dezelfde gruwel optreedt en dezelfde fouten worden gemaakt. Daarom juist is het belangrijk om de hoopgevende signalen op te pikken. De Conventie Chemische Wapens van 1997 is ondertussen goedgekeurd door 190 staten en heeft een internationale organisatie in Den Haag, de Organisatie voor het Verbod op Chemische Wapens (OVCW), om de naleving van het verbod te controleren. De internationale conferentie van deze organisatie, die voor het eerst buiten Den Haag in de vredesstad Ieper plaatsvindt, toont aan dat de afschuw voor massavernietigingswapens en de vredeswil door velen wordt gedeeld.

Die vredeswil wordt ook uitgedragen door de bijna 7000 burgemeesters in 160 landen die het netwerk Mayors for Peace vormen. Dit netwerk van onderuit draagt vanuit het laagste beleidsniveau de volgende boodschap uit: "We willen geen doelwit meer zijn. Onze steden willen niet aangevallen worden door massavernietigingswapens."

Die wapens hebben ondertussen vele vormen aangenomen. Naast de diverse vormen van gifgas zijn er ook de biologische en de nucleaire wapens. Deze zogenaamde ABC-wapens, de atoombommen, de biologische en de chemische

wapens, hebben met elkaar gemeen dat ze zonder onderscheid alle leven vernietigen en geen onderscheid tussen strijders en niet-strijders maken.

De herdenkingen van de Eerste Wereldoorlog, van dichtbij in Flanders Fields tot in het Midden-Oosten, hebben enkel zin indien ze onze overtuiging sterker maken dat we samen dagelijks aan vrede en verzoening moeten werken en dat we lessen moeten trekken uit de gruwel.

Zoals de heer Vanbesien al heeft vermeld, is het dit jaar zeventig jaar geleden dat voor het eerst en gelukkig ook voor het laatst kernwapens in een oorlog zijn ingezet. Om al deze redenen is het gepast om op een symbolische dag als vandaag als Vlaams Parlement onze afschuw voor het gebruik van massavernietigingswapens uit te drukken en ook oog te hebben voor de wapens in die categorieën die zich nog op ons grondgebied bevinden. Een aantal lidstaten van de NAVO hebben ondertussen beslist de kernwapens op hun grondgebied te verwijderen.

Met de nieuwe dreiging aan de oostgrens van Europa en de zeer bloedige conflicten in het Midden-Oosten en in Noord-Afrika is een naïef pacifisme niet aan de orde. We moeten onze waarden, onze democratie en onze vrijheid op een geloofwaardige wijze beschermen. De middelen die hierbij worden ingezet, moeten echter proportioneel zijn en op de acute bedreiging zijn gericht.

Om die reden moeten we in overleg met onze partners in de NAVO en in de EU werk maken van onze defensie. We moeten hiervoor de nodige middelen beschikbaar stellen. Voor de Vlaamse christendemocraten behoren de massavernietigingswapens niet tot de categorie van wapens die hiervoor zinvol zijn. *(Applaus bij CD&V, de N-VA, Open Vld, sp.a en Groen)*

De voorzitter: Mevrouw Soens heeft het woord.

Mevrouw Tine Soens (sp.a): Voorzitter, exact honderd jaar geleden waren Vlaanderen en Europa het toneel van een gruwelijke oorlog. De introductie van chemische wapens was toen een feit. Het is niet toevallig dat net vandaag een voorstel van resolutie voorligt betreffende de terugtrekking van kernwapens op ons grondgebied.

Meer dan 240 Vlaamse steden en gemeenten hebben overigens de oproep van de burgemeesters van Hiroshima en Nagasaki ondertekend om tegen 2020 alle kernwapens af te schaffen. Dit omvat ook de bommen die in ons land zijn opgeslagen.

De massavernietigingswapens die op het hoogtepunt van de Koude Oorlog in ons land zijn geïnstalleerd, hebben op dit ogenblik geen enkel strategisch nut meer. Bovendien houden de opslag, het onderhoud en de bewaking van deze wapens een zeker risico in. Dit is ook zeer duur.

Het belangrijkste argument tegen deze bommen is echter de enorme menselijke kost en leed die het gebruik van kernwapens met zich meebrengt. Het gaat immers om massavernietigingswapens die per definitie geen onderscheid tussen civiele of militaire doelwitten maken en die een verschrikkelijke vernietigingskracht hebben.

Reeds in 1996 heeft het Internationaal Gerechtshof gesteld dat het dreigen met of het gebruiken van kernwapens in het algemeen in strijd is met de principes en de regels van het internationaal humanitair recht. Tijdens de afgelopen decennia zijn verschillende internationale verdragen afgesloten die verschillende soorten massavernietigingswapens verbieden. Het gaat onder meer om chemische wapens, antipersoonsmijnen en clustermunitie. Tot een internationaal verdrag

dat kernwapens, de meest verwoestende massavernietigingswapens, verbiedt, is het echter nog niet gekomen.

Halfweg de jaren 80 trokken we massaal door de straten van Brussel om tegen de kernwapens te protesteren. Aangezien ik nog niet geboren was, deed ik toen niet mee. Het was het hoogtepunt van de Koude Oorlog. Het is niet meer dan triest dat we vandaag, dertig jaar later, nog steeds dezelfde strijd moeten voeren.

Onze fractie steunt volop dit voorstel van resolutie. We vinden het ook een belangrijk signaal vanuit het parlement om de verwijdering van de kernwapens te vragen. Wij willen geen kernbommen op Vlaamse, Belgische of Europese bodem, noch de gevechtsvliegtuigen die deze moeten vervoeren en droppen.

Aan de overkant van de straat staan wetsvoorstellen van de heer Dirk Van der Maelen en van de collega's van Groen geagendeerd die een verbod op kernwapens op ons grondgebied inhouden. Laten we de federale collega's oproepen de daad bij ons woord te voegen. Laat ons opnieuw een voorbeeld-functie opnemen in de wereld. Enkel zo kunnen we op een geloofwaardige manier op internationale fora pleiten voor een verdragsrechtelijk verbod op het gebruik van kernwapens zoals dat er nu ook al is voor biologische en chemische wapens. *(Applaus bij de meerderheid, bij sp.a en bij Groen)*

De voorzitter: De heer Janssens heeft het woord.

De heer Chris Janssens (Vlaams Belang): Voorzitter, collega's, het was met enige verbazing dat ik vanmorgen, nochtans als parlements lid, uit de krant heb moeten vernemen dat het Vlaams Parlement hier vandaag over een voorstel van resolutie zou stemmen om Vlaanderen kernwapenvrij te maken. Het gaat om een initiatief van vijf van de zes in dit parlement vertegenwoordigde partijen en blijkbaar moest één partij niet alleen buiten de bespreking worden gehouden, maar mocht ze zelfs niet op de hoogte worden gebracht dat een dergelijk initiatief in aantocht was. Wellicht was dit allemaal ten behoeve van de in dit voorstel van resolutie nagestreefde wereldvrede.

Hoe hypocriet om te pleiten voor wereldvrede, maar zelf niet over een voldoende democratische reflex te beschikken om alle partijen in dit parlement bij dit debat te betrekken. Voorzitter, ik vind dit soort politieke spelletjes een parlement onwaardig. Ik vind het eveneens bovendien een banalisering van het thema door dit nu snel door het parlement te jagen zonder daarover een grondig debat te voeren, bijvoorbeeld in de bevoegde commissie. De vraag kan minstens worden gesteld of het niet naïef is om eenzijdig nucleair te ontwapenen terwijl potentiële toekomstige tegenstanders wel nog over nucleaire wapens beschikken. De vraag kan ook worden gesteld of het niet naïef is om hiervan een plots een hoogdringend thema te maken op een moment dat men zich wereldwijd terecht grote zorgen maakt over terrorisme en radicalisering. Ik had hier graag een uitvoerig debat over gevoerd en ik had graag de mening gehoord van enkele deskundigen ter zake, maar blijkbaar vond men dat allemaal niet de moeite en moest er vooral – want dat is natuurlijk het doel – snel in de media worden gescoord.

Mijnheer Vandaele, u hebt zich hier namens de N-VA op de pacifistische borst geklopt in het Vlaams Parlement dat daar niet eens bevoegd voor is, terwijl uw partij federaal de minister van Defensie levert. Ik ben benieuwd naar de mening van de minister van Defensie, de Limburger Steven Vandeput. Wanneer men de kernwapens in Vlaanderen weg wil halen, dan haalt men de kernwapens weg in het Limburgse Kleine-Brogel. Dan zegt men de facto dat men Kleine-Brogel gaat sluiten. Ik ben heel benieuwd naar de mening van de Limburgse minister van Defensie ter zake.

Ik vind de politieke totstandkoming van dit initiatief waarbij één partij volledig wordt uitgesloten bedroevend. Ik vind dit initiatief eveneens emotioneel misbruik van een trieste herinnering van 100 jaar geleden. Dit voorstel van resolutie is vooral een medianummertje maar verder een slag in het water, aangezien het Vlaams Parlement geen enkele bevoegdheid ter zake heeft. Ik vind dit ten slotte een voorstel dat bol staat van de naïviteit en daarom zullen wij het ook niet goedkeuren. *(Applaus bij het Vlaams Belang)*

De voorzitter: Vraagt nog iemand het woord? *(Neen)*

De bespreking is gesloten.

We zullen straks de hoofdelijke stemming over het voorstel van resolutie houden.

VOORSTEL VAN RESOLUTIE van Karim Van Overmeire, Ward Kennes, Jean-Jacques De Gucht, Marc Hendrickx, Bart Somers en Karl Vanlouwe betreffende de herdenking van de honderdste verjaardag van de Armeense genocide – 328 (2014-2015) – Nrs. 1 en 2

Voorstel tot spoedbehandeling

De voorzitter: Dames en heren, vanmiddag heeft de heer Matthias Diependaele bij motie van orde een voorstel tot spoedbehandeling gedaan van het voorstel van resolutie van Karim Van Overmeire, Ward Kennes, Jean-Jacques De Gucht, Marc Hendrickx, Bart Somers en Karl Vanlouwe betreffende de herdenking van de honderdste verjaardag van de Armeense genocide.

De heer Van Overmeire heeft het woord.

De heer Karim Van Overmeire (N-VA): Ook hier speelt de symboliek van de datum. Overmorgen, op 24 april, zal het precies 100 jaar geleden zijn dat in Constantinopel, het huidige Istanbul, duizenden Armeniërs werden gearresteerd en vermoord. Dat was het begin van een hele reeks tragische gebeurtenissen die bekend zijn geworden als de Armeense genocide die uiteindelijk 300.000 tot 1,5 miljoen mensen het leven heeft gekost.

U bent allemaal op de hoogte van het feit dat het Europees Parlement vorige week een resolutie daarover heeft goedgekeurd. Als indianers dachten wij dat het gepast was om, op basis van die tekst, maar dan aangepast aan dit Vlaams Parlement, een gelijkaardige resolutie in te dienen. De symboliek van de datum, voorzitter, is de reden waarom wij hier de hoogdringendheid vragen.

De voorzitter: Vraagt nog iemand het woord? *(Neen)*

Dan stemmen wij bij zitten en opstaan over het voorstel tot spoedbehandeling.

De volksvertegenwoordigers die het voorstel wensen aan te nemen, wordt verzocht op te staan.

De tegenproef.

Het voorstel tot spoedbehandeling is aangenomen. Dan stel ik voor dat het voorstel van resolutie van Karim Van Overmeire, Ward Kennes, Jean-Jacques De Gucht, Marc Hendrickx, Bart Somers en Karl Vanlouwe betreffende de herdenking van de honderdste verjaardag van de Armeense genocide onmiddellijk wordt behandeld.

Is het parlement het daarmee eens? *(Instemming)*

Het incident is gesloten.

Bespreking

De voorzitter: Dames en heren, aan de orde is het voorstel van resolutie van Karim Van Overmeire, Ward Kennes, Jean-Jacques De Gucht, Marc Hendrickx, Bart Somers en Karl Vanlouwe betreffende de herdenking van de honderdste verjaardag van de Armeense genocide.

De bespreking is geopend.

De heer Van Overmeire heeft het woord.

De heer Karim Van Overmeire (N-VA): Voorzitter, collega's, ik heb daarnet de feiten al geschetst. Ik merk nog even op dat het belangrijk is te zeggen dat in het voorstel van resolutie niet alleen staat dat Armeniërs het slachtoffer waren van die genocide, maar ook andere groepen: Assyrische, Aramese en Chaldeïsche christenen, en Pontische Grieken. De geschiedenis zal de meesten onder u wel bekend zijn, denk ik. Verschillende instanties hebben de voorbije jaren en decennia die feiten officieel erkend. Ik verwijs naar het Europees Parlement, vorige week nog, maar ook, bij eerdere initiatieven, naar de Raad van Europa, naar heel veel nationale parlementen maar ook naar tientallen deelstaatparlementen. Ik verwijs naar de Verenigde Staten en Australië. Mede omwille van de zware symboliek van de datum, die ik daarnet heb geschetst, is het aangewezen dat ook het Vlaams Parlement vandaag dit voorstel van resolutie goedkeurt.

We hebben in dit voorstel van resolutie ook aandacht voor een aantal positieve ontwikkelingen. We verwijzen onder meer naar het proces van politieke normalisering dat voorzichtig werd opgestart, en naar een aantal recente verklaringen van de Turkse president en van de Turkse premier, die in onze ogen stappen in de goede richting zijn maar helaas nog onvoldoende zijn. Naast een formele erkenning van de Armeense genocide door dit parlement, wat de kern is van deze tekst, ziet u vooral een oproep tot verzoening, samenwerking en normalisering van de betrekkingen, ook economische. Er is ook aandacht voor integratie. Dat moet de kern van de boodschap zijn. Daarom vonden wij het met verschillende collega's, onder meer de heer Vanlouwe, die hier vandaag niet is omdat hij op dit eigenste ogenblik in Jerevan, Armenië, aanwezig is op een herdenking, aangewezen om hier deze tekst in te dienen.

Ik heb begrepen dat deze tekst op een kamerbrede ondersteuning mag rekenen, waarvoor mijn dank.

De voorzitter: De heer Kennes heeft het woord.

De heer Ward Kennes (CD&V): Voorzitter, collega's, gedurende vier jaren staan we intensief stil bij historische gebeurtenissen die verband houden met de Eerste Wereldoorlog. Ook deze week zijn er zo twee momenten. Daarnet is al verwezen naar het gebruik van gifgas. Anderzijds is er het begin van de genocide op de Armeense bevolking in de nadagen van het Ottomaanse Rijk. Turkije zelf herdenkt op dit moment de honderdste verjaardag van de strijd om Gallipoli, waar de geallieerden waren binnengevallen. En er zijn ongetwijfeld nog herinneringsmomenten die aan onze aandacht ontsnappen.

De dramatische gebeurtenissen die in Klein-Azië het leven hebben gekost aan anderhalf miljoen Armeniërs, waarbij ook Assyrische christenen en Pontische Grieken waren, zijn van een bijzondere orde. Ik wil ook respect opbrengen voor het leed van de islamitische Turken die in de troebele oorlogsjaren het leven verloren, en in het bijzonder voor de Turkse Ottomanen die zelf vervolgd werden omdat ze weigerden mee te werken aan de vervolging van hun landgenoten.

Het Europees Parlement, de Belgische Senaat in 1998, en vele parlementen hebben deze feiten gecatalogeerd als genocide. Een aantal Europese staten hebben het ontkennen van deze specifieke genocide zelfs strafbaar gesteld. Wat internationaalrechtelijk onder dit begrip wordt verstaan, zit vervat in artikel 2 van het Verdrag inzake de voorkoming en de bestraffing van genocide. Dat is een juridisch en niet een politiek begrip. De Europese Volkspartij heeft op 3 maart 2015 een resolutie goedgekeurd. Op dit moment wordt in de Duitse Bundestag een debat gehouden, waar de twee regeringspartijen een initiatief hebben genomen. Paus Franciscus heeft eerder deze maand gesproken toen hij de slachtoffers herdacht van de eerste grote genocide van de 20e eeuw. Zo wordt er op dit moment op heel veel plaatsen in de wereld, onder ander in Jerevan, stilgestaan bij die feiten. Ze zijn zo ernstig dat het gepast is om er zeker bij de honderdste verjaardag niet aan voorbij te gaan.

Gelukkig is er de voorbije jaren in Turkije, waar deze zaken lang moesten worden doodgezwegen, een positieve trend waar te nemen om de gebeurtenissen die zich afspeelden in 1915 en de daarop volgende jaren met meer openheid te benaderen en bespreekbaar te maken. Zo heeft Turkije in 2005 voorgesteld dat een internationale commissie zich over alle beschikbare bronnen zou buigen om tot een gezamenlijke conclusie te komen.

Ik vind het belangrijk om te verwijzen naar de recente verklaring deze week van de Turkse premier waar ik in het bijzonder drie elementen uit onthoud. Ik citeer: "Het herdenken van de onschuldige Ottomaanse Armeniërs die het leven verloren en het betuigen van medeleven aan hun afstammelingen. Het opnemen van de historische en humane plicht van Turkije om de herinnering aan de Ottomaanse Armeniërs en hun cultureel erfgoed te bewaren." Verder zei de Turkse premier dat er een religieuze dienst wordt gehouden op 24 april in het Armeense patriarchaat waar "Ottoman Armenians will be remembered in Turkey, just as they will be across the world."

Ik vind het belangrijk om naar deze verklaring te verwijzen omdat het erkennen en herdenken van de Armeense genocide niet kan worden geduid als een actie, laat staan een samenzwering tegen de moderne Turkse staat die pas in 1923 tot stand is gekomen, en ook niet tegen de Turkse regering en tegen het Turkse volk. Turkije is een bevriende natie. De Turken, en in het bijzonder de Vlamingen van Turkse afkomst, zijn onze vrienden, net zoals de Armeniërs en de Vlamingen van Armeense afkomst onze vrienden zijn. Het herdenken van tragische gebeurtenissen mag niet worden misbruikt om naties, volkeren of mensen tegen elkaar op te zetten. Het voorstel van resolutie stelt echter: "Het is van cruciaal belang om de herinnering aan het verleden levend te houden, aangezien er geen verzoening kan zijn zonder waarheid en herdenking".

Voorzitter, ik betreur enigszins dat de uitgestoken hand om een dergelijk initiatief, net zoals in het Europees Parlement, samen in te dienen, niet werd aangenomen. Maar ik wil daar niet verder op doorgaan.

Het herdenken van een genocide is niet gericht tegen een volk maar wil recht doen aan de slachtoffers en de historische feiten, en wil vooral uit de zwaarste fouten die de mensheid heeft begaan, lessen trekken, zodat een gedeeltelijke of gehele vernietiging van, zoals het verdrag het verwoordt, "een nationale, etnologische, godsdienstige of rassengroep" niet meer zal gebeuren. Het komt Europese parlementen niet toe om wereldwijd betweterig goede en slechte punten uit te delen. Ook ons continent is het toneel geweest van oorlog, gruwel en genocide. Maar het Europese project is de vrucht van een succesvolle verzoening tussen naties die elkaar hebben uitgemoord. Anderen uitnodigen om zich te laten inspireren door dit proces is precies wel een van de lessen die we zelf uit het verleden hebben getrokken en die we met bevriende volkeren willen delen.

De voorzitter: De heer De Gucht heeft het woord.

De heer Jean-Jacques De Gucht (Open Vld): 300.000 tot misschien zelfs meer dan 1,5 miljoen, dat is het aantal doden dat we overmorgen zullen memoriseren. Vrijdag herdenken we namelijk honderd jaar Armeense genocide, de eerste volkenmoord van de twintigste eeuw die plaatsvond in het Ottomaanse rijk.

Het Ottomaanse rijk stond lange tijd nochtans bekend als een vluchtoord voor vervolgte minderheden. In ruil voor gehoorzaamheid kregen religieuze minderheden er autonomie. De Ottomanen oefenden daardoor onder andere op de joodse gemeenschap in West-Europa een enorme aantrekkingskracht uit. Geconfronteerd met pogroms, vluchtten zij naar het Ottomaanse rijk. Gelijktijdig met het afkalven van de macht van het Ottomaanse regime in binnen- en buitenland verdween echter deze relatieve verdraagzaamheid. De jonge Turken konden niet langer aanzien hoe hun staat bestempeld werd als de oude, zieke man van Europa. Zij werden geïnspireerd door een expansief pannationalisme dat haaks stond op de multireligieuze realiteit van hun rijk. Wantrouwen ten aanzien van elke gemeenschap die niet aan het ideaal van de natie voldeed, was het gevolg. Wantrouwen ten aanzien van de Armeniërs, maar evengoed ten aanzien van de Grieken en de Assyriërs.

Een oorlog deed de vonk pas echt overslaan. In de nacht van 24 april 1915 werden 200 vooraanstaande Armeniërs opgepakt in Istanbul. Vervolgens was het de beurt aan de gehele gemeenschap. Een miljoen Armeniërs werden gedeporteerd naar de Syrische woestijn. Honderdduizenden lieten het leven. Tussen 1920 en 1923 werd aan deze duistere pagina's van de wereldgeschiedenis nog een hoofdstuk toegevoegd. Het dodental zou oplopen tot meer dan anderhalf miljoen.

In 1987 erkende Europa de Armeense genocide en riep de lidstaten op hetzelfde te doen. In 1998 gaf de Belgische Senaat hieraan gehoor en erkende de historiciteit van de eerste volkenmoord van de 20e eeuw. Vorige week memoreerde het Europees Parlement met een resolutie de Armeense genocide naar aanleiding van de honderdjarige herdenking.

Vandaag willen wij vanuit Vlaanderen hetzelfde doen, door ook bij monde van dit parlement de Armeense genocide expliciet te erkennen, door Turkije aan te moedigen hetzelfde te doen, door een verbetering van de relaties tussen Turkije en Armenië te stimuleren via de vriendschapsbanden die we met beide landen onderhouden. Op die manier dragen we enkele van de fundamentele pijlers uit waarop Vlaanderen, België en Europa gestoeld zijn. Ze zijn het gevolg van de lessen die getrokken zijn uit een eigen bloedig verleden. Dan heb ik het over verdraagzaamheid en openheid, over de dialoog ondanks de tegenstelling. Over het gunnen van vrijheid aan de ander om anders te zijn. Over het samenleven binnen de contouren van onze fundamentele grondwaarden. Enkel dan kan de hyperdiverse samenleving vreedzaam functioneren en benutten we ten volle haar potentiële meerwaarde.

Om daartoe te komen, is de erkenning en herinnering van het verleden wel primordiaal. Het is de voorwaarde voor verzoening, de eerste broodnodige stap voor de Armeense en Turkse gemeenschap, voor de republieken Turkije en Armenië. Met de naar ik heb begrepen kamerbrede steun voor dit voorstel van resolutie geven we vanuit Vlaanderen alvast een duwtje in de rug. *(Applaus bij de meerderheid)*

De voorzitter: De heer Sintobin heeft het woord.

De heer Stefaan Sintobin (Vlaams Belang): Met het overgrote deel van dit voorstel van resolutie heb ik geen problemen. Alleen moet de resolutie aan de Vlaamse Regering vragen om initiatieven te nemen. Men spreekt over erkenning,

over herdenking, maar niet over de erkenning van de genocide door de Turkse staat. Men verwijst naar een aantal initiatieven van Turkije in de afgelopen weken. Ik heb het anders gezien. Ik heb de reacties gezien op de uitspraken van de paus. Die waren niet zo vredelievend vanwege Turkije. Ik denk ook niet dat Turkije van plan is om in de komende jaren en misschien zelfs in de komende decennia de Armeense genocide te erkennen.

In de overwegingen en bepalingen wordt er wel verwezen naar het Vlaams Parlement. In de tekst staat dat het Vlaams Parlement de Armeense genocide erkent, maar op geen enkel moment wordt aan de Vlaamse Regering gevraagd om een initiatief te nemen naar de Turkse regering om die genocide te erkennen.

Daarvoor wil ik een vierde amendement laten toevoegen: "Vraagt de Vlaamse Regering de Turkse regering te verzoeken de historiciteit te erkennen van de genocide van het Ottomaanse Rijk in 1915."

Dat is pas een officiële vraag. Het Vlaams Parlement kan niet naar de Turkse regering stappen en zeggen dat ze de Armeense genocide moet erkennen. We moeten dat via de Vlaamse Regering doen. Als we met ons allen zeggen dat we de genocide moeten erkennen en dat verschillende landen dat hebben erkend, dan moet ook Turkije dat doen. Dat kunnen we enkel via de Vlaamse Regering.

Ik denk niet dat de hoofdindieners problemen zal hebben met die vierde vraag. Ik heb die vraag letterlijk uit een voorstel van resolutie gehaald van de heren Stefaan Sintobin, Karim Van Overmeire, Luc Van Nieuwenhuysse, Roland Van Goethem en John Vrancken van 17 oktober 2007. Ik veronderstel dat minstens de hoofdindieners van vandaag mijn amendement zal goedkeuren.

De heer Karim Van Overmeire (N-VA): Als hoofdindieners zal ik de heer Sintobin antwoorden. Deze tekst is gebaseerd op de tekst van het Europees Parlement. Verschillende collega's hebben de genese van die tekst meegemaakt. Die is aangepast aan de noodwendigheden van dit parlement.

Maar, mijnheer Sintobin, ik begrijp eigenlijk niet wat u bedoelt. Ik nodig u uit om de vijfde alinea op pagina drie te lezen. "(...) moedigt Turkije ertoe aan de honderdjarige herdenking van de genocide aan te grijpen als een belangrijke gelegenheid om verdere inspanningen te leveren om zijn verleden onder ogen te zien, onder meer door de openstelling van zijn archieven, de Armeense genocide te erkennen (...)" (*Opmerkingen van de heer Stefaan Sintobin*)

Neen.

Er staat letterlijk: "(...) moedigt Turkije ertoe aan (...) de Armeense genocide te erkennen (...)" Soms, mijnheer Sintobin, kan een tekst ook gewoon goed en evenwichtig zijn. (*Applaus bij de N-VA*)

De heer Stefaan Sintobin (Vlaams Belang): Natuurlijk, ik heb er zelfs naar verwezen in de tekst. Dat gaat over 'het Vlaams Parlement moedigt aan'. Er staat niet 'de Vlaamse Regering moedigt aan'. Dat staat in uw bepalingen ... (*Opmerkingen van de heer Karim Van Overmeire*)

Het is niet het Vlaams Parlement dat de Turkse regering zal aanmoedigen. U zou dat toch moeten weten, mijnheer Van Overmeire. Het is van regering tot regering. Waarom zou u zich dan in uw vraag niet 'de regering' zetten? Dat is mijn vraag.

De voorzitter: De heer Vanbesien heeft het woord.

De heer Wouter Vanbesien (Groen): Voorzitter, wij zullen dit voorstel van resolutie goedkeuren. Het is een belangrijke kwestie. Wat hier voorligt, ligt ook in de lijn van wat in het Europees Parlement is besproken en goedgekeurd, ook door de groenen.

De voorzitter: De heer Crombez heeft het woord.

De heer John Crombez (sp.a): Voorzitter, ook wij zullen dit initiatief steunen. De vragen die worden gesteld aan de Vlaamse Regering, zijn zeer goed geformuleerd. Verzoening en respect, de sfeer waarin dat moet gebeuren, zijn zeer belangrijk. Er zullen maatschappelijke organisaties die daartoe bijdragen, zullen worden gesteund, zoals de heer De Gucht aangaf. Daarom steunen wij het voorstel van resolutie.

De voorzitter: Vraagt nog iemand het woord? *(Neen)*

De bespreking is gesloten.

We zullen straks de hoofdelijke stemming over het voorstel van resolutie houden.

ROUWHULDE

De voorzitter: Dames en heren, mag ik u vragen om recht te staan om een in memoriam uit te spreken naar aanleiding van het overlijden van Steve Stevaert?

Beste collega's, dames en heren, op 2 april is minister van staat en voormalig minister vice-president van de Vlaamse Regering, Steve Stevaert overleden. Hij was van 1995 tot 1998 en van 2003 tot 2005 lid van dit parlement. Eerst voor de SP en later voor sp.a.

Steve Stevaert werd op 12 april 1954 geboren in Rijkhoven, een deelgemeente van Bilzen. Hij was de zoon van een beroepsmilitair en groeide op in een katholiek gezin.

Vijftien jaar oud verliet hij de schoolbanken, ging deeltijds werken en combineerde dit met een opleiding aan de Hotelschool in Hasselt. Over deze periode zou hij later zeggen dat ze een voedingsbodem was voor zijn politiek engagement.

Op zijn achttiende begon hij aan een opmerkelijke horecacarrière. Hij had meerdere cafés en groeide uit tot een succesvol middenstander.

De stap naar de politiek volgde in 1982. Hij sloot zich aan bij de Socialistische Partij en vond in Willy Claes een geestelijke vader. Hij bracht het snel tot onder-voorzitter van de SP in Hasselt, werd provincieraadslid in 1985 en gedeputeerde van de provincie Limburg in 1989. Hij was onder meer bevoegd voor de ruimtelijke ordening en profileerde zich op sociaal-ecologisch vlak.

Op 1 januari 1995 legde hij de eed af als eerste socialistische burgemeester van Hasselt. Enkele maanden later werd hij lid van het Vlaams Parlement.

Bekend werd hij vooral met zijn beslissing om de bussen in zijn stad gratis te laten rijden. De maatregel die het mobiliteitsprobleem in en rond Hasselt moest oplossen, oogstte veel kritiek maar kreeg ook navolging.

Nieuwe politieke cultuur hoefde voor hem niet moeilijk te zijn. Aan de hand van tastbare ideeën wou hij op een directe manier ingrijpen in de samenleving en zo de burgers opnieuw verzoenen met de politiek.

In eenzelfde geest stelde hij in het Vlaams Parlement voor om de bevolking meer invloed te geven op het beleid via het zogenaamde 'volksdecreet'. Vijfduizend

handtekeningen onder een voorstel van decreet moesten volstaan om het in het parlement in overweging te nemen. Het voorstel botste op grondwettelijke bezwaren maar zou uiteindelijk wel leiden tot een actualisering en activering van de verzoekschriftenprocedure.

In 1998 werd hij in opvolging van Luc Van den Bossche minister vice-president van de Vlaamse Regering en Vlaams minister bevoegd voor de openbare werken, het vervoer en de ruimtelijke ordening. Hij liet zich opmerken door een strenge aanpak van bouwovertreeders. Een jaar later was hij een van de architecten van de eerste paars-groene Vlaamse Regering. Hij werd opnieuw minister vice-president met ditmaal Mobiliteit, Openbare Werken en Energie als ministeriële bevoegdheden.

Vanuit die positie zette hij zijn gratisbeleid voor gemeenschapsvoorzieningen voort en zorgde hij onder meer voor meer veiligheid op de weg. Hij realiseerde een voor de gebruiker afdwingbaar recht op een minimumaanbod van openbaar vervoer. Hij speelde een belangrijke rol bij de vrijmaking van de Vlaamse energiemarkt en schafte het kijk- en luistergeld af.

Steve Stevaert groeide uit tot een van de leiders van de sp.a, waarvan hij in 2004 ook voorzitter werd.

Zelf stelde hij geen dogma's te hebben maar wel principes: rood-groen, radicaal-democratisch, ethisch-progressief en economisch realistisch. Strategisch én tactisch, communiceerde hij zijn denkbeelden verrassend eenvoudig.

Onverwacht verliet hij in 2005 de nationale politiek en werd hij gouverneur van Limburg. Vier jaar later zette hij achter dit mandaat een punt en vertrok hij richting bedrijfsleven. In 2011 nam hij ontslag uit al zijn publieke functies.

Zijn snelle carrièrewissels pareerde hij met de woorden: "Je moet altijd te vroeg weggaan, want anders vertrek je te laat. Omdat je nooit op het moment zelf beseft dat je tijd op is."

Dames en heren, collega's, met respect voor de politieke verdiensten van onze gewezen collega, nemen we afscheid van Steve Stevaert. In naam van deze plenaire vergadering betuig ik mijn oprechte deelneming aan zijn familie en nabestaanden. Ik verzoek u allen om een moment van stilte in acht te nemen.

– De Vlaamse volksvertegenwoordigers nemen enkele ogenblikken stilte in acht.

**ONTWERP VAN DECREET houdende de implementatie van de zesde staatshervorming en houdende diverse bepalingen inzake het beleidsdomein Werk en Sociale Economie
– 293 (2014-2015) – Nrs. 1 tot en met 4**

Aangehouden stemming

De voorzitter: Dames en heren, aan de orde is de aangehouden stemming over amendement nr. 3, van mevrouw Kherbache, tot invoeging van een hoofdstuk 7/1, dat bestaat uit een artikel 20/1.

Stemming nr. 1

Het resultaat wat betreft de gemeenschapsaangelegenheden is als volgt:

105 leden hebben aan de stemming deelgenomen;
25 leden hebben ja geantwoord;
80 leden hebben neen geantwoord.

Het resultaat wat betreft de gewestaangelegenheden is als volgt:

101 leden hebben aan de stemming deelgenomen;
23 leden hebben ja geantwoord;
78 leden hebben neen geantwoord.

Het amendement is niet aangenomen.

Hoofdelijke stemming

De voorzitter: Dames en heren, aan de orde is de hoofdelijke stemming over het ontwerp van decreet.

Stemming nr. 2

Het resultaat wat betreft de gemeenschapsaangelegenheden is als volgt:

105 leden hebben aan de stemming deelgenomen;
76 leden hebben ja geantwoord;
15 leden hebben neen geantwoord;
14 leden hebben zich onthouden.

Het resultaat wat betreft de gewestaangelegenheden is als volgt:

101 leden hebben aan de stemming deelgenomen;
74 leden hebben ja geantwoord;
14 leden hebben neen geantwoord;
13 leden hebben zich onthouden.

Dientengevolge neemt het Vlaams Parlement het ontwerp van decreet aan. Het zal aan de Vlaamse Regering ter bekrachtiging worden overgezonden.

VOORSTEL VAN DECREET van Jean-Jacques De Gucht, Marius Meremans, Caroline Bastiaens, Yamila Idrissi en Bart Caron houdende wijziging van het Kunstendecreet van 13 december 2013 – 261 (2014-2015) – Nrs. 1 tot en met 5

Hoofdelijke stemming

De voorzitter: Dames en heren, aan de orde is de hoofdelijke stemming over het voorstel van decreet.

Stemming nr. 3

Ziehier het resultaat:

105 leden hebben aan de stemming deelgenomen;
105 leden hebben ja geantwoord.

Dientengevolge neemt het Vlaams Parlement het voorstel van decreet aan. Het zal aan de Vlaamse Regering ter bekrachtiging worden overgezonden.

VOORSTEL VAN RESOLUTIE van Wouter Vanbesien, Wilfried Vandaele, Ward Kennes, Emmily Talpe en Tine Soens betreffende het bannen van massavernietigingswapens – 326 (2014-2015) – Nr. 1

Hoofdelijke stemming

De voorzitter: Dames en heren, aan de orde is de hoofdelijke stemming over het voorstel van resolutie.

Stemming nr. 4

Ziehier het resultaat:

106 leden hebben aan de stemming deelgenomen;
102 leden hebben ja geantwoord;
4 leden hebben zich onthouden.

Dientengevolge neemt het Vlaams Parlement het voorstel van resolutie aan. De resolutie zal aan de Vlaamse Regering worden overgezonden.

VOORSTEL VAN RESOLUTIE van Karim Van Overmeire, Ward Kennes, Jean-Jacques De Gucht, Marc Hendrickx, Bart Somers en Karl Vanlouwe betreffende de herdenking van de honderdste verjaardag van de Armeense genocide – 328 (2014-2015) – Nrs. 1 en 2

Stemming over het amendement

De voorzitter: Dames en heren, aan de orde is de stemming over amendement nr. 1, van de heren Sintobin, Janssens en Van Grieken en mevrouw Van dermeersch.

Stemming nr. 5

Ziehier het resultaat:

105 leden hebben aan de stemming deelgenomen;
4 leden hebben ja geantwoord;
101 leden hebben neen geantwoord.

Het amendement is niet aangenomen.

Hoofdelijke stemming

De voorzitter: Dames en heren, aan de orde is de hoofdelijke stemming over het voorstel van resolutie.

Stemming nr. 6

Ziehier het resultaat:

103 leden hebben aan de stemming deelgenomen;
100 leden hebben ja geantwoord;
3 leden hebben zich onthouden.

Dientengevolge neemt het Vlaams Parlement het voorstel van resolutie aan. De resolutie zal aan de Vlaamse Regering worden overgezonden.

REGELING VAN DE WERKZAAMHEDEN

De voorzitter: Dames en heren, hiermee zijn we aan het einde gekomen van onze werkzaamheden voor vandaag.

We komen opnieuw bijeen op woensdag 29 april 2015 om 14 uur.

De vergadering is gesloten.

– *De vergadering wordt gesloten om 18.07 uur.*

BIJLAGEN

Aanwezigheden**Aanwezig**

Imade Annouri, Björn Anseeuw, Lionel Bajart, Caroline Bastiaens, Rob Beenders, Jan Bertels, Robrecht Bothuyne, Karin Brouwers, Ann Brusseel, Bart Caron, Vera Celis, Lode Ceyssens, An Christiaens, Sonja Claes, Griet Coppé, Cathy Coudyser, John Crombez, Caroline Croo, Johan Danen, Koen Daniëls, Sabine de Bethune, Mathias De Clercq, Herman De Croo, Jean-Jacques De Gucht, Dirk de Kort, Kurt De Loor, Ingeborg De Meulemeester, Marnic De Meulemeester, Jos De Meyer, Jenne De Potter, Annick De Ridder, Jo De Ro, Gwenny De Vroe, Matthias Diependaele, Bart Dochy, Michel Doomst, Jelle Engelbosch, Martine Fournier, Caroline Gennez, Danielle Godderis-T'Jonck, Andries Gryffroy, Kathleen Helsen, Marc Hendrickx, Jan Hofkens, Michèle Hostekint, Yamila Idrissi, Lies Jans, Vera Jans, Chris Janssens, Sofie Joosen, Ward Kennes, Marino Keulen, Yasmine Kherbache, Kathleen Krekels, Renaat Landuyt, Jos Lantmeeters, Ingrid Lieten, Bert Maertens, Lieve Maes, Marius Meremans, Elisabeth Meuleman, An Moerenhout, Bart Nevens, Katrien Partyka, Lorin Parys, Lydia Peeters, Peter Persyn, Jan Peumans, Ingrid Pira, Joris Poschet, Grete Remen, Els Robeyns, Tinne Rombouts, Axel Ronse, Gwendolyn Rutten, Björn Rzoska, Freya Saeys, Hermes Sanctorum-Vandevoorde, Willem-Frederik Schiltz, Katrien Schryvers, Katia Segers, Willy Segers, Stefaan Sintobin, Nadia Sminate, Tine Soens, Ann Soete, Bart Somers, Valerie Taeldeman, Martine Taelman, Bruno Tobback, Güler Turan, Wouter Vanbesien, Wilfried Vandaele, Freya Van den Bossche, Elke Van den Brandt, Joris Vandenbroucke, Koen Van den Heuvel, Francesco Vanderjeugd, Anke Van dermeersch, Tine van der Vloet, Miranda Van Eetvelde, Jan Van Esbroeck, Tom Van Grieken, Bart Van Malderen, Paul Van Miert, Karim Van Overmeire, Peter Van Rompuy, Mercedes Van Volcem, Manuela Van Werde, Johan Verstreken, Peter Wouters, Herman Wynants.

Afwezig met kennisgeving

Rik Daems, Jan Durnez, Emmily Talpe, Ludo Van Campenhout, Karl Vanlouwe: ambtsverplichtingen;

Piet De Bruyn, Cindy Franssen: door het Vlaams Parlement toegestane zending;

Guy D'haeseleer, Kris Van Dijck, Sabine Vermeulen: gezondheidsredenen;

Barbara Bonte: zwangerschapsverlof.

Afwezig zonder kennisgeving

Christian Van Eyken

Individuele stemmingen Vlaamse Volksvertegenwoordigers**Stemming nr.1:****JA-stemmen:**

Imade Annouri, Rob Beenders, Jan Bertels, Bart Caron, John Crombez, Johan Danen, Kurt De Loor, Caroline Gennez, Michèle Hostekint, Yamila Idrissi, Yasmine Kherbache, Elisabeth Meuleman, An Moerenhout, Ingrid Pira, Els Robeyns, Björn Rzoska, Hermes Sanctorum-Vandevoorde, Katia Segers, Tine Soens, Bruno Tobback, Freya Van den Bossche, Elke Van den Brandt, Bart Van Malderen, Wouter Vanbesien, Joris Vandenbroucke

NEEN-stemmen:

Björn Anseeuw, Lionel Bajart, Caroline Bastiaens, Robrecht Bothuyne, Karin Brouwers, Vera Celis, Lode Ceyssens, An Christiaens, Sonja Claes, Griet Coppé, Cathy Coudyser, Caroline Croo, Koen Daniëls, Sabine de Bethune, Mathias De Clercq, Herman De Croo, Jean-Jacques De Gucht, Dirk de Kort, Ingeborg De Meulemeester, Marnic De Meulemeester, Jenne De Potter, Annick De Ridder, Jo De Ro, Gwenny De Vroe, Matthias Diependaele, Bart Dochy, Michel Doomst, Jelle Engelbosch, Martine Fournier, Danielle Godderis-T'Jonck, Andries Gryffroy, Kathleen Helsen, Marc Hendrickx, Jan Hofkens, Lies Jans, Vera Jans, Chris Janssens, Sofie Joosen, Ward Kennes, Kathleen Krekels, Jos Lantmeeters, Bert Maertens, Lieve Maes, Marius Meremans, Bart Nevens, Katrien Partyka, Lydia Peeters, Peter Persyn, Jan Peumans, Joris Poschet, Grete Remen, Tinne Rombouts, Axel Ronse, Gwendolyn Rutten, Freya Saeys, Willem-Frederik Schiltz, Katrien Schryvers, Willy Segers, Stefaan Sintobin, Nadia Sminate, Ann Soete, Bart Somers, Valerie Taeldeman, Martine Taelman, Koen Van den Heuvel, Tine van der Vloet, Anke Van dermeersch, Miranda Van Eetvelde, Jan Van Esbroeck, Tom Van Grieken, Paul Van Miert, Karim Van Overmeire, Peter Van Rompuy, Mercedes Van Volcem, Manuela Van Werde, Wilfried Vandaele, Francesco Vanderjeugd, Johan Verstreken, Peter Wouters, Herman Wynants

Stemming nr.2:**JA-stemmen:**

Björn Anseeuw, Lionel Bajart, Caroline Bastiaens, Robrecht Bothuyne, Karin Brouwers, Vera Celis, Lode Ceyssens, An Christiaens, Sonja Claes, Griet Coppé, Cathy Coudyser, Caroline Croo, Koen Daniëls, Sabine de Bethune, Mathias De Clercq, Herman De Croo, Jean-Jacques De Gucht, Dirk de Kort, Ingeborg De Meulemeester, Marnic De Meulemeester, Jenne De Potter, Annick De Ridder, Jo De Ro, Gwenny De Vroe, Matthias Diependaele, Bart Dochy, Michel Doomst, Jelle Engelbosch, Martine Fournier, Danielle Godderis-T'Jonck, Andries Gryffroy, Kathleen Helsen, Marc Hendrickx, Jan Hofkens, Lies Jans, Vera Jans, Sofie Joosen, Ward Kennes, Kathleen Krekels, Jos Lantmeeters, Bert Maertens, Lieve Maes, Marius Meremans, Bart Nevens, Katrien Partyka, Lydia Peeters, Peter Persyn, Jan Peumans, Joris Poschet, Grete Remen, Tinne Rombouts, Axel Ronse, Gwendolyn Rutten, Freya Saeys, Willem-Frederik Schiltz, Katrien Schryvers, Willy Segers, Nadia Sminate, Ann Soete, Bart Somers, Valerie Taeldeman, Martine Taelman, Koen Van den Heuvel, Tine van der Vloet, Miranda Van Eetvelde, Jan Van Esbroeck, Paul Van Miert, Karim Van Overmeire, Peter Van Rompuy, Mercedes Van Volcem, Manuela Van Werde, Wilfried Vandaele, Francesco Vanderjeugd, Johan Verstreken, Peter Wouters, Herman Wynants

NEEN-stemmen:

Rob Beenders, Jan Bertels, John Crombez, Kurt De Loor, Caroline Gennez, Michèle Hostekint, Yamila Idrissi, Yasmine Kherbache, Els Robeyns, Katia Segers, Tine Soens, Bruno Tobback, Freya Van den Bossche, Bart Van Malderen, Joris Vandenbroucke

ONTHOUDINGEN:

Imade Annouri, Bart Caron, Johan Danen, Chris Janssens, Elisabeth Meuleman, An Moerenhout, Ingrid Pira, Björn Rzoska, Hermes Sanctorum-Vandevoorde, Stefaan Sintobin, Elke Van den Brandt, Anke Van dermeersch, Tom Van Grieken, Wouter Vanbesien

Stemming nr.3:

JA-stemmen:

Imade Annouri, Björn Anseeuw, Lionel Bajart, Caroline Bastiaens, Rob Beenders, Jan Bertels, Robrecht Bothuyne, Karin Brouwers, Bart Caron, Vera Celis, Lode Ceyssens, An Christiaens, Sonja Claes, Griet Coppé, Cathy Coudyser, John Crombez, Caroline Croo, Johan Danen, Koen Daniëls, Sabine de Bethune, Mathias De Clercq, Herman De Croo, Jean-Jacques De Gucht, Dirk de Kort, Kurt De Loor, Ingeborg De Meulemeester, Marnic De Meulemeester, Jenne De Potter, Annick De Ridder, Jo De Ro, Gwenny De Vroe, Matthias Diependaele, Bart Dochy, Michel Doomst, Jelle Engelbosch, Martine Fournier, Caroline Gennez, Danielle Godderis-T'Jonck, Andries Gryffroy, Kathleen Helsen, Marc Hendrickx, Jan Hofkens, Michèle Hostekint, Yamila Idrissi, Lies Jans, Vera Jans, Chris Janssens, Sofie Joosen, Ward Kennes, Yasmine Kherbache, Kathleen Krekels, Jos Lantmeeters, Bert Maertens, Lieve Maes, Marius Meremans, Elisabeth Meuleman, An Moerenhout, Bart Nevens, Katrien Partyka, Lorin Parys, Lydia Peeters, Peter Persyn, Jan Peumans, Ingrid Pira, Joris Poschet, Grete Remen, Els Robeyns, Tinne Rombouts, Axel Ronse, Gwendolyn Rutten, Björn Rzoska, Freya Saeys, Hermes Sanctorum-Vandevoorde, Willem-Frederik Schiltz, Katrien Schryvers, Katia Segers, Willy Segers, Stefaan Sintobin, Nadia Sminate, Tine Soens, Bart Somers, Valerie Taeldeman, Martine Taelman, Bruno Tobback, Freya Van den Bossche, Elke Van den Brandt, Koen Van den Heuvel, Tine van der Vloet, Anke Van dermeersch, Miranda Van Eetvelde, Jan Van Esbroeck, Tom Van Grieken, Bart Van Malderen, Paul Van Miert, Karim Van Overmeire, Peter Van Rompuy, Mercedes Van Volcem, Manuela Van Werde, Wouter Vanbesien, Wilfried Vandaele, Joris Vandenbroucke, Francesco Vanderjeugd, Johan Verstreken, Peter Wouters, Herman Wynants

Stemming nr.4:

JA-stemmen:

Imade Annouri, Björn Anseeuw, Lionel Bajart, Caroline Bastiaens, Rob Beenders, Jan Bertels, Robrecht Bothuyne, Karin Brouwers, Bart Caron, Vera Celis, Lode Ceyssens, An Christiaens, Sonja Claes, Griet Coppé, Cathy Coudyser, John Crombez, Caroline Croo, Johan Danen, Koen Daniëls, Sabine de Bethune, Mathias De Clercq, Herman De Croo, Jean-Jacques De Gucht, Dirk de Kort, Kurt De Loor, Ingeborg De Meulemeester, Marnic De Meulemeester, Jenne De Potter, Annick De Ridder, Jo De Ro, Gwenny De Vroe, Matthias Diependaele, Bart Dochy, Michel Doomst, Jelle Engelbosch, Martine Fournier, Caroline Gennez, Danielle Godderis-T'Jonck, Andries Gryffroy, Kathleen Helsen, Marc Hendrickx, Jan Hofkens, Michèle Hostekint, Yamila Idrissi, Lies Jans, Vera Jans, Sofie Joosen, Ward Kennes, Yasmine Kherbache, Kathleen Krekels, Jos Lantmeeters, Bert Maertens, Lieve Maes, Marius Meremans, Elisabeth Meuleman, An Moerenhout, Bart Nevens, Katrien Partyka, Lorin Parys, Lydia Peeters, Peter Persyn, Jan Peumans, Ingrid Pira, Joris Poschet, Grete Remen, Els Robeyns, Tinne Rombouts, Axel Ronse, Gwendolyn Rutten, Björn Rzoska, Freya Saeys, Hermes Sanctorum-Vandevoorde, Willem-Frederik Schiltz, Katrien Schryvers, Katia Segers, Willy Segers, Nadia Sminate, Tine Soens, Ann Soete, Bart Somers, Valerie Taeldeman, Martine Taelman, Bruno Tobback, Freya Van den Bossche, Elke Van den Brandt, Koen Van den Heuvel, Tine van der Vloet, Miranda Van Eetvelde, Jan Van Esbroeck, Bart Van Malderen, Paul Van Miert, Karim Van Overmeire, Peter Van Rompuy, Mercedes Van Volcem, Manuela Van Werde, Wouter Vanbesien, Wilfried Vandaele, Joris Vandenbroucke, Francesco Vanderjeugd, Johan Verstreken, Peter Wouters, Herman Wynants

ONTHOUDINGEN:

Chris Janssens, Stefaan Sintobin, Anke Van dermeersch, Tom Van Grieken

Stemming nr.5:

JA-stemmen:

Chris Janssens, Stefaan Sintobin, Anke Van dermeersch, Tom Van Grieken

NEEN-stemmen:

Imade Annouri, Björn Anseeuw, Lionel Bajart, Caroline Bastiaens, Rob Beenders, Jan Bertels, Robrecht Bothuyne, Karin Brouwers, Bart Caron, Vera Celis, Lode Ceyssens, An Christiaens, Sonja Claes, Griet Coppé, Cathy Coudyser, John Crombez, Caroline Croo, Johan Danen, Koen Daniëls, Sabine de Bethune, Mathias De Clercq, Herman De Croo, Jean-Jacques De Gucht, Dirk de Kort, Kurt De Loor, Ingeborg De Meulemeester, Marnic De Meulemeester, Jenne De Potter, Annick De Ridder, Jo De Ro, Gwenny De Vroe, Matthias Diependaele, Bart Dochy, Michel Doomst, Jelle Engelbosch, Martine Fournier, Caroline Gennez, Danielle Godderis-T'Jonck, Andries Gryffroy, Kathleen Helsen, Marc Hendrickx, Michèle Hostekint, Yamila Idrissi, Lies Jans, Vera Jans, Sofie Joosen, Ward Kennes, Yasmine Kherbache, Kathleen Krekels, Jos Lantmeeters, Bert Maertens, Lieve Maes, Marius Meremans, Elisabeth Meuleman, An Moerenhout, Bart Nevens, Katrien Partyka, Lorin Parys, Lydia Peeters, Peter Persyn, Jan Peumans, Ingrid Pira, Joris Poschet, Grete Remen, Els Robeyns, Tinne Rombouts, Axel Ronse, Gwendolyn Rutten, Björn Rzoska, Freya Saeys, Hermes Sanctorum-Vandevoorde, Willem-Frederik Schiltz, Katrien Schryvers, Katia Segers, Willy Segers, Nadia Sminate, Tine Soens, Ann Soete, Bart Somers, Valerie Taeldeman, Martine Taelman, Bruno Tobback, Freya Van den Bossche, Elke Van den Brandt, Koen Van den Heuvel, Tine van der Vloet, Miranda Van Eetvelde, Jan Van Esbroeck, Bart Van Malderen, Paul Van Miert, Karim Van Overmeire, Peter Van Rompuy, Mercedes Van Volcem, Manuela Van Werde, Wouter Vanbesien, Wilfried Vandaele, Joris Vandenbroucke, Francesco Vanderjeugd, Johan Verstreken, Peter Wouters, Herman Wynants

Stemming nr.6:

JA-stemmen:

Imade Annouri, Björn Anseeuw, Lionel Bajart, Caroline Bastiaens, Rob Beenders, Jan Bertels, Robrecht Bothuyne, Karin Brouwers, Bart Caron, Vera Celis, Lode Ceyssens, An Christiaens, Sonja Claes, Griet Coppé, Cathy Coudyser, John Crombez, Caroline Croo, Johan Danen, Koen Daniëls, Sabine de Bethune, Mathias De Clercq, Jean-Jacques De Gucht, Dirk de Kort, Ingeborg De Meulemeester, Marnic De Meulemeester, Jenne De Potter, Annick De Ridder, Jo De Ro, Gwenny De Vroe, Matthias Diependaele, Bart Dochy, Michel Doomst, Jelle Engelbosch, Martine Fournier, Caroline Gennez, Danielle Godderis-T'Jonck, Andries Gryffroy, Kathleen Helsen, Marc Hendrickx, Jan Hofkens, Michèle Hostekint, Yamila Idrissi, Lies Jans, Vera Jans, Sofie Joosen, Ward Kennes, Yasmine Kherbache, Kathleen Krekels, Jos Lantmeeters, Bert Maertens, Lieve Maes, Marius Meremans, Elisabeth Meuleman, An Moerenhout, Bart Nevens, Katrien Partyka, Lydia Peeters, Peter Persyn, Jan Peumans, Ingrid Pira, Joris Poschet, Grete Remen, Els Robeyns, Tinne Rombouts, Axel Ronse, Gwendolyn Rutten, Björn Rzoska, Freya Saeys, Hermes Sanctorum-Vandevoorde, Willem-Frederik Schiltz, Katrien Schryvers, Katia Segers, Willy Segers, Nadia Sminate, Tine Soens, Ann Soete, Bart Somers, Valerie Taeldeman, Martine Taelman, Bruno Tobback, Freya Van den Bossche, Elke Van den Brandt, Koen Van den Heuvel, Tine van der Vloet, Anke Van dermeersch, Miranda Van Eetvelde, Jan Van Esbroeck, Bart Van Malderen, Paul Van Miert, Karim Van Overmeire, Peter Van Rompuy, Mercedes Van Volcem, Manuela Van Werde, Wouter Vanbesien, Wilfried Vandaele, Joris Vandenbroucke, Francesco Vanderjeugd, Johan Verstreken, Peter Wouters, Herman Wynants

ONTHOUDINGEN:

Chris Janssens, Stefaan Sintobin, Tom Van Grieken